ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਹਨ

ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK
sadelok.com

3-9 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024

ਸਾਲ 15ਵਾਂ - ਅੰਕ 14
email : info@sadelok.com
Ph. : 510-706-1300
Fax : 925-373-1300

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ
7ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ
(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਟਰੇਸੀ ਦਾ 13ਵਾਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਨੂੰ

3-4

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਦੂਤ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲੀਡਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਚੋਣ ਅਖਾੜੇ 'ਚ

23

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਸਕੂਲ

3

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ 'ਚ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਅਹਿਮ ਮਤੇ ਪਾਸ

- ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਤੇ ਹਨੀਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ
- ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਨਾ ਕਰੋ ਮਜ਼ਬੂਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੱਜ ਹੋਏ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ 12 ਅਰਬ 60 ਕਰੋੜ 97 ਲੱਖ 38 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ 14 (ਦੇਖੋ ਸ਼ਫ਼ਾ 15 'ਤੇ)

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਉਘੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ੍ਰ. ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਜਾ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ

(ਫੋਟੋ : ਸਾਡੇ ਲੋਕ)

(ਦੇਖੋ ਸ਼ਫ਼ਾ 18 'ਤੇ)

ਕਿਡਨੀ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਨਸਾਨ 'ਚ ਸੂਰ ਦੀ ਕਿਡਨੀ ਦਾ ਸਫਲ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ

1954 'ਚ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਿਡਨੀ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਲੋਂ 2024 'ਚ ਨਵਾਂ ਚਮਤਕਾਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸੂਰ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਨੂੰ ਜੀਵਿਤ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੀ (ਦੇਖੋ ਸ.ਫ਼ਾ 10 'ਤੇ)

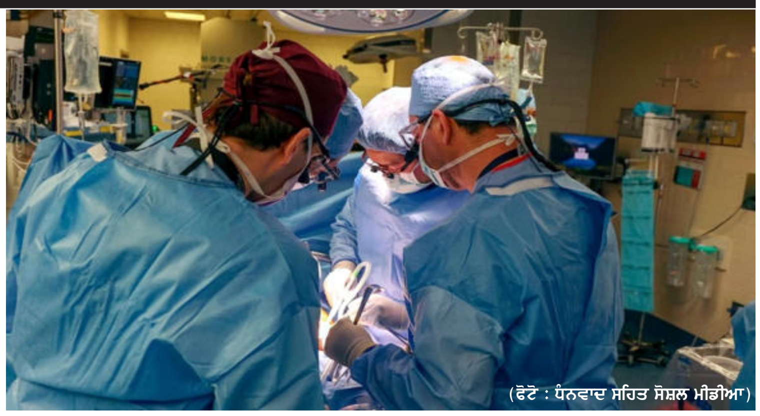

(ਫੋਟੋ : ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ)

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਸਹਿਬਾਜ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ

ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ/ਪੰਜਾਬ : ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਸਹਿਬਾਜ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਘਰ ਵਿਖੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ (ਦੇਖੋ ਸ.ਫ਼ਾ 26 'ਤੇ)

For your Advertisement
Please Call
510-706-1300

Jaspreet Singh
Attorney at law
ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਾਮ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਕਰਪਸੀ, ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Over 18 Years of Legal Experience
Specializes In :
- USA Immigration
- Citizenship
- Green Card
- Deportation Defense
- Political Asylum
- Detentaion Cases
- Artists
- Sin gers P3 Visas
- Priest R1 Visas
- Investors EB 5 Visas
- L1 Business Visas
- Fmily Law
- Criminal Defense Cases
44808 S. Grimmer Vlvd. #208 Fremont, CA 94538 Tel. : 510-657-6444
2951 W. Capital Ave. W. Sacramento CA 95691
4491 West Shaw Ave.# 131 Fresno. CA 93711 Tel : 559-271-5511
37-1873 Street Suite #401. Jackson Heights NY 11372 Tel : 718-533-844

Padam Builders
ਅਸੀਂ ਘਰ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੌਲ, ਸ਼ੋਮਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ foundation ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ
email:padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803
Bhupinder S. Padam
PH : 510-565-6667

Bhatia & Co, Inc
Certified Public Accountants
Our Services :
Business Tax (C crop/S corp/LLC etc)
Individual Tax
Estate Tax
Internation Tax (FBAR/FATCA/5471/5472 etc)
Non-Profit entities
(Formation,IRS,FTB&DOJ approval)
Accounting & Payroll
Sales & Other Taxes
Financial Audit & Review
Tax Audit & Representation (IRS/FTB/BOE etc)
Collection, Lien & Back Taxes
Offer in Compromise
Santa Clara • Pleasanton • Merced
(844) 4USTAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.bhatiaco.com

Bhatia Law Associates
Attorney at Law
Immigration and Business Services
IMMIGRATION
Immigrant Visas (Green Card)
- Green Card : Employment based/PERM/NIW
- Green Card : Family based
- Green Card through refugee or asylee
- Green Card : Investor & other categories
PERM
Nonimmigrant Visas
- Fiancee visas
- H1/L1/H4/L2/NAFTA TN/E2/E3
- Student Visa
- B-1/B-2 Visitor Visas and
- Other Categories of nonimmigrant visas
Other Immigrantion Services
- Citizenship
- e-Verify, 1-9 and
- Other Compliance
Other service -B-1/B-2 Visitor Visasextension and other Services
Santa Clara-Pleasanton-Merced
(844) 4USATAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.Smoothimmigration.com

Punjabi International Services Inc
Harminder Singh Samana
Bonded Immigration Consultant
bond number #10134206
ਆਫਿਸ ਮੈਨੇਜਰ
209-481-7750
209-624-3919
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ
ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ • ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ • ਗਰੀਨਕਾਰਡ
Family Petition Immigration
Travel document • Work Permit
ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336

ਗੁਰੂਆਂ, ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਸੂਰਬੀਰਾਂ, ਦਾਨੀਆਂ, ਦੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ

ਬੜਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ

ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬੜਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇੜੇ ਖੁਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਲਈ

26 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ Gurdwara Sahib Turlock

ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਅਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਮਰਤਾ ਸਾਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਵਾਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ

I Love Bara Pind

V.P.O. Bara Pind-144418

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਟਰਲੋਕ

1391 5th Street Turlock CA 95380

ਅਰੰਭ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ : 26, ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

ਭੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ : 28, ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

ਉਪਰੰਤ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀਏ ਕਥਾਵਾਚਕ, ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦਰਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਨਗੇ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਸ. ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ (510) 673-0825

ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ (209) 277-0113

ਸ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ (209) 606-7795

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਸਕੂਲ

ਹੌਪਕਿੰਟਨ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੈਸਾਚਿਊਸੈਟਸ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਹੌਪਕਿੰਟਨ ਸਕੂਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤਿੰਨ ਇੰਚ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਕੂਲੀ ਵਰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੌਪਕਿੰਟਨ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ

ਹਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੌਪਕਿੰਟਨ ਸਕੂਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਇਕ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਕਾਰ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੈਂਚੀ, ਬੌਕਸ ਕਟਰ ਅਤੇ ਡਿਵਾਈਡਰ ਆਦਿ ਗਿਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੱਚੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਰਮਿਆਲ ਅਕਸਰ ਝਗੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. ਵਿਖੇ 'ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ' ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪ੍ਰੇਡ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ

ਸਿਆਟਲ : 325ਵੇਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇ ਪ੍ਰੇਡ' (ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ) ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. ਵਿਖੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਿਨ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੇਡ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਕੈਪੀਟਲ ਹਿੱਲ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇਗਾ ਜਿਥੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ 'ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੇ' ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ।

ਰੱਖੜਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇੱਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ, ਵੀਜ਼ਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜ਼ਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ MEDICARE BENEFITS ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ

Get more BENEFITS
at No Cost $0 Premium

Rakhra Tax & Immigration
3073 W Ashlan Ave <> Fresno, CA 93722
Ph. (559) 243-9200,
Fax (559) 549-6211
or visit
www.rakhrataxservice.com
or avtar06@gmail.com

Balsani Welders & Builders

We Design, Manufacture & Ship Nationwide

All Kind of Welding & Fabrication Services Available

- Mobile Welding Services
- Custom Febrication
- Custom Welding
- Alnminum Welding
- Metal Canopy
- Truck/Trailer Welding
- Custom Metal Gates
- Metal Fences

ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਗਾਠਾਂ, ਗੇਟ ਗਰਿਲਾਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਂਸੀ ਗੇਟ, ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵੈਲਡਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਵੈਲਡਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵੀ ਮਾਹਿਰ ਹਾਂ।

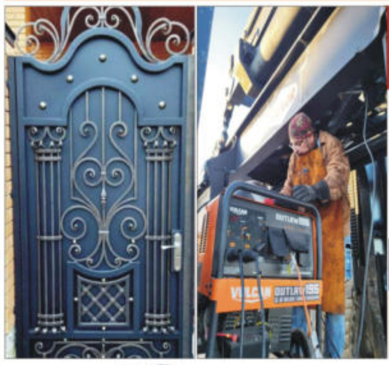

ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ 'ਤੇ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਅਣਚਾਹੇ ਸ਼ੱਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਘਰ ਵਪਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਸੀਂ ਲੋਹੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਵਾੜ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੇਖੋ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਉਪਰ 100% ਖਰੇ ਉਤਰਾਂਗੇ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੀਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖਕੇ ਪਸੰਦ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਾਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਮਹਿਲ ਸਿਰਜਾਂਗੇ।

- Wrought Iron Fences
- Ornamental Iron Fences
- Custom Designed Iron Fences
- Black Rod Iron Fences
- Wrought Iron Garden Fences
- FROM CONCEPTION
- FABRICATION TO INSTALLATION

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ 'ਚ ਬਦਲਾਂਗੇ।

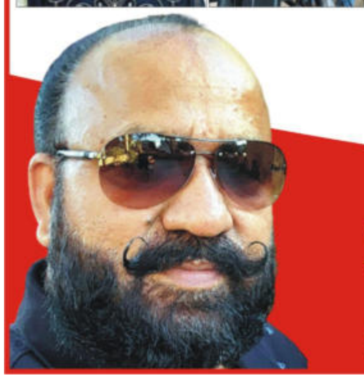

S. Iqbal Singh
844-573-3824 | 510 862 2332
433 W Scotts Ave Stockton, CA 95203
PH: (925) 487-7117

ਸਾਡੇ ਲੋਕ

ਝੂਲਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹੇਂ ਅਕਾਲ ਸਹਾਇ ਪੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ

ਖ਼ਾਲਸਈ ਜਾਹੋ ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਦੇ ਪਾਵਨ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

13ਵਾਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਐਤਵਾਰ, ਅਪ੍ਰੈਲ 7,2024

ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਮਾਰਚ 25, 2024 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 7, 2024 ਤੱਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਟਰੇਸੀ

ਵਿਖੇ ਬੜੇ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਗੁਰੂ ਜਸ ਸਰਵਣ ਕਰਾਉਣਗੇ। ਸਰਬੱਤ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋ ਵੱਧ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਾਲੇ

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੰਗੀਲਾ ਦੁਰਗ ਵਾਲੇ

ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਗਪੁਰੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਭਾਈ ਸਿਰੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਭਾਈ ਸੁਖਮਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਟਰੇਸੀ

ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੋਹਲ ਢਾਡੀ

ਗਿ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਟਰੇਸੀ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ :

ਮਾਰਚ 25, ਸੋਮਵਾਰ ਤੋ ਅਪ੍ਰੈਲ 6, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ 6.00 ਤੋਂ 9:00 ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸੱਜਣਗੇ।

ਅਪ੍ਰੈਲ 7, ਐਤਵਾਰ 9:30 ਤੋਂ 12:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਅਪ੍ਰੈਲ 7, ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 1:00 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦੋਵੇਂ ਹਫਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ।

ਅਪ੍ਰੈਲ 7, ਐਤਵਾਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ
ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੀ ਚਾਰ-ਦਿਵਾਰੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਨਿਯਤ ਜਗਾ ਤੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸਪੋਰਟਸ ਡੇਅ ਅਪ੍ਰੈਲ 6, ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ AGE GROUP ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ।

VENDORS CAN CONTACT AT 209-607-4141 FOR STALL REGISTRATION | EMAIL : ggnptracy@gmail.com

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ

ਅਪ੍ਰੈਲ 6, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ

ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਬਾਟਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਕਕਾਰ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਵੱਲੋਂ : ਬਾਬਾ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

GURDWARA GUR NANAK PARKASH DAMDAMI TAKSAL
16101 WEST GRANT LINE RD TRACY CA 95304 | TEL. 209 346 4270

ਝੂਲਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹੇਂ ਪੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਟਰੇਸੀ
ANNUAL SPORTS DAY
ਅਪ੍ਰੈਲ 6, 2024, ਦਿਨ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ
ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਪੰਥਕ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਟਰੇਸੀ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਵਾਲੀਬਾਲ, ਹਾਕੀ, ਰੱਸਾਕਸ਼ੀ, ਗੱਤਕਾ, ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ, ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਣਗੇ ।
ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ
ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ
ਅਪ੍ਰੈਲ 7, 2024
Organizer :
GURU ANGAD DEV JI KHALSA SCHOOL
DAMDAMI TAKSAL TRACY
Register your Volleyball & Rassa Kasi team at
https://tinyurl.com/volleyballtracy
FOR MORE DETAILS CONTACT :-
SARVJIT SINGH : 2097405500
SURJEET SINGH : 2097776724
PARMINDER SINGH : 5107755864

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and lathrop

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟਿਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫ਼ਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

Listing

Total 35.5 Young Three Years old Tree Padre and Nonpareil Variety. With Riparian Right From the San Joaquin River. With a Single Family Small Home, IT's Very Desirable Property

Property Address : 27022 River Roadm, Newman CA 95260.

RANJIT SINGH

VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)

68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376

OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700, GBSINGH84@GMAIL.COM

ਹਿੰਸਾ ਗ੍ਰਸਤ ਹੈਤੀ ਤੋਂ 21 ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਹੋਰ ਜਹਾਜ਼ ਫਲੋਰਿਡਾ ਪੁੱਜਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਗਿਰੋਹ ਹਿੰਸਾ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਅਸਥਿੱਰਤਾ ਕਾਰਨ ਮਚੀ ਅਫਰਾ ਤਫਰੀ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੈਤੀ ਤੋਂ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ 21 ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਓਰਲੈਂਡੋ (ਫਲੋਰਿਡਾ) ਪੁੱਜਾ। ਫਲੋਰਿਡਾ ਡਵੀਜਨ ਆਫ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੈਨਜਮੈਂਟ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 35 ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਤੀ ਵਿਚੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੱਢ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਰੀਬੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਹੈਤੀ ਤੋਂ ਓਰਲੈਂਡੋ ਲਿਆਂਦੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ- ਪਾਣੀ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਆਵਾਜਾਈ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਫੋਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੈਵਿਨ ਗੁਥਰੀ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਵੀਜ਼ਨ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਤੀ ਵਿਚੋਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ 24 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਉਸ ਅਮਰੀਕੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੱਢਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਥੋਂ ਆਉਣਾ ਚਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਹੈਤੀ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਰਖੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਥੇ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੈਤੀ ਵਿਚ ਫੱਸੇ ਫਲੋਰਿਡਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਉਪਰੰਤ ਗਵਰਨਰ ਨੇ 15 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿੱਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਤੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ 14 ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਓਰਲੈਂਡੋ ਸੈਨਫੋਰਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪੁੱਜਾ ਸੀ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਇਕ ਜ਼ਖਮੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੀ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਇਕ ਜੰਗਲੀ ਸ਼ੇਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਐਲ ਡੋਰਾਡੋ ਕਾਊਂਟੀ ਸ਼ੈਰਿਫ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 1.13 ਵਜੇ ਇਕ 18 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਸ਼ੇਰ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ 21 ਸਾਲਾ ਭਰਾ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ਼ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਜੰਗਲ ਵਿਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਦੱਸਿਆ

ਹਰਸ਼ਕੁਮਾਰ ਰਮਨਲਾਲ ਪਟੇਲ ਤੇ ਸੱਜੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਿਅ ਗੁਜਰਾਤੀ ਪਰਿਵਾਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ,ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)-ਹਰਸ਼ਕੁਮਾਰ ਰਮਨਲਾਲ ਪਟੇਲ (28) ਜਿਸ ਉਪਰ ਇਕ ਗੁਜਰਾਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 4 ਜੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਮਿਨੀਸੋਟਾ (ਅਮਰੀਕਾ) ਵਿਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਵਿਚ 2 ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ 2022 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਬਾਰਡਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਉਜਾੜ ਸੇਮ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਠੰਡ ਕਾਰਨ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੇਲ ਨੇ ਟੈਲੀਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਯੂ ਐਸ ਮਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲੀਓ ਬ੍ਰਿਸ਼ਬੋਇਸ ਡੁਲੁਥ, ਮਿਨੀਸੋਟਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਟੇਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਡਰਾਈਵਰ ਸਟੀਵਨ ਸ਼ੈਂਡ ਵੀ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂ ਐਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਦੇ ਇਕ ਏਜੰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੌਂਸਲਖਾਨੇ ਵੱਲੋਂ 4 ਵਾਰ ਤੇ ਓਟਾਵਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੌਂਸਲਖਾਨੇ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਵੀਜਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਦਸਤਾਵਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੇਲ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਇਕ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜੇ ਉਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਬਦਲੇ ਉਹ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੀ ਬੱਸ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ, ਡਰੱਗ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਟੈਕਸਾਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਬੱਸ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਕੰਕਰੀਟ ਟਰੱਕ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲੈਣ ਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੌਕੀਆ ਡਰੱਗ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲੈਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੇਤ 2 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਟਾਮ ਗਰੀਨ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਕੇ ਸ਼ ?ਰੇਣੀ ਦੇ 40 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ 51 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬੱਸ ਬਸਟਰਾਪ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਇਕ ਚਿੜਿਆ ਘਰ ਤੋਂ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਾਦਸੇ ਉਪਰੰਤ ਜਖਮੀ ਹੋਏ 32 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਲੀਸਸ ਰੌਡਰਿਗਜ਼ ਮੋਨਟੋਇਆ ਤੇ 33 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਆਨ ਵਾਲੇਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਡਰਾਈਵਰ 42 ਸਾਲਾ ਜੈਰੀ ਹਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਣਮੱਤੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਟਰੱਕ ਡਿਸਪੈਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ

Truck Dispatch Training
Manage Dot Compliance
PUNJABI / HINDI / ENGLISH

- Truck Finance
- Truck Insurance
- Full Dot Compliance
- Setup Factoring Company
- Load Boards (DAT, AMAZON)
- Booking & Negotiate Pricing
- Invoices, Manage Paperwork

- Load Bookings
- Broker & Load Boards
- Rate Negotiation Skills
- Fleet Management Software
- Setup Your Factoring Company
- Dot Audit Support
- Same Day INC/ CORP
- State Permits and IFTA
- IRP Apportioned Plates
- Open Your Trucking Company

Scan This Code for Joining Truck Dispatch Training

WHAT WE WILL PROVIDE
250+ Broker List
350+ Carrier List
27000+ Direct Shipper List
amazon relay
DAT One

SMART PATH
Become Dispatcher Onling or In-Person Training In Punjabi

ਤੁਸੀਂ ਟਰੱਕ ਡਿਸਪੈਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ
209-310-0333

Learn, Practice, Gain Your Skills
www.smartpathca.com
Learn Online From Home

ਦੁਨੀਆ ’ਚ ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਅਸਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ’ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਰਿਹਾ

ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਜਿੰਨਾ ਭੋਜਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ 17 ਫੀਸਦੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ‘ਫੂਡ ਵੇਸਟ ਇੰਡੈਕਸ-2024’ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ ਇਕ ਅਰਬ ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੋਜਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2022 ’ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਔਸਤਨ 79 ਕਿਲੋ ਭੋਜਨ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਜਦਕਿ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ’ਚ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ’ਚ ਸਿਰਫ 7 ਕਿਲੋ ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਘੱਟ ਹੋਈ। ਭੋਜਨ ਦੀ ਇਹ ਬਰਬਾਦੀ ਅਮੀਰ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ’ਚ ਵੀ ਲੱਗਭਗ ਓਨੇ ਹੀ ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ’ਚ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਘੱਟ ਹੈ।

ਭੋਜਨ ਦੀ ਇਹ ਬਰਬਾਦੀ ਉਦੋਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 78.3 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਢਿੱਡ ਸੌਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਆਬਾਦੀ ’ਤੇ ਖ਼ੁਰਾਕ ਸੰਕਟ ਮੰਡਰਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। 2022 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ’ਚ 1.05 ਅਰਬ ਟਨ ਭੋਜਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜਿੰਨਾ ਭੋਜਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚੋਂ 19 ਫੀਸਦੀ ਭੋਜਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਭਾਵ ਲੱਗਭਗ 84 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੋਜਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ’ਚ ਪਲੇਟਾਂ ਭਰ-ਭਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਲੈ ਤਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਖਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕੂੜੇਦਾਨ ’ਚ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ’ਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪਲੇਟ ’ਚ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥ

ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਢਿੱਡ ਭਰ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਭੋਜਨ ਕੂੜੇਦਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ’ਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ’ਚ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਈ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜੋ 2-2, 3-3 ਦਿਨ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਡੰਗ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

‘ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਰਿਸਰਚ’ (ਆਈ. ਸੀ. ਏ. ਆਰ.) ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਲ 2022 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ’ਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 19 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 3 ਡੰਗ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨਸੀਬ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖੇ ਢਿੱਡ ਸੌਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਚੋਂ 34 ਫੀਸਦੀ ਤਾਂ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ’ਚ ਹਰ ਸਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ 55 ਕਿਲੋ ਖਾਣਾ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 7.81 ਕਰੋੜ ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨਾਜ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਚੀਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ’ਚ ਦੂਜਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸਾਲ 2021 ’ਚ ‘ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ’ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਗਠਨ ‘ਫੂਡ ਵੇਸਟ ਇੰਡੈਕਸ’ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖਾਣੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 68,760,163 ਟਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 250 ਕਰੋੜ ਟਨ ਖਾਣਾ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਜਿੰਨਾ ਖਾਣਾ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ 3 ਅਰਬ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 61 ਫੀਸਦੀ ਖਾਣਾ ਘਰਾਂ ’ਚ, 23 ਫੀਸਦੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ’ਚ ਅਤੇ 31 ਫੀਸਦੀ ਰਿਟੇਲ ਚੇਨ ’ਚ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ‘ਗਲੋਬਲ ਫੂਡ ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੈੱਟਵਰਕ’ ਦੀ ਸੀ. ਈ. ਓ. ਲਿਸਾ ਮੂਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਣੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੂਡ ਬੈਂਕ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫੂਡ ਸਰਵਿਸ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਣਾ ਲੋੜਵੰਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਕੁਝ ਅਧਿਐਨਾਂ ’ਚ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਦਤ ’ਚ ਸੁਧਾਰ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਭੋਜਨ ਖਰੀਦਦੇ ਜਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭੋਜਨ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ’ਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੋਮੇ ਪਾਣੀ, ਜ਼ਮੀਨ, ਊਰਜਾ, ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਰੋਕ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ’ਚ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਭੋਜਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ 8 ਤੋਂ 10 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਲਵਾਯੂ ਗਰਮ ਹੈ ਉਥੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਠੰਢੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ’ਚ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ’ਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਖਰੇਵਾਂ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ

ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ

ਲੋਕਤੰਤਰ ’ਚ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਰੀਬ 200 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਇਸੇ ਲਈ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸ਼ਾਸਨ ’ਚ ਲੋਕ-ਰਾਇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾਅ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਗ਼ੁਲਾਮਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਂਦੇ ਸਨ। ਅਣਖੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਜਾਨ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਗਾ ਕੇ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਲਾਹ ਸੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਰੂਪੀ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਕਰਵਾਈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੱਜ ਫਿਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੂਪ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) ਏ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਦੀ ਲੋਕ-ਰਾਇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀ, ਅੱਤਵਾਦੀ, ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹੀ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਕ ਗਰਦਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਭੀੜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਹਜ਼ੂਮੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਣਪਛਾਤਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਫਾਈਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਏਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੁੰਦੀ। ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਇਹ ਝਗੜਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ’ਚ ਆਏ ਦਿਨ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਚੱਕਰਵਾਤ ਬਣ ਕੇ ਉੱਠਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੌਮੀ ਮੀਡੀਆ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ’ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਮਸਾਲੇ ਲਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਕਾਨੂੰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪੁਣ-ਛਾਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਦਾ ਢਿੰਡੋਰਾ ਕਿਉਂ ਪਿੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹੀ ਵਜੋਂ ਕਿਉਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮੰਚ ’ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਿਉਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ’ਚ ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ’ਚ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਧੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ’ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ’ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਨਾ ਵੀ ਹੋਣ, ਪਰ ਮਜਬੂਰਨ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲੋਕ ਦਿਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਮਜਬੂਰੀਵਸ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲੋਕ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣ ਦਿੰਦੇ। ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਣ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਲੋਕ-ਰਾਇ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ’ਚ ਲੋਕ ਰਾਇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੇਸ਼ ’ਚ ਨਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉੱਠਣਗੇ। ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ’ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਡਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸੁੱਖ ਮਾਣਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ’ਚ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਕੋਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ’ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਸੱਤਾ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਖ਼ਾਤਰ ਉਹ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਦੇਸ਼ ’ਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਇਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ’ਚ ਗ਼ਰੀਬੀ, ਕੰਗਾਲੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ। ਧਰਮ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਇਕੋ-ਇਕ ਮੁੱਦਾ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ’ਚ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ-ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ’ਚ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਖੇਤੀ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਮਾੜੀ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ’ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਭਾਅ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧਰਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਮੰਨਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਆਖ ਕੇ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯੂਰਪ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਯੂਰਪ ’ਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਚਲਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਬਾਰਡਰ ਉਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੜਕਾਂ ’ਚ ਖਾਈਆਂ ਪੁੱਟ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਧ-ਸੈਨਿਕ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ’ਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸ਼ੁਭਕਰਨ ਵਰਗੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬਣੇ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਥਾਣਿਆਂ ’ਚ ਤਸ਼ੱਦਦ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਓ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ’ਚ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ’ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ’ਚ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ’ਚ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸੜਕਾਂ ਰੁਕਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਹੈ। ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਕਿਹੜਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਦ ਧਰਮ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੁਰਸੀ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਮ ਲੋਕ ਨਾਗਰਿਕ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਸੱਤਾ ’ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਲੋਕ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹੀ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹੀ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੂਪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਡਰਾਉਣੇ ਸਰੂਪ ਤੋਂ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ’ਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖ਼ਾਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾਅ ’ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਵੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਅੱਕੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਚਿੰਤਕ, ਲੇਖਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਇਥੋਂ ਪਲਾਇਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਅਖੌਤੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਨ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਦਰਸਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਗ਼ਰੀਬੀ ਤੇ ਕੰਗਾਲੀ ਸਿਖ਼ਰ ’ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੋਕ-ਰਾਇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਇਰਾਕ ਤੇ ਸੀਰੀਆ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ’ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਂਅ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਬੈਠਾਂਗੇ।

ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: **ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ**, ਸਟੂਡੈਂਟ ਐਡੀਟਰ: **ਹਰਕਰਨ ਸਿੰਘ**,
ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸੰਪਾਦਕ: **ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ**, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ: **ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ**

Office : (925) 243-1300 | Cell : (510) 706-1300 | Fax : (925) 373-1300 | India : 783 706 1300

1406 Janis CT Livermore CA 94551

Disclaimer : Sade Lok Weekly Punjabi Newspaper and People associated with it are not responsible are any chaims made advertisers and do not endorse any product or services advertised in the Sade Lok weekly Punjabi Newspaper. Printing in California and Distributed all over the USA. Please Consult your lawyer before buying-hiring-contracting throgh the advertisement. Publish in Sade Lok Weekly Newspaper. In the Business of selling Space and claims made by the advertiser are not tested.

ALL DISPUTES SUBJECTED TO THE COUNTY OF ALAMEDA CALIFORINA. ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 20 ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਕਾਰ ਰੈਲੀਆਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 'ਓਵਰਸੀਜ਼ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਆਫ ਬੀਜੇਪੀ' ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਮਰਥਨ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਰੈਲੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਜਿਤਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਦਾਪਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵਾਸੂਦੇਵ ਪਟੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਤੱਟ ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਤੱਕ 20 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਰੈਲੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ।

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਗੌਡ ਬਲੈਸ ਦਿ ਯੂ. ਐਸ.ਏ.' ਬਾਈਬਲ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਟਰੂਥ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਬਾਈਬਲ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 60 ਡਾਲਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਨਾਂ 'ਗੌਡ ਬਲੈਸ ਦਿ ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ.' ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਵਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਝੰਡਾ ਵੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ 'ਚ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ ਟਰੰਪ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਵੰਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਈ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ

ਕਰਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਝੰਡੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਬਿੱਲ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਾਇਕ ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ ਦੇ ਗੀਤ 'ਗੌਡ ਬਲੈਸ ਦਿ ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ.' ਦਾ ਕੋਰਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇਸ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਜ਼ਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਵੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਸੀ.ਐੱਨ.ਐੱਨ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪਾਦਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਹਿਬਰੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਸ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਵਿਅਰਥ ਲੈਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਆਸਾਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਮੁਤਾਬਿਕ 5,000 ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਬੀਤੀ 26 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਟਰੂਥ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੌਡ ਬਲੈਸ ਦਿ ਯੂ.ਐੱਸ..ਏ ਬਾਈਬਲ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ÷ਹੈਪੀ ਹੋਲੀ ਵੀਕ! ਆਓ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਗੁੱਡ ਫਰਾਈਡੇ ਅਤੇ ਈਸਟਰ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੌਡ ਬਲੈਸ ਦਿ ਯੂ.ਐੱਸ.ਏ. ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖਰੀਦੋ। ਇਹ ਸਿਰਫ 60 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ (ਲਗਭਗ 5 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿੰਗਰ ਲੀ ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਗੀਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ। ਲੀ ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ ਅਕਸਰ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ 'ਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2 ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵਧ ਸਮਾਂ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਉਪਰੰਤ 3 ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਬਰੀ, ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ,ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਰਾਜ ਦੇ ਇਕ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਡੀ ਐਨ ਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਕੱਟ ਰਹੇ 3 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜੋ ''ਚੈਸਟਰ ਤਿਕੜੀ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ ਜੋ 2 ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵਧ ਸਮਾਂ ਕੈਦ ਕੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਡੈਰਿਕ ਚੈਪਲ (41), ਮੋਰਟਨ ਜੌਹਨਸਨ (44) ਤੇ ਸੈਮੂਏਲ ਗਰਾਸਟੀ (47) ਨੂੰ 1997 ਵਿਚ ਚੈਸਟਰ, ਪੈਨਸਿਲਵਾਨੀਆ ਵਿਚ 70 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈਨਰੀਏਟਾ ਨਿਕਨਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2000 ਤੇ 2001 ਵਿਚ ਸੈਕੰਡ ਡਿਗਰੀ ਹੱਤਿਆ

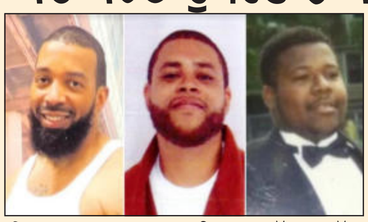

ਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਨਿਰੰਤਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਡੀ ਐਨ ਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵਾਂ ਡੀ ਐਨ ਏ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡੇਲਵੇਅਰ ਕਾਊਂਟੀ ਜੱਜ ਮੈਰੀ ਬਰੀਨਾਨ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

CAPITAL ACCOUNTING & TAX SERVICES

Kuldip Singh Kang

Sewa Singh Bhinder

HELPING PEOPLE FOR THEIR TRUCKING NEEDS

(IRP) Plates-48 States-Same Day

ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟਰੱਕਿੰਗ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਕਦਮ

- ਟਰੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੁਣ ਹਫਤਿਆਂਬੱਧੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
- ਉਸੇ ਦਿਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਸਾਨੂੰ 16 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ।

Same Day Plates Same Day Plates Same Day Plates

PH : 530-669-5780 Fax : 530-669-5775,
Cell : 530-908-9386 Cell : 530-405-6020

Tax Returns- Corporations, LLC, Non-Profits, Small Business and Individuals

ਇਹ ਦਫ਼ਤਰ ਡੀ.ਐਮ.ਵੀ. ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਹੈ।
825 East Street, Suite 110 Woodland, CA 95776
440 N Palora Ave, Suite c Yuba City Ca. 95991

TRUCKING SERVICES AVAILABLE
- IRP License Plates
- IFTA-Fuel Tax Returns
- MC (ICC) Authority, US DOT #
- UCR Permits, BOC-3 Filing
- CA#, MCP, EPN Enrollment
- BIT-Enrollment
- NM Permit, KYU#, NY HUT Permit
- Oregon Permit, Oregon Bonds
- Highway Use Tax (2290)
- Trailer Plates, Title Transfer
- Tax Exemption

BUSINESS SERVICES AVAILABLE
- Tax Services : Individual, Small Business
- Computerized Accounting
- Financial Statement
- Monthly Sales Tax Reports
- Payroll Services

CALIFORNIA DMV LIV. # 40524

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ

ਟਰੰਪ ਦੀ ਰੈਲੀ ’ਚ ਇਸ ਵਾਰ ਵੱਜ ਰਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਸ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਈਡੇਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜੋਅ ਬਾਈਡੇਨ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਈ ਵਿਵਾਦਾਂ ’ਚ ਘਿਰੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਹੁਣ ਧਰਮ ਦਾ ਪੱਤਾ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ‘ਮੇਕ ਅਮਰੀਕਾ ਗ੍ਰੇਟ ਅਗੇਨ’ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਟਰੰਪ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਵੀ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ।

ਇਕ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪਾਦਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਓ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕਮੀ ਨਾ ਆਵੇ। ਇਸ ਅਪੀਲ ’ਤੇ ਸਭਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਏ। ਟਰੰਪ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡਾ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚਰਚ ਦੇ ਰਾਹ ’ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ’ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਕਾਰਕੁਨ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੇਟੀ ਤੱਕ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਕਿਤਾਬ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ 2024: ਬਾਈਡੇਨ, ਕਲਿੰਟਨ, ਓਬਾਮਾ ਇੱਕੋ ਮੰਚ ’ਤੇ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) - ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਈਡੇਨ, ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਅਤੇ ਬਿਲ ਕਲਿੰਟਨ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਰੇਡੀਓ ਸਿਟੀ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਮੰਚ ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੌੜ ’ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਈਡੇਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੰਡਰੇਜਿੰਗ ਸਮਾਗਮ ’ਚ ਅਚਨਚੇਤ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਅਤੇ ਬਿਲ ਕਲਿੰਟਨ ਨੇ ਬੀਤੇਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਰੇਡੀਓ ਸਿਟੀ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਬਿਡੇਨ ਨੂੰ 26 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (ਕਰੀਬ 216 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਫੰਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਦਾਨ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਅਮਿਤਾਭ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸਪ੍ਰਿੰਕਲਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯੁਕਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) : ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਫਰਮ ਸਪ੍ਰਿੰਕਲਰ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਮਿਤਾਭ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸੀਟੀਓ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ R&D (ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ Sprinklr ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ CEO ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਗੇ।

ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇੱਕ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਨਵੀਨਤਮ 19 ਖੋਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਯੂਨੀਫਾਈਡ-ਸੀਐਕਸਐਮ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਪਿੰਕਲਰ ਦੇ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਏਆਈ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਸਪਿੰਕਲਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੋਮਾਂਚਕ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਸ਼ਰਾ Adobe ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਪ੍ਰਿੰਕਲਰ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਰੇਗੀ ਥਾਮਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੀਟੀਓ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ, ਭਾਈਵਾਲਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਕਿਡਨੀ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕਮਾਲ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਨਸਾਨ ’ਚ ਸੂਰ ਦੀ ਕਿਡਨੀ ਦਾ ਸਫਲ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ

1954 ’ਚ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਿਡਨੀ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਲੋਂ 2024 ’ਚ ਨਵਾਂ ਚਮਤਕਾਰ

ਲਿਵਰਮੋਰ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸੂਰ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਨੂੰ ਜੀਵਿਤ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਮੈਸਾਚੁਸੇਟਸ ਜਨਰਲ ਹਸਪਤਾਲ ’ਚ 4 ਘੰਟੇ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ’ਚ ਇਹ ਉਪਲਬਧੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। 1954 ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਿਡਨੀ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 62 ਸਾਲਾ ਰਿਕ ਸਲੇਮੈਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਗੁਰਦਾ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੂਰ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਜੀਵਤ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

(ਫੋਟੋ : ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ)

2018 ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਗੁਰਦਾ : ਸੀ.ਐਨ.ਐਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਲੇਮੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 11 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2018 ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਗੁਰਦਾ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੇ ਫੇਲ ਹੋਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ 2023 ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਡਾਇਲਸਿਸ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਉਸਦੀ ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੂਰ ਦੀ ਕਿਡਨੀ ਲੈਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ।

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦ : ਸਲੇਮੈਨ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ, ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ।’ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਰੀਜ਼ ਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਘਾਟ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ 17 ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦਾ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਸਫਲ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੂਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹਮਾਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ’ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜ਼ੋਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਚੋਟੀ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਸ਼ਹਿਰ ਰਫਾਹ ’ਚ ਹਮਾਸ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਅਪਣਾਉਣ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰਫਾਹ ’ਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਮਿੱਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ’ਚ ਖਟਾਸ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਈਡੇਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਲੜਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨਾਂ ’ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਰਫਾਹ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਾ ਕਰੇ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਾਸ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਮਾਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਬਲਾਂ ਨੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚਾਲੇ ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਵੀਡੀਓ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਉਸਾਰੂ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਦੱਸਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ’ਤੇ ਪੂਰਨ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਮਾਸ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਫੜਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ’ਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਨਾਮੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਜਨਮ ਅਤੇ ਪਰਵਿਰਸ਼ ਪਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੌਜ ਦੇ ਵਿਚ ਬੜੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਤੌਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਬਤੌਰ ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸਨ, ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਕੇ, ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਗਏ, ਜਿਥੇ ਜਾ ਕੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਬੇਟਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਵਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਕਾਬਲ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾ 'ਤੇ ਸੈਟਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮੁੜ ਭਾਰਤ ਪਰਤ ਕੇ ਬਤੌਰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਉਕ ਕਰੀਕ ਵਿਸਕਾਸਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸ੍ਰ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਹਨ। ਕਾਲੇਕਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਤੋ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਉਕ ਕਰੀਕ ਵਿਸਕਾਸਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਦੂਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ ਉਥੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕਲਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਸਿਸ਼ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ, ਸੱਜਣਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਮੂਹ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਇਕ ਨਾ-ਭੁਲਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਾਕਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨਾ ਤੋਂ 5 ਵਰ੍ਹੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਗੌਰਵਗਾਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਾਨੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨਾ-ਬਸੀਨਾ ਤੁਰਦੀਆਂ ਗਾਥਾਵਾਂ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਜਨ-ਚੇਤਨਾ ਵਿਚੋਂ ਲੁਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਿੱਤਰੀਆਂ ਵੀਰ-ਗਾਥਾਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨਾ ਕਿਸੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਮਿਥਿਹਾਸ ਜਾਂ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਸ੍ਰ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਾਸਤਵਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਣ 'ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵਿਚ ਵੀ ਆਮ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਜਸਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬ ਸ਼ਹੀਦ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੱਕ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪਕੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ : ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ

ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕਾ ਗੁ. ਸਾਹਿਬ ਓਕ ਕਰੀਕ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਿਆਹੇ ਹਨ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਆਈ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਲਾਈ। ਰੱਖੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਦਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਲਈ ਅਟੁੱਟ ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਸਿਦਕ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨਿਡਰ ਯੋਧੇ ਨੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹੀ 6 ਫੁੱਟੇ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 350 ਪੌਂਡ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਰੱਖੜਾ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਢੁੱਕਵੀਂ ਤੇ ਫੌਰੀ ਮਦਦ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 18 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਸਫਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜ਼ਿਆਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੋਹ ਭਰੇ ਅਤੇ ਨਿੱਘੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਐਮ.ਐੱਲ.ਏਜ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ।

ਦਸਬੰਰ 2012 ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਸਤਪਾਲ ਕੌਰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਈ ਪਤਵੰਤੇ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ:

- ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ
- ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ
- ਡਾ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ
- ਕੈਪਟਨ ਏ.ਐੱਸ. ਕਾਲੇਕ

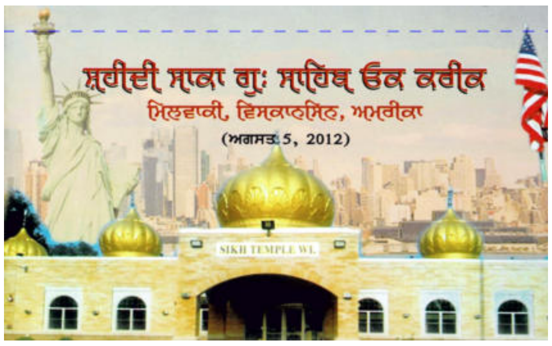

ਮੇਜਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿਲ ਗਵਾਲੀਅਰ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ:- ਮੇਜਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਦੇਰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਪੋਸਟਿੰਗ ਰਹੀ। ਗਵਾਲੀਅਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਹੁਤ ਸਸਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੀ 7 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਮਜੀਠਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਤਕਰੀਬਨ 26 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਖਰੀਦ ਲਈ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ.......... ਹੈ। ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ 26 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਆਬਾਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਕ ਦਰਮਿਆਨਾ ਜਿਹਾ ਮਕਾਨ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਫੌਜੀ ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਕਾਨ ਖੇਤ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਾਲੇ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਜੋ਼ ਕਿ ਮੇਨ ਸੜਕ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸੜਕ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਟਰੈਕਟਰ, ਟਰਾਲੀ, ਪਸ਼ੂ, ਕਣਕ ਆਦਿ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਛੋਟੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਪਰਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸੀ। ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਰਗਵਾਸ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਾਬਕਾ ਆਰਮੀ ਕਪਤਾਨ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿਲ ਪਟਿਆਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਲੜਕੀ ਕਾਨਪੁਰ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਇੰਨੇ ਵਿਚ 1984 ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗੇ ਭੜਕ ਗਏ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪਿੰਡ ਦੇ 25-30 ਮੁੰਡੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਘਰ ਆ ਗਏ। ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਪਰੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਹੀ ਪਈ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਟਰੈਕਟਰ, ਟਰਾਲੀ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ। ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਸ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ 10 20 ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਬੰਦੇ ਮਾਰ ਕੇ ਮਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰਨਗੇ। ਇਹ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਓ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰਾਈਫਲ, 12 ਬੋਰ ਦੀ ਬੰਦੂਕ ਅਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਵੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਬੰਦੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਚੌਥਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਾਂਗਾ। ਭੀੜ ਵਿਚ ਆਏ ਸਾਰੇ ਮੁੰਡੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਚੋਰ, ਡਾਕੂ ਅਤੇ ਗੁੰਡੇ ਲੁੱਟਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਲੜਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਸਾਰੇ ਮੁੰਡੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਘਰੀ ਚੱਲੇ ਗਏ।

ਉਹ ਕਣਕ, ਟਰੈਕਟਰ, ਟਰਾਲੀ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂ ਆਦਿ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ।

ਸਬਕ: ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਬਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਗੱਲ ਦਾ ਇੰਨਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਖੁਦ ਹੀ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦੋ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਪੁਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡ ਕੇ ਚੱਲੇ ਜਾਂਦੇ। ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਨੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਠਰ੍ਹਮੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਬੰਦਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵਿਗੜ ਜਾਵੇ।

(ਚਲਦਾ)

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਪੰਥਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੂਝ-ਸਮਝ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਇੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਧੱੜਕ ਅਵਾਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1973 ਵਿਚ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਟਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟੀ.ਵੀ. ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ। ਆਪ 2003 ਤੋਂ 2011 ਈ. ਤੱਕ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਰਹੇ। ਆਪ ਪੰਥਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲਿਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਪੈਨਲ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਤੁਲਾਨਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਖੋਜੀ ਬਣਕੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ। "ਇਕ ਖਤ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ" ਅਤੇ "ਦਸਤਾਰ ਕਿ ਟੋਪੀ" ਆਪ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਛਾਪਿਆ। ਆਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਕਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਆਪ ਦੀ ਲਿਖੀ ਇਹ ਹੱਥੀ ਪੁਸਤਕ "ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਜੀ ਕੀ" ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਪੰਥ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰਿਆਂ ਉਪਰ ਬੇਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਗਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇ ਤੋਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਲਈ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਰ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਦੇਣ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕੀ ਪਾਠਕ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਗੇ। ਅਸੀਂ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਛਾਪਕੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ :- ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ਵਿਚੋਂ

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਖਰੜੇ ਤੋਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਹਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਬਾਂਸ, ਪਾਈਪ ਜਾਂ ਡੰਡੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪੁਸ਼ਾਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸ਼ਾਕੇ ਦਾ ਰੰਗ ਵੀ ਮਰਯਾਦਾ ਮੁਤਾਬਕ ਬਸੰਤੀ ਜਾਂ ਸੁਰਮਈ ਹੈ। ਬਸੰਤੀ (Xanthic ਜ਼ੈਂਥਿਕ) ਰੰਗ ਹਲਕੇ ਪੀਲੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੇਸਰੀ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰੰਗ ਬਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ 7 ਅਗਸਤ, 1940 ਨੂੰ ਹੋਈ ਛੇਵੀਂ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੰਗ - ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੰਗ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਸੰਤੀ ਚਲਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਖੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਬਸੰਤੀ ਰੰਗ ਦੇ ਹੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। (ਪੰਥਕ ਮਤੇ, ਪੰਨਾ ੨੦)

ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 7 ਜਨਵਰੀ, 1945 ਦੀ ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੁਸ਼ਾਕੇ ਦੇ ਰੰਗ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਉਪਰੰਤ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ :

10. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੰਗ : ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰੰਗ ਸਬੰਧੀ ਪੁਛ ਬਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਪੀਲੇ ਜਾਂ ਸੁਰਮਈ ਰੰਗ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਉਤੇ ਖੰਡਾ ਤੇ ਚਕਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪੰਥਕ ਮਤੇ, ਪੰਨਾ ੩੫)

ਬਸੰਤੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ

ਬਸੰਤੀ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਦੂਸਰਾ ਰੰਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ ਉਹ ਸੁਰਮਈ ਜੋ ਕਿ ਸਲੇਟੀ ਭਾਅ ਮਾਰਦਾ ਨੀਲਾ (greyish blue) ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਝੰਡੇ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ standard ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੈਮਾਨਾ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਬਸੰਤੀ ਜਾਂ ਸੁਰਮਈ ਪੰਥਕ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਹੁਣ ਭਗਵੇਂ ਰੰਗ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਲੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਗਵੇਂ ਜਾਂ ਗੇਰੂਏ ਰੰਗ ਦੇ ਸਿਰਪਾਉ ਵੀ ਮਿਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੂਖਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਖੋਰਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਉਚੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਉਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਏ। ਪਰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਇਕੋ ਹੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਝੰਡਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਤਿਕੋਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਖੰਡੇ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ।

ਸਰਬਲੋਹ ਦਾ ਭਾਲਾ ਜਾਂ ਖੰਡਾ

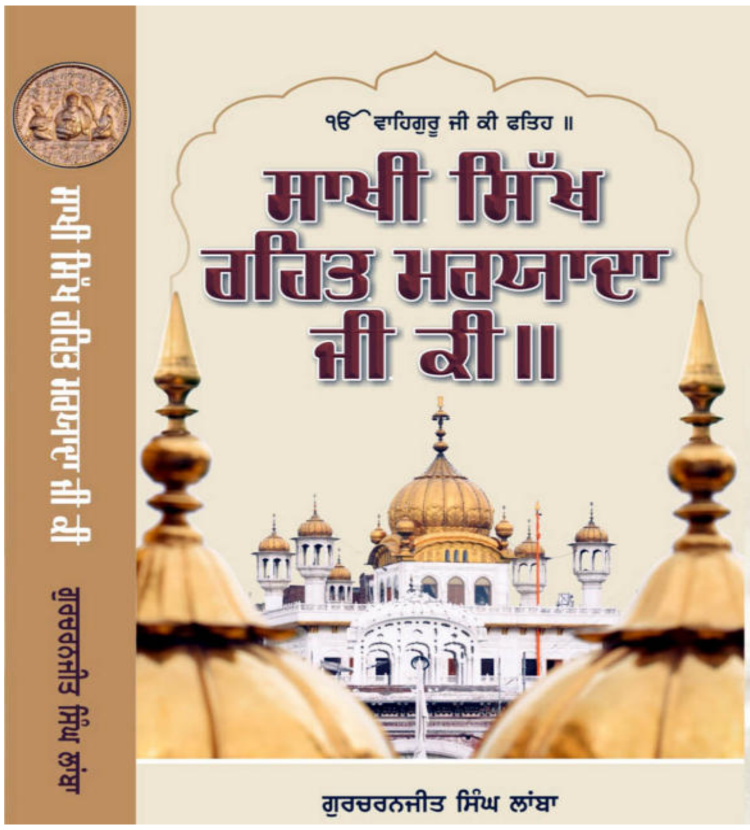

ਮਰਯਾਦਾ ਮੁਤਾਬਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਸਰਬਲੋਹ ਦਾ ਭਾਲਾ ਜਾਂ ਖੰਡਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 1936 ਵਾਲੀ ਮੂਲ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਖੰਡਾ ਸੀ ਪਰ 1945 ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਖੰਡਾ ਜਾਂ ਭਾਲਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ।

ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਸਚਿਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੰਗ ਬਸੰਤੀ ਅਤੇ ਭਾਲਾ ਜਾਂ ਖੰਡਾ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸਰਬਲੋਹ ਦਾ ਹੀ ਹੋਏ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਕੌਮ ਨੂੰ ਲੰਮੀ ਜਦੋਜਹਿਦ ਵੀ ਕਰਨੀ ਪਈ। 1941 ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਵਲੋਂ ਨੇਜ਼ੇ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਜਥਿਆਂ ਜਾਂ ਜਲਸੇ ਜਲੂਸਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 6 ਜੁਲਾਈ, 1941 ਨੂੰ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, Resolved that-in the opinion of the Religious Advisory Committee (Dharmark Salahkar Committee) of the S.G.P.C., the decision of the High court, Dated 26.6.41, in case No. 316 of 1941 crown versus sobha Singh is a position limitation on the religious liberty of the Nihang Sikhs in carrying the Nishan Sahib or the spear of the Sikhs in general in carrying it before Sikh procession and Jathas and for carring it for fixing and keeping it in Gurdwaras, Resolved further that in the opinion of the Religious Advisory Committee Nishan Sahib or the spear is essential religious symbol to be carried by Nihang Sikhs and for other Sikhs as well when they carry it, before jathas of in procession or when they take it to a Gurdwara for fixing or keeping it there.

(ਚਲਦਾ)

ਵੋਟਰ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਚੁੱਪ, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਛੁਟੇ ਪਸੀਨੇ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵੱਜਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾ ਹੋਇਆਂ ਬਰਾਬਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲੱਗਣ ਅਰਥਾਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਮੈਂਟ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਨੋਟੀਫ਼ੀਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ 8, ਭਾਜਪਾ-6, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮਾਨ-7, ਬਸਪਾ ਵਲੋਂ ਇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਮਾਹੌਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਅਜੇ ਤਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਅਪਣਾ ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਾਲ 2024 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 1 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ, ਪਿੱਛੇ ਹੋ ਕੇ ਹਟੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਖਰੀਆਂ, ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਠੋਕਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲਹਿਰ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਆਪੋ ਅਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਮੂਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਪੋਸਟਰ/ਬੈਨਰ ਜਾਂ ਝੰਡੀਆਂ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਖ਼ੁਦ ਲਈ ਵੱਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਲੜਦੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ? ਕੀ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਦਲ ਬਦਲੀਆਂ ਨੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸਿਧਾਂਤ, ਦੀਨ ਈਮਾਨ, ਏਜੰਡੇ, ਨੈਤਿਕਤਾ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੋਟਰ ਨਰਾਜ਼ ਹੈ?

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਪੱਟ ਕੇ ਲਿਆਉਣ, ਅਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਕੇ ਰੱਖਣ, ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਆ ਰਹੇ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਜਾ ਰਹੇ ਆਗੂ ਸਬੰਧੀ ਬਦਖੋਹੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੂਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਚੋਣ

ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਆਪੋ-ਅਪਣੇ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਆਪੋ-ਅਪਣੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ 'ਚ ਮਸਤ ਹਨ, ਆਮ ਲੋਕ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਤਾਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਐਲਾਨੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਪੱਲਾ ਨਹੀਂ ਫੜਾ ਰਹੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 16 ਤੋਂ 18 ਲੱਖ ਤਕ ਇਕ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਵੋਟਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ, ਵੋਟਰ ਚੁੱਪ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਚੁੱਪੀ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਸੀਨੋ-ਪਸੀਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਜਾਂ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਮੌਕੇ ਲੋਕ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਆਪੋ-ਅਪਣੇ ਵਾਹਨ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਮਿੰਟੋ ਮਿੰਟੀ ਭਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਅਪਣੀ ਰੈਲੀ ਜਾਂ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਤਰਲੇ ਕਰਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਵਾਰ ਥੋਕ ਵਿਚ ਦਲ ਬਦਲੀ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਜਦੋਂ ਮੀਡੀਏ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਵੋਟਰ ਦਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੁਸ਼ੀਲ ਰਿੰਕੂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਛੱਡ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੀ, ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਸਮੇਤ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ, ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੂਰਾਲ, ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਜੇਕਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਗੂ ਨੇ ਇਕੱਠ ਕਰ ਕੇ ਆਪੋ-ਅਪਣੇ ਸਮਰਥਕ ਦੀ ਰਾਇ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ। ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਮਰਥਕ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲਣ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦਸਿਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਐਨੀ ਕੁ ਸਮਝ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਦਲ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਨਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਨਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ, ਨਾ ਦੀਨ ਈਮਾਨ, ਨਾ ਕੋਈ ਏਜੰਡਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਆਸਤਦਾਨਾ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਰਸੀ ਹਥਿਆਉਣੀ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਪਿੰਡਾਂ-ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਵੋਟਰ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਕੇ ਅਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਮਸਤ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਹੈ।

BASRA
Heating & Air Conditioning

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਠੰਡ ਤੇ ਸਰਦੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ

ਬਸਰਾ ਹੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ

ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਪਰ ਨਵਾਂ ਹੀਟਿੰਗ ਜਾ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਜਾ ਦੋਵੇ ਤਾ ਬਸ ਇਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਇੱਕ ਕਾਲ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ

Reasonable price first class work ਅਤੇ

100% ਗਰੰਟੀ

Basra Heating & Air Conditioning has trained technicians and the right equipment to solve the problem fast and at a reasonable price.

AC REPAIR

Common Air Conditioner Problems Requiring Repair
Low or Leaking Refrigerant
Broken Belt
Compressor Failure
Coil Issues

Thermostat Concerns

- Repair leaks
- Clean dirty coils or drain lines
- Replace filters
- Refresh refrigerant
- Seal ductwork
- Replace faulty belts, coils, or compressors
- •Secure electrical connections
- Provide general maintenance
- And more

From Basra Heating & Air Conditioning

"Basra Heating and Air Conditioning have been providing, installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners & ducting and repair for both residential and commercial customers in the Bay Area since 2012. Our team of trained service professionals has extensive experience installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners, & ducting. Regardless of the project, Basra Heating and Air Conditioning have quickly and professionally served the needs of Bay Area & Central Valley. We pride ourselves in offering a unique combination of skilled service technicians and great customer service. Our team is ready to help you with your heating, air conditioning needs."

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ (209) 834-6188

Address: 231 Portico Ln, Tracy, CA 95377

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ

325 ਵਾਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਸਿੱਖ ਕੋਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਵੱਲੋਂ

ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ-ਡੇਅ ਵੱਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ

7th ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)

SIKH FREEDOM MARCH

Washington, D.C.

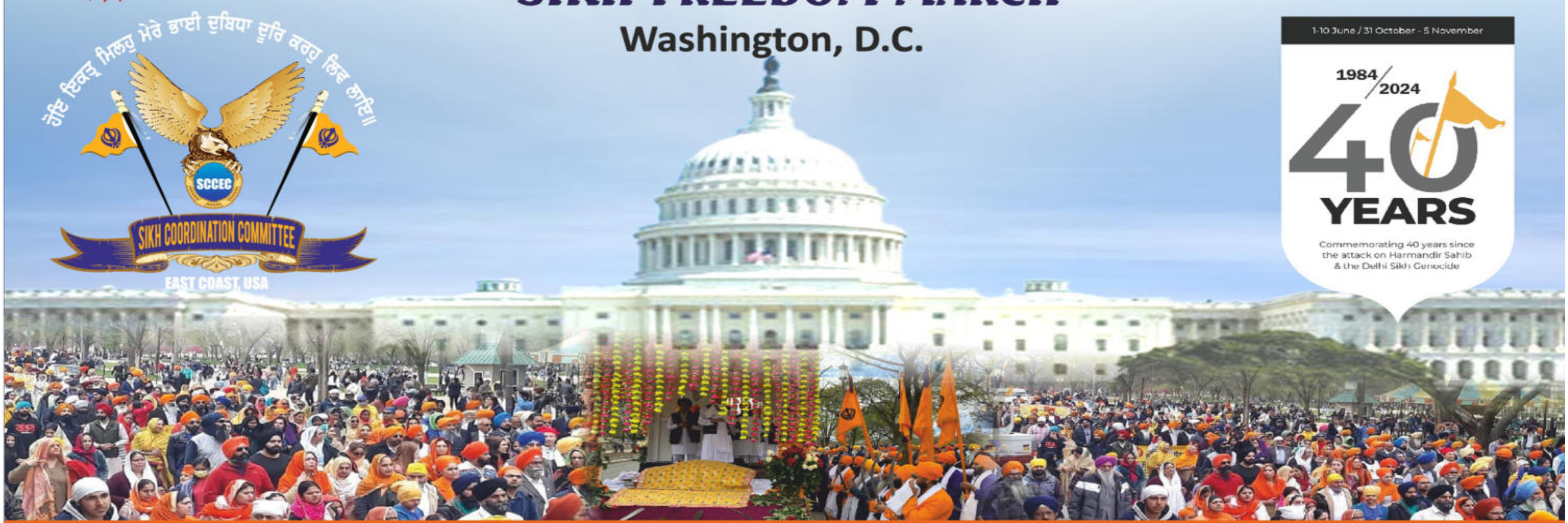

ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਕੈਪੀਟਲ ਹਿੱਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ. ਸੀ. ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਫੇਅਰ ਫੈਕਸ ਵਰਜੀਨੀਆ
ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਫਲੱਸ਼ਿੰਗ ਨਿਊਯਾਰਕ
ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਕੁਈਨ ਵਿਲੇਜ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਸੰਤ ਸਾਗਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਿਊਯਾਰਕ
ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹਰਿਆਣਾ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਿਡ-ਹਡਸਨ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਗਾਰਡਨ ਸਟੇਟ ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬ੍ਰਿਜਵਾਟਰ, ਨਿਊ ਜਰਸੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਡੇਲਵਿਅਰ ਵੈਲੀ ਨਿਊ ਜਰਸੀ
ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਡਲਵਿਅਰ ਨਿਊ ਜਰਸੀ
ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਕਾਟਰੇਟ, ਨਿਊ ਜਰਸੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਕਾਟਰੇਟ ਨਿਊ ਜਰਸੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗਲੇਨਰਾਕ ਨਿਊ ਜਰਸੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਆਫ ਨਿਊ ਜਰਸੀ
ਫਿਲਡਾਲਫੀਆ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਪਰ ਡਾਰਬੀ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਪਰ ਡਾਰਬੀ
ਗੁਰੂਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਸੈਂਟਰ ਬਲੀਊ ਮੋਨਟੇਨ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਵੈਲੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਸੀ.ਟੀ. ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸੀ.ਟੀ.
ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਵਰਜੀਨੀਆ
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਜੀਨੀਆ
ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਫ ਗ੍ਰੇਟ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ
ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਇਲ ਹਿਲ ਨਿਊ ਜਰਸੀ
ਸਿੱਖ ਸਾਗਰ ਆਫ ਰੋਚੈਸਟਰ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ
ਪੰਥਕ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਦੁਆਬਾ ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਹਡਸਨ ਵੈਲੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸਟੇਟਨ ਆਈਲੈਂਡ
ਸਿੱਖ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ
ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ
ਸਾਊਥ ਜਰਸੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਾਈਨ ਲੈਂਡ
ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਨੈਕਟੀਕਟ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਚਖੰਡ ਦਰਬਾਰ ਹੈਮਡਨ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਦਰਬਾਰ ਵਿੰਡਸਰ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਸਾਊਥਿਨ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੌਰਵਾਕ
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਗੈਦਰਸਬਰਗ
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਕੈਡਮੀ ਮੈਰੀਲੈਂਡ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਲੀ.ਵੈ. ਨਜ਼ੇਰਥ ਪੈਨਸਲਵੀਨੀਆ
ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਹੈਰੀਸਬਰਗ ਪੈਨਸਲਵੀਨੀਆ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੋਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਹਿਬ ਮਕੋਡਸਵੈੱਲ ਇੰਡੀਆਨਾ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (OH)
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੋਸਾਇਟੀ (OH)
ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆਨ (IN)
ਸਿੱਖ ਸਤਿਸੰਗ ਆਫ ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਰਲੀਜੀਅਸ ਸੋਸਾਇਟੀ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ (IN)

ਅਮੈਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਦਸਮੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਰਗ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੋਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ (IN)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ (IN)
ਸਿੱਖ ਰਲੀਜੀਅਸ ਸੈਂਟਾ ਆਫ ਡੇਵਟਨ (OH)
ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਡੇਵਟਨ (OH)
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਰਲੀਜੀਅਸ ਸੋਸਾਇਟੀ (OH)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ (OH)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲੰਬੀਆ (OH)
ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਆਸ਼ਰਮ (OH)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ (IL)
ਵਾਈਟਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ (IL)
ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ (IL)
ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਕਨਟੂਕੀ (KY)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਫ ਲੈਕਸੀਂਗਟਨ (KY)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ (MI)

ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ (MI)
ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਡਾਊਨ ਰੀਵਰ (MI)
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ (MI)
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਕਲਾਮਾਯੂ (MI)
ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ (MI)
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ (MI)
ਬਾਲਟੀਮੋਰ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀਡਨਡਾਕ, ਮੇਰੀਲੈਂਡ
ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾਡਨਡਾਕ, ਮੇਰੀਲੈਂਡ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸਾਗਰ ਬਰਟਨਸਵਿਲ, ਮੇਰੀਲੈਂਡ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਸਿਲਵਰ ਸਪ੍ਰਿੰਗ, ਮੇਰੀਲੈਂਡ
ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਬਾਲਟੀਮੋਰ ਰੈਂਡਲਜਟਾਊਨ, ਮੇਰੀਲੈਂਡ
ਸਿੱਖ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਵਰਜੀਨੀਆਂ ਫੇਅਰਫੈਕਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਵਰਜੀਨੀਆਂ
ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੀ. ਸੀ.ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ. ਸੀ.
ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਸੈਂਟਰਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ. ਸੀ.
ਟੀ ਵੀ 84ਨਿਊਯਾਰਕ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਹਿਕਸਵਿਲ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮਾਝਾ ਸਿੰਘ ਕਰਮਜੋਤ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ, ਨਿਊਯਾਰਕ

LOCATIONS FOR SIKH COORDINATION COMMITTEE EAST COAST MARCH AND RALLY, SAT., APRIL 6, 2024

#1 – Portajohns (between 9 and 11 am) and Vehicle Parking – **At Area 5.** Portajohns (between 9 am and 2 pm) and Equipment drop at **Constitution Avenue and First Street N.W.**

#2 - Bus drop point – **In West Potomac Park at Ohio Drive. Participants walk across mall to Area 5, Constitution Ave. NW, between 22nd & 23rd Street.**

#3 – Busses Park on Ohio Drive **near entrance to West Potomac Park**

#4 – First Amendment march starts at Area 5, **Walk goes down Constitution Avenue NW across 3rd Street onto the National Mall.**

#5 – Rally to take place on the **National Mall between 3rd and 4th Streets NW.**

#6 – Bus pick up location (after the Rally) - **99 Third Street NW, Washington, D.C.**

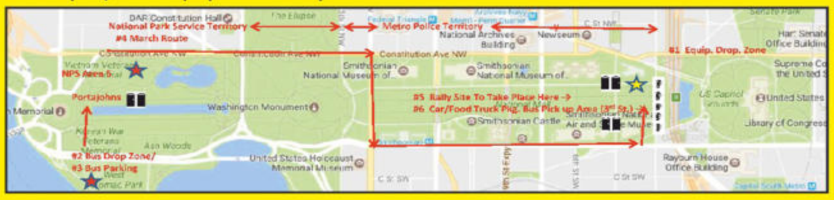

ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੀ ਲੰਗਰ ਆਦਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

Himmat Singh (NY)	Kewal Singh Sidhu (PA)	Harjinder Singh (NJ)	Veer Singh Mangat (CT)	Devinder Singh Deo (VA)
Coordinator	Treasurer	Media Spokesman	Member	Member
646-358-7745	215-264-5037	609-374-7249	203-919-3988	703-626-2561

Massachusetts Connecticut New York	Gurinder Singh Dhaliwal, Karma Singh Swaranjit Singh Khalsa, Kuljeet Singh Bhupinder Singh Boparai, Davinder Singh Boparai, Baljinder Singh Rajinder Singh, Makhan Singh	Virginia Maryland	Balwinder Singh Chatha, Mehtab S Kahlon Udham Singh, Narinder Singh Bakhshish Singh, Shivder Singh	New Jersey Pennsylvania Indiana	Barjinder Singh Brar, Gurdawar Singh, Kewal Singh, Joga Singh Harcharan Singh, Jasbir Singh Jagdish Singh, Subash Singh, Santokh Singh

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ ’ਚ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਅਹਿਮ ਮਤੇ ਪਾਸ

- ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਤੇ ਹਨੀਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ
- ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਨਾ ਕਰੋ ਮਜ਼ਬੂਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੱਜ ਹੋਏ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ 12 ਅਰਬ 60 ਕਰੋੜ 97 ਲੱਖ 38 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ 14 ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਸਥਿਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਸ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ’ਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਪਿਛਲੇ ਬਜਟ ਨਾਲੋਂ 14 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਜਟ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਰੱਖੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਦੇ 450 ਸਾਲਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਬਜਟ 994 ਕਰੋੜ 51 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬਜਟ 251 ਕਰੋੜ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈੱਸਾਂ ਦਾ ਬਜਟ 7 ਕਰੋੜ 94 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ’ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ, ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ, ਵਿਦਿਅਕ ਫੰਡ, ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਆਦਿ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਭਾਵੇਂ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਦਸਵੰਧ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਸ਼ੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਲਈ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਸਨਮਾਨ ਭੱਤੇ ਲਈ 40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਧਰਮੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਲਈ 40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਸਿਕਲੀਗਰ ਤੇ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ 50 ਲੱਖ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 48 ਲੱਖ, ਖੇਡਾਂ ਲਈ 3 ਕਰੋੜ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਥਿਤ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਲਈ ਵੀ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਰੰਭਣ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਕਾਇਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਜਟ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਜਟ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ ’ਚ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਅਹਿਮ ਮਤੇ ਪਾਸ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਤਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਬੰਧੀ ਮਤੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਤੇ ਹਨੀਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ, ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ’ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸਣੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਆਦਿ ਦੇ ਮਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸੁਹਿਰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਇਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ 10 ਤੋਂ 15 ਦਿਨ ਚੱਲੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਲੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਯੂਕੇ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥਾ ਬਰਮਿੰਘਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ’ਤੇ ਲੱਗੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਲਕੇ ਅਰਦਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ 10 ਤੋਂ 15 ਦਿਨ ਚੱਲੇਗੀ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥਾ ਬਰਮਿੰਘਮ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਯੂਕੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇਹ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਧੁਆਈ ਲਈ ਰੀਠੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪੱਤਰਿਆਂ ’ਤੇ ਜੰਮੀ ਮੈਲ ਨੂੰ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਚਮਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੀਠੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸੋਨੇ ਦੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ’ਤੇ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਿਆਂ ਦੀ ਧੁਆਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉੱਪਰਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ’ਤੇ ਬਣੇ ਗੁੰਬਦਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਾਂ ਕੰਧਾਂ ’ਤੇ ਲੱਗੇ ਪੱਤਰੇ ਆਦਿ ਵੀ ਧੋਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਯੂਕੇ ਤੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ 50 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 1.43 ਕਰੋੜ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਜਾਰੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2023-24 ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 43 ਲੱਖ 94 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਜ਼ੀਫਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਜ਼ੀਫ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੈੱਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਜ਼ੀਫਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲਈ ਵਜ਼ੀਫੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ 2791 ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 1 ਕਰੋੜ 43 ਲੱਖ 94 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵੰਡੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ’ਤੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਬਾਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲਾ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਖੇੜਾ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓ.ਐੱਸ.ਡੀ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬਨਸਪਤੀ ਸਾਜਣਹਾਰੇ ਦੇ ਬਲਿਹਾਰੇ !

ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਮਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬੇਰ, ਪੱਕੀਆਂ ਨਮੋਲ੍ਹਿਆਂ, ਲਸੂੜੀਆਂ ਅਤੇ ਖਜੂਰਾਂ ਵਗੈਰਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਟ-ਮਿਠੇ ਭੰਬੋਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ! ਕਿਉਂਕਿ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹੋ 'ਫਰੂਟ' ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ!

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ

tsdupalpuri@yahoo.com

78146-92724

ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਡੇ ਭਾਈਆ ਜੀ ਦੀ ਲੱਤ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਗੀਹ ਦਾ ਦਰਦ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲੇ ਭੰਬੋਲੇ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਭੁਰਜੀ ਖਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਕਾਲਾ ਭੰਬੋਲਾ ਦੇਖਣਾ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਬੂਟਾ ਹੀ ਪੁੱਟ ਲਿਆਉਣਾ ਤੇ ਆਪ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਬਹਿ ਕੇ ਮੱਠੇ ਮੱਠੇ ਸੇਕ 'ਤੇ ਉਹਦੀ ਭੁਰਜੀ ਬਣਾਉਣੀ।

ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਰੰਗ ਢੰਗ ਦੇ ਬੂਟੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜੇ ਕਿਤੇ ਅਸੀਂ ਦੂਸਰੇ ਭੰਬੋਲਿਆਂ ਦੇ ਬੂਟੇ ਪੁੱਟ ਲਿਆਉਣੇ ਤਾਂ ਭਾਈਆ ਜੀ ਨੇ ਉਹ ਪਸੂਆਂ ਮੋਹਰੇ ਸੁੱਟ ਦੇਣੇ!

ਹੁਣ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਚ' ਪੈਂਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੁਪਾਲ ਪੁਰੋਂ ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਵੱਲ੍ਹ ਸੈਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਇੱਕੋ ਥਾਂਹ ਚਾਰ ਤਰਾਂ ਦੇ ਭੰਬੋਲੇ ਦੇਖੇ। ਕਾਲੇ, ਲਾਲ, ਹਰੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਪਤਲੇ ਜਿਹੇ ਪਰਦੇ 'ਚ ਢਕੇ ਹੋਏ ਭੰਬੋਲੇ ਜੋ ਖਟ-ਮਿਠੇ ਸਵਾਦ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ!

ਬਨਸਪਤੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ-ਕਾਲੇ, ਲਾਲ ਅਤੇ ਹਰੇ ਭੰਬੋਲੇ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਪਰ ਖਟ-ਮਿਠਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਜਣਹਾਰੇ ਨੇ ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਦੇ 'ਚ ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਉਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਕੀਮਤੀ ਅਤੇ ਸੋਹਲ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣ! ਵੈਸੇ ਇਹ ਗੱਲ ਜੜ੍ਹੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਜਾਨਣ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਦੇ 'ਚ ਪਲਣ ਵਾਲੇ ਭੰਬੋਲੇ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਹੋਣਗੇ?

ਇਕ 14 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ...

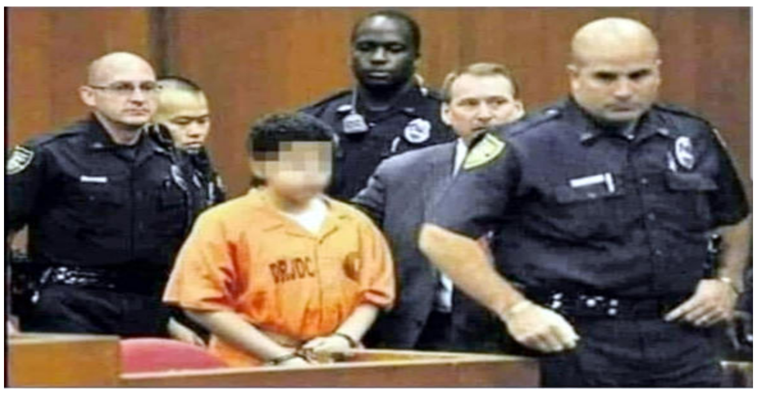

God bless Little boy and Honorable Judge Sahib

ਇਕ 14 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਇਕ ਸਟੋਰ 'ਚੋਂ ਚੋਰੀ ਕਰਦਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ, ਗਾਰਡ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ 'ਚੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਭੱਜ ਨੱਠ 'ਚ ਸਟੋਰ ਦੀ ਇਕ ਸ਼ੈਲਫ਼ ਵੀ ਟੁੱਟ ਗਈ, ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ।

ਜੱਜ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਤੂੰ ਸੱਚ ਵਿਚ ਕੁਝ ਚੋਰੀ ਕੀਤਾ?

ਜੀ! ਬਰੈਡ ਤੇ ਪਨੀਰ ਦਾ ਪੈਕਟ।

ਕਿਓਂ? ਮੈਨੂੰ ਲੋੜ ਸੀ, ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਝੱਟ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਖਰੀਦ ਲੈਂਦਾ?

ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਘਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਲੈਂਦਾ?

ਘਰ 'ਚ ਸਿਰਫ ਮਾਂ ਹੈ, ਬਿਮਾਰ ਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਚੋਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਤੂੰ ਕੁਝ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ? ਕਰਦਾ ਸੀ, ਕਾਰ ਵਾਸ਼ 'ਚ ਮਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਲਈ ਇਕ ਦਿਨ ਛੁੱਟੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਮਾਲਕ ਨੇ। ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਦਾ? ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਨੀ ਕੀਤੀ ਮਦਦ। ਸੁਣਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋਈ ਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਚੋਰੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਰੈਡ ਦੀ, ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਜ਼ੁਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ੁਰਮ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹਰ ਸ਼ਖਸ ਮੇਰੇ ਸਮੇਤ ਇਸ ਚੋਰੀ ਦਾ ਮੁਜਰਮ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਰ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਖੁਦ ਤੇ 10 ਡਾਲਰ ਦਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, 10 ਡਾਲਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਥੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗਾ, ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ 'ਚੋਂ 10 ਡਾਲਰ ਕੱਢ ਕੇ ਮੇਜ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਡ ਮੈਂ ਸਟੋਰ ਮਾਲਕ ਤੇ 1000 ਡਾਲਰ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਨੇ ਇਕ ਭੁੱਖੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਗੈਰ ਇਨਸਾਨੀ ਸਲੂਕ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ, ਜੇਕਰ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸਟੋਰ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਰਿਮਾਰਕ ਇਹ ਸਨ, ਸਟੋਰ ਮਾਲਕ ਤੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹਰ ਬੰਦਾ ਜੱਜ ਸਮੇਤ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦੇ ਨੇ।

ਫੈਸਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹੰਝੂ ਵਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਿਚਕੀਆਂ ਲੈਂਦਾ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜੱਜ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ

'ਨਰੜ' ਨੂੰ 'ਸੁਭਾਗੀ ਜੋੜੀ' ਇਉਂ ਬਣਾਉ !

ਮੈਂ ਇੱਕ ਆਮ ਜਿਹੀ ਕੁੜੀ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੀਆਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ। ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ। ਕਦੇ ਏਧਰ-ਓਧਰ ਨੀ ਦੇਖਿਆ। ਬੱਸ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਮਾਪੇ ਸੋਚਣ ਓਵੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਊ। ਹੋਰਨਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕਦੇ ਫ਼ੈਸ਼ਨ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਬੱਸ....ਸਾਰੇ ਸ਼ੌਕ ਫੇਰ ਪੂਰੇ ਕਰਾਂਗੇ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਵਰ ਲੱਭ ਕੇ ਡੋਲੀ ਤੋਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ ਕੀਤੀ। ਕੋਈ ਨਾਂਹ-ਨੁੱਕਰ ਨਾ ਕਰੀ !

'ਪਤਾ ਨੀਂ ਕਿਹੋ-ਜਿਹਾ ਹੋਊ..। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਲਗਦਾ ਹੋਊ ਕਿ..?

ਮੈਂ ਚਿੜੀਆਂ ਜਿਹੀ ਅਣਭੋਲ..ਕਿਧਰੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਸਾਥ, ਸੋਹਣੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ,ਘੁੰਮਣ ਫਿਰਨ ਦੀ ਸ਼ੌਕੀਨ।

'ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੇ ਮੱਤ ਮਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਹੁਣ ਖ਼ੂਬ ਘੁੰਮਾਂ ਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ੌਕ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਆ!'

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਡਾਇਰੀ ਵੀ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਆਂਦੀ ਸੀ।

'ਆਹ ਦੇਖਿਉ ਜੀ, ਮੈਂ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ..ਪੜ੍ਹਿਉ!

ਅੱਗਿਉਂ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੀਂ..ਇੱਕ ਸਰਸਰੀ ਜੀ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰ ਕੇ ਡਾਇਰੀ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦਫ਼ਨ ਹੋ ਗਈ !

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਜਨਾਬ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ, ਨਾ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ, ਬਸ ਸਾਦ ਮੁਰਾਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ। ਫਿਲਮ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਕਹੋ ਈ ਨਾ!!

'ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਮੂੰਹ ਚੱਕ ਕੇ ਨੀ ਬੈਠ ਸਕਦਾ!'

ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਮੇਰੇ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਰਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਈ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਗਿਆ ਸਮਝੋ!

'ਤੋਹਫ਼ੇ-ਤੁਹਫ਼ੇ ਕੁਝ ਨੀ ਹੁੰਦੇ। ਚੱਲ ਬਜ਼ਾਰ...ਤੈਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਚਾਹੀਦੀ ਆ...ਲੈ ਆ।'

'ਹੇ ਰੱਬ ਜੀ, ਆਹ ਕੀਹਦੇ ਪੱਲੇ ਪੈ ਗਈ? ਕੀ ਬਣੂ ਮੇਰਾ?

'..ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ...ਕੋਈ ਨਾ!

ਬੀਤਦੇ ਵਕਤ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ 'ਚ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਤੇ ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਚਾਲੇ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ।

ਨਿਆਣੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ। ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਾਥ ਚੰਗਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗਿਆ। ਲਾਪਰਵਾਹ ਤੇ ਮਸਤ-ਮੌਲਾ ਜਿਹਾ ਪਤੀ ਐਨਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਾਪ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਐ? ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਕਤ ਨਾਲ ਹੁਣ ਉਹਦੀਆਂ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਨਾਰੀਅਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਬਾਹਰੋਂ ਪੱਥਰ ਵਰਗਾ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਮੋਮ ਜਿਹਾ,ਹਰੇਕ ਰਾਹ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕਦਮ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਣ ਲੱਗਾ! ਗੁੱਸਾ, ਮਾੜੇ ਬੋਲ, ਤਾਹਨੇ-ਮਿਹਣੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰਹੇ।

-ਦੀਪ ਵਿਰਕ

95010-21970

ਹਾਂ ਬੱਸ, ਕਦੇ-ਕਦੇ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਲੜਦਾ ਜ਼ਰੂਰ। ਮੈਨੂੰ ਹਾਸਾ ਆਉਂਦਾ ...ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਜੁਆਕ ਸੰਭਾਲਦੀ ਹਾਂ, ਨਾਲ ਆਹ ਤੀਜਾ ਵੀ ਸਹੀ ਮਨਾਂ!

ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੈਂ ਵੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ!

ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ..ਜੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਜਾਣਾਵਤਾਂ ਆਪਾਂ ਘਰੇ ਬਣਾਵਾਂਗੇ ਇੰਜ ਮੈਨੂੰ ਵਧੀਆ ਵਧੀਆ ਚੀਜ਼ਾਂ ਘਰੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਪੈ ਗਿਆ। ਨਾਲੇ ਸਿਹਤ ਨਾਲੇ ਸਵਾਦ। ਫਿਲਮ ਵੀ ਘਰੇ ਈ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕਰਨੀ।

ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਬਣਾਉਣਾ ਤੇ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਲੱਗਿਆ।

ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਤੇ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਸੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ,

'ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਸੀਂ ਚੱਲੀਏ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਚੱਲੋ...

ਫਿਰ ਦੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ!'

ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਮਰ-ਮੁੱਕ ਚੁੱਕੇ ਸ਼ੌਕ ਵੀ ਯਾਦ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਏ!

ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇ ਨਾਲ ਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਦ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਜਿਉਣ ਲੱਗੀ, ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੰਗ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦੇਖਿਆ..ਉਹ ਵੀ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਸੈਰ ਵੇਲੇ ਘੁੰਮਦੇ-ਘੁੰਮਦੇ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ। ਉਸਨੇ ਵੀ ਪਹਾੜਾਂ -ਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਦੋਸਤੀ ਤਾਂ ਕਰ ਹੀ ਲਈ। ਹੁਣ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ, 'ਚੱਲ ਆ...ਅੱਜ ਬਾਹਰ ਹੀ ਖਾ ਕੇ ਆਈਏ।'

ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਪਏ! ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਹਾਲੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਦੂਰ ਆ ਪਰ ਕੀ ਪਤਾ...?

ਆਖਰੀ ਗੱਲ...ਭੈਣੋ ਮੇਰੀਓ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਜੋੜੀਆਂ 'ਨਰੜ' ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਸੀ ਸਮਝ ਨਾਲ 'ਜੱਗ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ' ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਨੇ!! ਬਸ ਸਹਿਜ ਪੱਕੇ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੋਇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈਏ!!

ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ 'ਚ ਢੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਮਾਨ- ਨਸ਼ਾ

ਉਂਝ ਤਾਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਲਈ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਚੰਦ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਰਜ ਹਨ :

- 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023 ਨੂੰ ਦੇਹਰਾਦੂਨ (ਉੱਤਰਾਖੰਡ) ਪੁਲਸ ਨੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਇਕ ਔਰਤ ਸਮੇਤ 4 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ 20 ਪੇਟੀਆਂ ਲੱਦ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਲਿਟਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।
- 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023 ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਲਖੀਮਪੁਰ (ਆਸਾਮ) ਵਿਚ 'ਚਬਾਤੀ' ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੀ ਇਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਕਈ ਬੋਤਲਾਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ।
- 4 ਜੂਨ, 2023 ਨੂੰ ਔਰੰਗਾਬਾਦ (ਬਿਹਾਰ) ਵਿਚ 'ਅੰਬਾ' ਥਾਣਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ 'ਏਰਕਾ ਚੈੱਕ ਪੋਸਟ' ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕੀ ਗਈ ਇਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿਚੋਂ 333 ਬੋਤਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ।
- 1 ਜੁਲਾਈ, 2023 ਨੂੰ ਆਗਰਾ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ 200 ਕਿਲੋ ਗਾਂਜਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ।
- 17 ਜੁਲਾਈ, 2023 ਨੂੰ ਸੂਰਤ (ਗੁਜਰਾਤ) ਦਿਹਾਤੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿਚ ਲੁਕੋ ਕੇ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ 70 ,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ।
- 24 ਜੁਲਾਈ, 2023 ਨੂੰ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪੰਜਾਬ) ਪੁਲਸ ਨੇ 2 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿਚ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ 3.25 ਕੁਇੰਟਲ ਚੂਰਾ-ਪੋਸਤ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ।
- 29 ਜੁਲਾਈ 2023 ਨੂੰ ਮਾਂਝੀ (ਬਿਹਾਰ) ਚੈੱਕ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ 102 ਨੰਬਰ ਦੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਛੱਤ ਵਿਚ ਗੁਪਤ ਜਗ ?ਹਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀ 85 ਪੇਟੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ।
- 28 ਅਗਸਤ, 2023 ਨੂੰ ਸਈਦ ਰਾਜਾ (ਬਿਹਾਰ) ਪੁਲਸ ਨੇ ਬਿਹਾਰ-ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੱਦ 'ਤੇ ਇਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿਚੋਂ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ 39 ਪੇਟੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ।

- 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਾਪਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਵਿਚ 'ਧਮੋਤਰ' ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਚਾਲਕ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ 60 ਗ੍ਰਾਮ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਐੱਮ.ਡੀ.ਐੱਮ.ਏ. ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਕੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ।
- 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਊਨਾ (ਹਿਮਾਚਲ) ਵਿਚ ਮਹਿਤਪੁਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਇਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ।
- 4 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਲਾਤੇਹਾਰ (ਬਿਹਾਰ) ਪੁਲਸ ਨੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿਚ ਲਿਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ 1020 ਬੋਤਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ।
- 9 ਨਵੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਅਲਮੋੜਾ (ਉੱਤਰਾਖੰਡ) ਪੁਲਸ ਨੇ ਬੀਮਾਰ ਲੱਗਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ 16 ਥੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਲੁਕੋਇਆ ਹੋਇਆ 32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦਾ 218 ਕਿਲੋ ਗਾਂਜਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ।
- 17 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ ਪਾਲਘਰ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) ਪੁਲਸ ਨੇ 'ਵਾਡਾ' ਤਾਲੁਕਾ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਟਲ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵਿਚ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ ਹੇਠ ਲੁਕੋ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਪੇਟੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ।
- 3 ਜਨਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਰਤਨਗੜ੍ਹ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਚ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਚੂਰਾ-ਪੋਸਤ ਦੀ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਕਰ ਰਹੇ 2 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ 840 ਕਿਲੋ ਡੋਡਾ-ਚੂਰਾ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਸਮੇਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- 18 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਸੋਨੀਪਤ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦੇ ਥਾਣਾ ਰਾਈ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੀ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਨੰਬਰ ਵਾਲੀ ਇਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਿਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਹੇਠੋਂ ਫਰਸ਼ ਵਿਚ ਬਣੇ ਗੁਪਤ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਅੰਦਰ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਲੁਕੋ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ 96 ਬੋਤਲਾਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ।

ਉਕਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਲੱਗਭਗ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫੈਲਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਬੁਰਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੋਵਾਂ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸਾਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਢੋਹਣ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਵੀ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ : ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਯੂ. ਕੇ. ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਕੂ ਕਲੱਕਸ ਕਲੈਨ ਵਰਗੇ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ 'ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ' ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਰੀ ਕੌਮ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਕੂ ਕਲੱਕਸ ਕਲੈਨ ਵਰਗੀਆਂ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਵੀ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯੂ. ਕੇ. ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵਿਖਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਲੂੰਧਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਯੂ. ਕੇ. ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਜਤਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਓਏਸਿਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਰਨਿੰਗ ਮਲਟੀ ਅਕੈਡਮੀ ਟਰੱਸਟ' ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਦਿਆਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਈ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਭੁਲੇਖੇ ਜਾਂ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦ ਅਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਵਰਗੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਾਰਵਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕੱਟੜਤਾ ਦਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੂਪ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੱਲੋਂ 169.83 ਕਰੋੜ ਦਾ ਬਜਟ ਪਾਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ 169 ਕਰੋੜ 83 ਲੱਖ ਦਾ ਬਜਟ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਦੇ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਜਟ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਸਾਲ ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿਚ 21 ਫ਼ੀਸਦ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਸ ਸਾਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ 26 ਫ਼ੀਸਦ ਤੱਕ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ।

ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਫਾਇਨਾਂਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਨੇਜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਬਜਟ 2024-2025 ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਰੱਖੀ ਰਕਮ ਤਹਿਤ ਦੀਵਾਨ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਟਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ 3 ਕਰੋੜ 50 ਲੱਖ, ਬਟਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਲਈ ਖਰੀਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ 5 ਕਰੋੜ, ਆਸਲ ਉਤਾੜ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ 90 ਲੱਖ, ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਲਈ ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਹਿੱਤ 3 ਕਰੋੜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 30 ਲੱਖ, ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੀਕੇਡੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਹਿੱਤ ਉਸਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਵੀ 16 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 1 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 37 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦੀਵਾਨ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਕੇਡੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖੇਧੀ ਦਾ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਹਾਊਸ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਰਾਜਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠਾ, ਆਨਰੇਰੀ ਸਕੱਤਰ ਰਮਨੀਕ ਸਿੰਘ, ਆਨਰੇਰੀ ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ 125 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੱਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੀਬ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਪੱਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਸਮੁੱਚੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪੱਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਆਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਹੋਰ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਟਕਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਸੀ ਹਿੱਤ ਪੂਰੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਚੰਗਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਣਾ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਮੌਕੇ ਸਨਮਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੁੜ ਤੇ ਕਾਰਪੈਂਟਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰੋਪਾਓ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਡਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਮਿਲਣੀ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

American Freight Corp.
ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਆਨਰ ਅਪ੍ਰੇਟਰਾਂ (Owner-Operator) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਮਿਡਵੈਸਟ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਈਸਟ ਕੋਸਟ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਟੈਕਸਸ (Texas)
ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ
ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
Need Team & Solo Driver
With 2 Year Experience

(209) 405-1544
127 Darcy Parkway, Lathrop, CA 95330

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਚੰਨੀ ਦਾ ਸੀ ਹੱਥ : ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਬੀਜੇਪੀ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਪਲਟੀ ਮਾਰ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਰੋਕਣ ਬਾਰੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਐਮ ਚਰਨਜੀਤ ਚੰਨੀ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ।

ਹੁਣ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਪਿੱਛੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 15-20 ਲੋਕ ਭੇਜ ਕੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਰੁਕਵਾਇਆ ਸੀ। ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਕਾਰਨ ਮੋਦੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਾ ਹੈ। ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਟੀਲ ਹੱਬ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਚੰਨੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਈਟੀ ਹੱਬ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ 5 ਫਰਵਰੀ 2022 ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

'ਆਪ' ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਲੜ ਸਕਦੇ ਨੇ ਚੋਣ; ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ 2014 ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਸਨ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਦੀ ਟਿਕਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਸਨ। ਉਹ ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 2016 ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ 'ਨਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ' ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਪਵਨ ਖੇੜਾ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇਵੇਂਦਰ ਯਾਦਵ, ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਕਿੱਤੇ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁੱਭ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਧਰਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇੱਛਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ 'ਆਪ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 'ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਵਾਲੇ ਸਭਿਆਚਾਰ' ਤੋਂ ਅੱਕ ਗਏ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਧਰਮਵੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ 'ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਯਾਤਰਾ', ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇਗਾ ਆਪਣੀ ਵੋਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 3 ਮੈਂਬਰ ਸੋਨੀਆ, ਰਾਹੁਲ ਤੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਉਸ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੀਟ ਵੰਡ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਅਧੀਨ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਣਗੇ। ਜੇ ਉਹ ਪੋਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣਗੇ। 'ਆਪ' ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਸੋਮਨਾਥ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਵਰਗੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਦੀ ਬੇਟੀ ਬਾਂਸੁਰੀ ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਉਲਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਮਨਾਥ ਭਾਰਤੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਆਮ ਕਰ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਕੱਟੜ ਆਲੋਚਕ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਉਘੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ੍ਰ. ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਜਾ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਔਟਵਾ : ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਮਗਰੋਂ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰ. ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। 'ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਟਾਰ' ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਦਾਅਵਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਲਹਾਲ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਕਈ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਜਨਤਕ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਖੀ ਜਸਟਿਸ ਮੈਰੀ ਜੋਜ਼ੀ ਹੋਗ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਐਨੀ ਮੈਕਗ੍ਰਾਅ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸੰਭਾਵਤ ਖਤਰੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁਣਗੇ। 'ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਟਾਰ' ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜਰ ਕਤਲਕਾਂਡ ਮਗਰੋਂ ਕਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਖਤਰੇ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ। ਇਥੇ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਆਗੂ ਦੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਭੇਤ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਉਠਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦਾ ਕਤਲ 18 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਸਰੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿਚ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਕਤਲਕਾਂਡ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਭਾਰਤ ਸਿਰ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਕੁੜੱਤਣ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੇ। ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸੰਧੀ ਬਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਬਰੌਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੈਦ ਹੋਈ ਵਾਰਦਾਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਯੂਟਿਊਬ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਲੌਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਘੇਰਾ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਤ ਸੀ ਪਰ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜਸਕਰਨ ਸੰਧੂ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਰਿਪੋਰਟ 3 ਮਈ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਿਸਤਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਆਉਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਦਲ-ਬਦਲੂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਧਣ ਪਿੱਛੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ 'ਚ ਜੁਟੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ

ਜਲੰਧਰ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਦਲ-ਬਦਲੂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ 'ਚ ਜੁਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲਵਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਨੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਬਦਲ ਕਾਫੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਨਹਿਰਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਬੀਤਿਆ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ। ਨੇਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੰਨ੍ਹਮਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ 'ਚ ਜੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਜਿਹੜੇ ਨੇਤਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦਲ-ਬਦਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲਵਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਪਾਲਾ ਬਦਲ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ-ਦੋ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ 'ਆਪ' ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਖਰਾਅ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਐਕਟਿਵ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਹਾ ਰੈਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਾਫੀ ਗੰਭੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਇਸ ਵਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਹੀ ਸੋਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਚੋਣ ਬੈਠਕਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਆਪ' ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿਥੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਰਸਤੇ 'ਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੜਚਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਾਂਗ ਹੱਸਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬਚਪਨ 'ਚ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਸਤਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚੇ ਛੱਡਕੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਹੌਂਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਮ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਅਤਿ ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਉਪਰ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ। ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਪ੍ਰੀ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 1970 ਵਿਚ Indian Posts And Telegraph Department ਜਲੰਧਰ ਉਨਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ 40 ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ 2010 'ਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 1974 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਉਪਰ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਸਾਲ 2015-16 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਦੀ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ - ਪੰਨੇ 200, 2. 'ਮਨ ਕੀ ਕਟੀਐ ਮੈਲ' ਪੰਨੇ 80, 3. ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ (ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ) ਪੰਨੇ 558, 4. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ - ਪੰਨੇ 392, 5. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਲੜੀ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਝੂਠ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਕਲੰਕ ਧੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗਾਂਧੀ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਹੁੰਦੇ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਕਰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸਿਰਜੀ ਮਿੱਥ ਤੋੜਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸੀਇ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਸ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਲੈਣਗੇ -ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ

(ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਅਰਥ ਮਹਾਂ+ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਮੁਹਾਰ+ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਰਥਾਤ ਮੁਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਰਹਟੀ ਜਾਂ ਮੁਹਾਰ+ਹਟੀ=ਮੁਹਾਰਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ।

1931 ਦੀ ਮਰਦੁਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿਚੋਂ 3 ਲੱਖ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਇਕ ਲੱਖ 35 ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਆਸਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ੂਦਰ ਹਨ। 66 ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਹਾਰ, 47 ਹਜ਼ਾਰ ਚਮਾਰ ਤੇ ਬਾਕੀ ਜਾਤਾਂ 47 ਹਜ਼ਾਰ ਹਨ।

ਨਾਮ ਸ਼ੂਦਰ ਬੰਗਾਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਚਮਾਰ ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਉੜੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਮੁਹਾਰ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਮਰਹਟੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਮੁਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮਰਹਟੀ ਵਿਚ ਕਈ ਅਖ਼ਬਾਰ ਭੀ ਹਨ। ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਗਿਣਤੀ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਮਰਹਟੀ ਲਿਖ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੀ.ਪੀ. ਤੇ ਬਰਾਰ ਵਿਚ 30 ਲੱਖ ਅਛੂਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਉਂ ਹੈ :

ਮੁਹਾਰ 12 ਲੱਖ, ਮਾਂਗ 1 ਲੱਖ-ਮਰਹਟੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਚਮਾਰ 5 ਲੱਖ, ਸਤਨਾਮੀ 3 ਲੱਖ, ਪਨਕਾ 2 ਲੱਖ, ਗਾਂਡਾ 1 ਲੱਖ-ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ 22 ਜਾਤਾਂ ਲਗਭਗ 45 ਲੱਖ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਮਰਹਟੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭੀ ਹਨ।

ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ, 5 ਮਾਰਚ 1936, ਅੰਕ 17, ਜਿਲਦ 37, ਪੰਨਾ 4 ਅਤੇ 9

ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ 26 ਮਾਰਚ 1936, ਜਿਲਦ 37, ਅੰਕ 20, ਪੰਨਾ-9

ਅਛੂਤਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਕੁਝ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੰ. 1

(ਵਲੋਂ : ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸ਼ਿਲਾਂਗ, ਆਸਾਮ)

1. ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਹਲੇ ਵੀ ਕੁਝ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਪੰਥ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਭੇਜੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ "ਸਰਬ-ਹਿੰਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ" ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਮੀਮ ਹੈ, ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੂਜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਜ਼ੋਰਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਜਲਸਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਫੈਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਈ ਇਕ ਲੀਡਰਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੋ ਦੋ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਫਿਲਹਾਲ ਵੀ ਸੂਬਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ

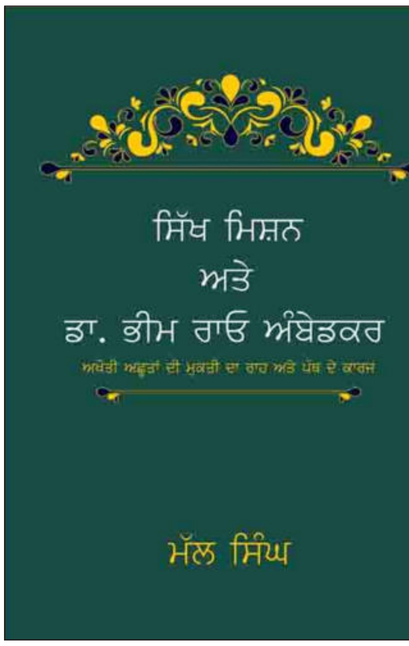

ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਨਾਗਪੁਰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜਾ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਵਕਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਓਨਾ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ।

2. ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਜਬੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਵਲ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸਿੰਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਖਾਵਨ ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖ ਲਿਟਰੇਚਰ ਦਾ ਅਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਉਲੱਥਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੀਜੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਕੇ ਇਨਟਰਪਰੈਟਰ (Interpreter) ਦਾ ਕੰਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਸਿੱਖ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਜਾਣੂ ਹੋ ਜਾਣ ਪਰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਕਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਦੇ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੱਛਾ ਪਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਸਰਬ-ਹਿੰਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਲੈ ਕੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੈਜਨ ਬਾਗ, ਇਨਦੋਰਾ ਨਾਗਪੁਰ, ਜਿਹੜੇ ਮੁਹਾਰ ਜਾਤੀ (ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਜਾਤ) ਵਿਚੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਹੋਏ ਸਿੰਘ ਸਜੇ ਸਨ, ਇਕ ਫਰਮ ਵਿਚ 45ਮਾਹਵਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਜਲਸੇ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤ ਫਹਿਮੀ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਚੰਗਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਵਕਤ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਰਫ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬੜੇ ਹੀ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋਣ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਿਦਮਾਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

3. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ.ਪੀ. ਆਸਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤਜਰਬਾ ਮੈਨੂੰ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਬਿਨਾ ਪੁਰ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਕਾਮਯਾਬੀ ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਨੂੰ ਹੋਈ ਜਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਕਾਰੀ ਸਖਾ ਤੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਕੇ ਰੋਜ਼ੀ ਕਮਾਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੀ ਤੁਛ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਬਣੇ, ਅਖ਼ਬਾਰ ਜਰੀ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਲਿਟਰੇਚਰ ਵੰਡਣਾ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਇਤਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਤਨਾ ਕਿ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਦੇਹਾਤੀ ਵਸੋਂ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸਕੂਲ (ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਚਰ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ) ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਆਸ਼ਰਮ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਸਕੂਲ ਘੱਟ ਖਰਚ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਾਇਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਚਲਦਾ)

ਬਾਈਡੇਨ ਨੂੰ ਝਟਕਾ, ਮੁਸਲਿਮ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਫਤਾਰ ਦਾਅਵਤ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਇਆ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਈਡੇਨ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਰੋਜ਼ਾ ਇਫਤਾਰ (ਰੋਜ਼ਾ ਤੋੜਨ) ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

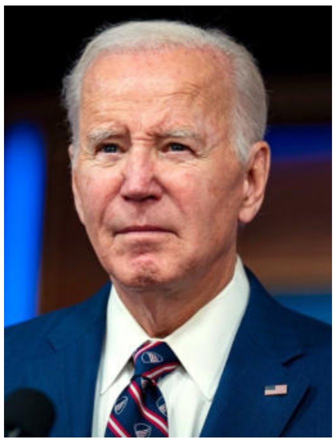

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵ ?ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਇਕ ਛੋਟੀ ਇਫਤਾਰ ਦਾਅਵਤ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਮੁਸਲਿਮ ਐਡਵੋਕੇਸੀ ਗਰੁੱਪ ਐਮਗਜ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੇਲ ਅਲ-ਜ਼ਾਇਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇਫਤਾਰ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਈਡੇਨ ਨਾਲ ਵਰਤ ਤੋੜਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, "ਜਦੋਂ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਭੁੱਖਮਰੀ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ।"
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵ ?ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਬਦਲੀ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਲ ਜ਼ਯਾਤ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ-ਮੁਸਲਿਮ ਗਾਜ਼ਾ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਈਡੇਨ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਡੇਨ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਘਟਦਾ ਸਮਰਥਨ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਡੇਨ, ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਸਲਿਮ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਈ ਮੁਸਲਿਮ ਨੇਤਾ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਫਤਾਰ ਦਾਅਵਤ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਅਰਬੋਰਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੇ ਮੇਅਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਹਾਮੂਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਕੈਰੀਨ ਜੀਨ-ਪੀਅਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ'। ਉਸਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਫੀਡਬੈਕ ਲੈਣ' ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੱਸਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਇਫਤਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜੀਨ-ਪੀਅਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੌਰਾਨ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।'

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਸੰਧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ/ਗੂਹਲਾ ਚੀਕਾ : ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਨਵੀਂ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਕਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਜਰਾਣਾ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਸੰਧ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਹਿਗਲ ਅੰਬਾਲਾ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਜਰਾਣਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਬਰ ਯਮੁਨਾਨਗਰ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਮੂਨਕ ਕਰਨਾਲ, ਛੇ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਸਿਰਸਾ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗੇਆਣਾ ਸਿਰਸਾ, ਤਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅੰਬਾਲਾ, ਤਜਿੰਦਰਪਾਲ

ਸਿੰਘ ਨਾਰਨੌਲ ਮਹਿੰਦਰਗੜ੍ਹ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਟੋਹਾਣਾ, ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਾਵੜੀ ਭਿਵਾਨੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਰਜ਼ੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਮਨੀਕ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਬਰ 2 ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਨ ਨੂੰ 4 ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਮੰਡੇਬਰ ਨੂੰ 27 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ। ਮੰਡੇਬਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤਿਲੋਕੇਵਾਲਾ, ਮੋਹਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਣੀਪਤ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਯਮੁਨਾਨਗਰ, ਵਿਨਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਉਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਮਗਰੋਂ ਹਾਊਸ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਨਵੀਂ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਨੇ ਸਾਲ 2024-25 ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਬਜਟ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਗੂਹਲਾ ਚੀਕਾ : ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਾਦੂਵਾਲ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਦਾਦੂਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥਸਰ ਦਾਦੂ ਸਾਹਿਬ ਸਿਰਸਾ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾਦੂਵਾਲ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪੇ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਾਦੂ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੀਲੋਕੇਵਾਲਾ, ਬਾਬਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਸਿੰਘ ਲਹਰੀ, ਮਹੰਤ ਯੋਗੇਸ਼ ਰੋੜੀ, ਨਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਵਡਿਆਈ ਸਿੰਘ, ਬਲਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਖਤਮਲ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਥਿਰਾਜ , ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤਖਤਮੱਲ ਤੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਤਖ਼ਤ ਮੱਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਤਿਹਾੜ ਵਿੱਚ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਬੇਚੈਨੀ ਭਰੀ ਰਹੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਨੰਬਰ ਦੋ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ 14X8 ਫੁੱਟ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਬੇਚੈਨੀ ਨਾਲ ਬਿਤਾਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਹੀ ਸੌਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਜੋ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਈਡੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ 15 ਅਪਰੈਲ ਤੱਕ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਵੇਰੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਸ਼ੂਗਰ ਲੈਵਲ ਅਜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ 'ਚ ਘਰ ਦਾ ਪਕਾਇਆ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੂਗਰ ਪੱਧਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਤੇ ਦੋ ਬਿਸਕੁਟ ਪਰੋਸੇ ਗਏ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਾਮਾਇਣ, ਮਹਾਭਾਰਤ ਅਤੇ 'ਹਾਓ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਿਨਿਸਟਰਜ਼ ਡਿਸਾਈਡ' ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਲਾਕੇਟ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ।
ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਲੰਘੀ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਚਾਹ

ਪਿਲਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦਾ ਬਣਿਆ ਭੋਜਨ ਪਰੋਸਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਦਾ, ਕੰਬਲ ਅਤੇ ਦੋ ਸਿਰਹਾਣੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੂਗਰ ਲੈਵਲ 50 ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।
ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਭਾਰ 4.5 ਕਿਲੋ ਘਟਿਆ : ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 21 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਭਾਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਰ 'ਚ 4.5 ਕਿਲੋ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਖਤਰੇ 'ਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ 15 ਅਪਰੈਲ ਤੱਕ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਆਮ ਹੈ।

ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਕੇਸ: ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ

- *ਤਿਹਾੜ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸੈਲ 'ਚ ਰਹਿਣਗੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ*
- *ਮੋਦੀ ਜੀ ਜੋ ਕਰ ਰਹੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ: ਕੇਜਰੀਵਾਲ*

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਘੁਟਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਈਡੀ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ ਦੁਬਾਰਾ ਰਾਊਜ਼ ਐਵੇਨਿਊ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਤਿੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 28 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਈਡੀ ਹਿਰਾਸਤ 1 ਅਪਰੈਲ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੋਦੀ ਜੀ ਜੋ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੁਨੀਤਾ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਈਡੀ ਨੇ ਪਿਛਲਾ ਰਿਮਾਂਡ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਕਾਵੇਰੀ ਬਾਵੇਜਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਈਡੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ 15 ਦਿਨਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ 15 ਦਿਨ ਲਈ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਨੀਤਾ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਸੌਰਭ ਭਾਰਦਵਾਜ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਨੰਬਰ ਦੋ

ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਮਗਰੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਬਾਬਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਮੈਨੂਅਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
ਈਡੀ ਨੇ 21 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਤਿਸ਼ੀ ਤੇ ਸੌਰਭ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੂੰ ਵਿਜੈ ਨਾਇਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 28 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਦਿਨ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਈਡੀ ਦੀ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ, ਰਾਮਾਇਣ ਅਤੇ ਨੀਰਜਾ ਚੌਧਰੀ ਦੀ 'ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਿਨਿਸਟਰਜ਼ ਡਿਸਾਈਡ' ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰੱਖਣਾ : ਸੁਨੀਤਾ ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਨੀਤਾ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਅੱਜ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਰਾਊਜ਼ ਐਵੇਨਿਊ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਸਮੇਂ ਸੁਨੀਤਾ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ (ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ) ਤੋਂ 11 ਦਿਨ ਤੱਕ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ (ਭਾਜਪਾ) ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਮਕਸਦ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰੱਖਣਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਇਸ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗੀ।'

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਸੰਜੈ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਨੰਬਰ 5 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਜੇਲ੍ਹ ਨੰਬਰ 1 ਜਦਕਿ ਬੀਆਰਐੱਸ ਆਗੂ ਕੇ ਕਵਿਤਾ ਮਹਿਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਨੰਬਰ 6 'ਚ ਬੰਦ ਹਨ।

ਮੈਚ ਫਿਕਸਿੰਗ: ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਤੇ 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਬਾਰੇ 'ਮੈਚ ਫਿਕਸਿੰਗ' ਵਾਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਅੱਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਰੁਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਵਫ਼ਦ ਇੱਥੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ 'ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ' ਸੀ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਿੱਟੇ ਵੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਕੱਲ੍ਹ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ (ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ) ਫਿਕਸ ਮੈਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਵੀਐਮ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੱਠਜੋੜ 'ਇੰਡੀਆ' ਦੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਗਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਆਰਥਿਕਤਾ ਪੱਖੋਂ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ : ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ

ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ 90ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੰਬੋਧਨ

ਮੁੰਬਈ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਗਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਲਮੀ ਸੰਕਟਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਮੁਲਕ 'ਤੇ ਨਾ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰਬੀਆਈ) ਦੀ 90ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਕੰਮਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪਰੈਲ, 1935 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ 'ਚ ਆਰਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਰਗੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਆਲਮੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਿੱਚ 15 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੰਜਣ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਨਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਮੁਲਕ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੋਦੀ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਨਅਤ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸਨੂਈ ਬੌਧਿਕਤਾ ਅਤੇ ਬਲਾਕਚੇਨ ਜਿਹੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਵਧ ਰਹੀ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ 90 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਿੱਕਾ ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਰਮੇਸ਼ ਬੈਸ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏਕਨਾਥ ਸ਼ਿੰਦੇ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਤੇ ਅਜੀਤ ਪਵਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਗਵਰਨਰ ਸ਼ਕਤੀਕਾਂਤ ਦਾਸ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਮਿਹਨਤ ਲਈ ਜੰਮਿਆ ਹਾਂ: ਮੋਦੀ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਜੈਪੁਰ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੱਠਜੋੜ 'ਇੰਡੀਆ' ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੇਧਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹਨ ਜਿਸ 'ਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਕੋਟਪੁਤਲੀ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਜਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਉੱਤਰਾਖੰਡ 'ਚ ਵੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਜੈਪੁਰ 'ਚ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਇੰਡੀ' ਗੱਠਜੋੜ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹਟਾਓ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ।" ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੋਦੀ ਮੌਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੰਮਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲ 'ਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਟਰੇਲਰ ਸੀ ਅਜੇ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੇਧਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਦੇਸ਼ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹਨ ਜਿਸ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਖੁਦ ਜਿੱਤਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹਨ ਪਰ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਭਾਜਪਾ ਜਿੱਤੀ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਰੁਦਰਪੁਰ ਵਿੱਚ 'ਵਿਜੈ ਸੰਖਨਾਦ' ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੱਠਜੋੜ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਾਧੇ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੀਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ ਆਇਆ ਹਾਂ।"

ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ: ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ

ਬੰਗਲੂਰੂ : ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਐੱਨਡੀਏ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋੜ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ 'ਪਰਿਵਾਰਵਾਦੀਆਂ' ਅਤੇ 'ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀਆਂ' ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ '400 ਪਾਰ' ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 28 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ। ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਗਰਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੰਗਲੂਰੂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਲਗਪਗ 60 ਫੀਸਦੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਲੋਕ 'ਮੋਦੀ, ਮੋਦੀ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ 12 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘੁਟਾਲੇ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡੀਕੇ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੇਧਿਆ।

ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣਾ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਰਾਹ: ਰਾਜਨਾਥ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪੂਰਬੀ ਲੱਦਾਖ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦਰਮਿਆਨ ਫੌਜੀ ਟਕਰਾਅ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ 'ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ' ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਹੱਲ ਲਈ ਦੁਵੱਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣਾ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਫੌਜ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 'ਸਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ' ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਥਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਨੇ ਚੀਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਬਲ ਦੀ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਯੁੱਧ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਰਾਜਨਾਥ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ 'ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ' ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਫੌਜੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਰਾਜਨਾਥ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਸਰਹੱਦੀ ਸੜਕ ਸੰਗਠਨ (ਬੀਆਰਓ) ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਪੱਛਮੀ ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ, ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਸੈਨਿਕ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਹੱਲ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣਾ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ।

ਰਾਮਦੇਵ ਨੇ 'ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ' ਮੰਗੀ ਮੁਆਫ਼ੀ; ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ'

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਰਾਮਦੇਵ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਯੋਗ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਤੰਜਲੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਅਫਸੋਸ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। 21 ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਅਦਾਲਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਸੁਣਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਤੰਜਲੀ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਾਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਰਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਰਾਮਦੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਉੱਚੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੋ, ਕਾਨੂੰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ।' ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, '21 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਵਿਚ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਮਦੇਵ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਸੁਣਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਤੰਜਲੀ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਾਪੇ ਗਏ ਸਨ। ਤੁਹਾਡਾ ਮੀਡੀਆ ਵਿਭਾਗ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ...? ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ... ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ...? ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ।' ਜਸਟਿਸ ਕੋਹਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਐਕਟ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ?... ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਕ ਵਚਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ... ਕਤਾਰ 'ਚ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤਕ। ਮੀਡੀਆ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਿਖਾਵਟੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਆਫੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।' ਇਸ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕੁਤਾਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਤਾਹੀ ਹੋਈ ਹੈ"।

ਰਾਮਦੇਵ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਨਵਾਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਰਾਮਦੇਵ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੁਆਫ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ'।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਤੰਜਲੀ ਆਯੁਰਵੇਦ ਦੇ ਆਚਾਰੀਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰਬਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ।

26 ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਨਿੱਜੀ ਸਾਈਲੋਜ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਿਆਪਕ ਰੋਸ

ਜਲੰਧਰ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦਿਆਂ ਰਾਜ ਦੀਆਂ 26 ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਗੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ 9 ਨਿੱਜੀ ਸਾਈਲੋਜ਼ ਖੋਲ੍ਹਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਧਰੋਹ ਵੀ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ 'ਚ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਜਦਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਹੀ ਸੂਬੇ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਰਲੋਮੱਛੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਨੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ

ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦੋ ਫਰੋਖਤ ਦਾ ਕੰਮ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹੱਥਾਂ 'ਚੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਈਲੋਜ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਮੰਡੀਆਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਗਿਣੇ-ਚੁਣੇ ਧਨਾਢਾਂ ਦੇ ਹੀ ਰਹਿਮੋ ਕਰਮ 'ਤੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ 'ਚ 24 ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਈਲੋ ਲਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 3-4 ਸਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੂਬੇ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਮੰਡੀਕਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਈਲੋਜ਼ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦੋ ਫਰੋਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕਰਨ ਤੱਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਚ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਧਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ 23 ਫਸਲਾਂ 'ਤੇ ਐਮ. ਐਸ. ਪੀ. ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਚੁੱਕੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹੁਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਡੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਨਿੱਜੀ ਸਾਈਲੋਜ਼ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਵਿਆਪਕ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵਲੋਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸੂਬੇ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਕਾਫੀ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਠ 'ਚ ਛੁਰਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

1996 'ਚ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਇਕ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ 1033 ਕਿਸਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਚੋਣ ਸਿਆਸਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਨਾਖ਼ੁਸ਼ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ 1,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਅਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਸੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹੀ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਈਰੋਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੋਦਕੁਰਿਚੀ ਤੋਂ ਅਚਾਨਕ 1,033 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੈਲਟ ਕਿਤਾਬਚਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ, ਜੋ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਚੋਣ ਸਿਆਸਤ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਅਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ.) ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਰੰਟੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 13 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਲ ਮਾਰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿਤਾ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ੰਭੂ ਅਤੇ ਖਨੌਰੀ ਬਾਰਡਰ ਪੁਆਇੰਟਾਂ 'ਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਡੀ ਚੋਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ 'ਚ

ਹੋਈ ਮਹਾਂਪੰਚਾਇਤ 'ਚ ਅਸੀਂ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਕਜੁੱਟ ਹਾਂ।" ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਸੰਘ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਭਿਮਨਿਊ ਕੋਹਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ 13 ਫ਼ਰਵਰੀ ਤੋਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਸੱਤਾ 'ਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੱਖੀ, ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੋਦਕੁਰਿਚੀ ਦੇ 1033 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ 1996 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਛਾਪਣੇ ਪਏ ਸਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚੇ ਬੈਲਟ ਬਾਕਸ ਰੱਖਣੇ ਪਏ ਸਨ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਚੋਣ 'ਚ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਮੁਨੇਤਰਾ ਕੜਗਮ (ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ.) ਦੀ ਸੁਬੁਲਕਸ਼ਮੀ ਜਗਦੀਸ਼ਨ ਨੇ ਏ.ਆਈ.ਏ.ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੇ ਆਰ.ਐਨ. ਕਿਟੂਸਾਮੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਗਦੀਸ਼ਨ ਕਿਟੂਸਾਮੀ ਅਤੇ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਈ। 88 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਜਦਕਿ 158 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕ-ਇਕ ਵੋਟ ਮਿਲੀ।

1996 ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 13,000 ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ 1998 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਤੀ ਸੀਟ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਕੇ 8.75 ਹੋ ਗਈ।

ਖਹਿਰਾ ਲਈ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਨਾ ਮਾਰ ਕੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲੀਡਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਕਾਂਗਰਸ : ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ 'ਤੇ ਤੰਜ ਕੱਸਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਅੱਜ ਇੰਡੀਆ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਰੈਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਆਪ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਜੋੜ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਖਹਿਰਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਨਾ ਮਾਰ ਸਕੀ ਪਰ ਅੱਜ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹਾਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵਾਸਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਜੁੜ ਗਈ।

ਇਸ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਹੱਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਦਰਅਸਲ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਰਕਰ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉੱਤੇ ਹੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਲਲਕਾਰਿਆ ਸੀ ਚੋਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅੱਖ ਵਿਚ ਅੱਖ ਪਾ ਕੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾ ਕੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿਓ ਕਿ ਤੋੜ ਦਿਓ ਸਮਝੌਤਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੱਸਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਰ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਰਸ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲੀਡਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਉੱਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਈ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਤੇ ਕਈਆਂ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪਰ ਹੁਣ ਉਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਜੋੜ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ੁਭਕਰਨ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਝਟਕਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਦੀ ਗੋਲ਼ੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ 22 ਸਾਲ ਦੇ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮਨੋਬਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਖਦਸ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਕੁਝ ਅਸਲ ਖਦਸ਼ੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਦੂਤ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲੀਡਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਚੋਣ ਅਖਾੜੇ 'ਚ

ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ 96 ਕਰੋੜੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਲਿਆ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਚੋਣਾ ਸਮੇਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੱਲ ਅਖਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾ: ਛੇਵੀਂ ਛਾਉਣੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ, ਗੁ: ਬੁਰਜ ਅਕਾਲੀ ਬਾਬਾ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਵਿਖੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ. ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅੱਜ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ 96 ਕਰੋੜੀ ਤੋਂ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਨੇ ਸ. ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਲ, ਸਿਰਪਾਓ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੁੱਢਾ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਇਕਾਈ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਬਾਬਾ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਤਰਨਾਦਲ, ਬਾਬਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਰਨਾਦਲ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ ਰੋਡ ਵੱਲਾ, ਪ੍ਰੋ: ਸਰਚਾਂਦ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ, ਸ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ, ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਸ. ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ, ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਆਦਮਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨੰਦੇੜ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਉਡਾਨ ਸ਼ੁਰੂ

ਨਿਹੰਗ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਵਿਜੇ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਈ

ਆਦਮਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਵਿਜੈ ਸਤਿਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੋਬੀ ਆਦਿ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਆਦਮਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਟਾਰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੀਕ ਜਹਾਜ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਟਾਰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਨ ਆਦਮਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਵਾਇਆ ਦਿੱਲੀ, ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਂਦੇੜ ਲਈ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸ਼ ?ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਪੰਜਵਾਂ ਤਖ਼ਤ ਚਲਦਾਵਹੀਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ 96 ਕਰੋੜੀ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਗੁ: ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਵਿਜੈ ਸਤਿਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ। ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸਟਾਰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀ ਇਹ ਉਡਾਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਦਮਪੁਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ, ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨੰਦੇੜ ਪੁਜੇਗੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਮਹੂਰਤ ਸਮੇਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ 96 ਕਰੋੜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਖ਼ਤ ਸੱਚਖੰਡ ਗੁ: ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੋਬੀ, ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ 96 ਕਰੋੜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨੰਦੇੜ ਲਈ ਉਡਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਜਨਕ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਡਾਨ ਕੇਵਲ ਚੋਣਾ ਤੀਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਸਿੱਧੀਆਂ ਫਲਾਇਟਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਦੋ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਹਿਕਮੇ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਐਵੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜਨਰਲ ਡਾ. ਵੀ.ਕੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਆਦਮਪੁਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਦਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਹਵਾਈ ਉਡਾਨਾਂ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਵਾਈ ਉਡਾਨਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਦਿਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਹੰਗ ਮੁਖੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੂੜੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿਸਿਆਂ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁਜਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਉਪਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਹੈ।ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੁਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕਿ ਮਹਾਨਤਾ ਨਵੇਕਲੀ ਤੇ ਫ਼ਖਰਯੋਗ ਹੈ। ਏਵੇ ਹੀ ਹਰ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਵਿਉਪਾਰੀ ਬੱਸਾਂ, ਟਰੇਨਾਂ, ਕਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਗਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਬੰਦ ਉਡਾਣਾਂ ਤੁਰੰਤ ਮੁੜ ਚਾਲੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਗੁਰਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਣ।

ਜਾਰਡਨ 'ਚ 7 ਸਾਲ ਨਰਕ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਉਣ ਮਗਰੋਂ ਸੰਤ ਸੀਚੇਵਾਲ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਘਰ ਵਾਪਸ ਪੁੱਜਿਆ ਪੰਜਾਬੀ

ਲੋਹੀਆਂ ਖ਼ਾਸ : ਜਾਰਡਨ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਰਕ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ 7 ਸਾਲਾ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਦੇ ਯਤਨਾ ਸਦਕਾ ਵਾਪਸ ਘਰ ਪਰਤ ਆਇਆ ਹੈ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ 7 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰਡਨ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉੱਥੇ ਜਿਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤਨਖ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਦਕਿ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਤਨਖ਼ਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਜਾਂਦਿਆ ਹੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਧੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵੀ ਖੋਹ ਲਿਆ ਸੀ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮਦਦ ਲਈ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਤੱਕ ਜਾਰਡਨ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਕਢਾਉਣ ਲਈ 15 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਤ ਸੀਚੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰਡਨ ਵਿਚਲੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸਾਧ ਕੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਸੰਭਵ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਾਪਸ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਕੁਟੀਆ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨਾ ਉਸ ਲਈ ਇਕ ਸੁਫ਼ਨਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। 7 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੌਂਗਟੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਰਡਨ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਫਲਸਤੀਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵਿਚ ਛਿੜੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡਰ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿਧਰੇ ਬੰਬ ਨਾ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਧਰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲ-ਬਦਲ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਟਾਈਮ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਧਰ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵੈਰੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਰਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾਂ ਬੰਬੇ ਆ ਕੇ ਫੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੰਤ ਸੀਚੇਵਾਲ ਦੇ ਯਤਨਾ ਸਦਕਾ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਭਰਤ ਜਾਰਡਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਘਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਥੋਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜਾਰਡਨ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਪੰਜਾਬ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਰਤ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਸੀ।

ਸਮਾਣਾ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਕਰਵਾਇਆ ਸ਼ਾਮਲ

ਪਟਿਆਲਾ : ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੇ ਲੋਕਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ 500 ਤੋਂ ਉਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਜੀ ਦੀ ਬਾਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਰੋਜ਼ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪੱਲੜਾ ਫ਼ੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ।' ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੋਤੀ ਬਾਗ਼ ਸਥਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਵੋਟ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ, ਜੋ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਦਮਦਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਸ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖੇੜੀ ਬਰਨਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਘੱਗਰ ਦੇ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਦੀ ਫਾਈਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਅੰਤਿਮ ਛੋਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਣਾ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਅਤੇ ਡੇਰਾਬਸੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰੌਣੀ, ਇੰਦਰਪੁਰਾ, ਖੇੜੀ ਮਾਨੀਆਂ, ਗਾਜ਼ੀਪੁਰ, ਮਵੀ ਸੱਪਾਂ, ਦਦਹੇੜਾ, ਡਰੌਲੀ, ਦੁੱਲੜ, ਲਾਛੜੂ, ਸੱਸਾਂ ਗੁੱਜਰਾਂ ਆਦਿ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਕੇ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਖੇੜੀ ਬਰਨਾ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡੇਰਾਬਸੀ ਤੋਂ ਸੁਨੀਲ ਅਰੋੜਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰੌਣੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼ਰਾਬ ਘਪਲਾ ਮਾਮਲਾ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਆਪ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜ਼ਮਾਨਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਘਪਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੱਜ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ ਅਤੇ ਜੱਜ ਪੀ.ਬੀ. ਵਰਾਲੇ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਈ.ਡੀ. ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਖ਼ਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੀ ਟਰੇਲ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ 6 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬੈਂਚ ਨੇ 'ਆਪ' ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਈ.ਡੀ. ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਈ.ਡੀ. ਨੇ 'ਆਪ' ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮੰਗੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪਰਾਧ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖ਼ਤਮ

33 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਸੇਵਾਮੁਕਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 9 ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 54 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਚੋਂ ਕੁਝ ਰਾਜ ਸਭਾ ’ਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀ 33 ਸਾਲ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਪਾਰੀ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ’ਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਸੰਸਦੀ ਦਲ ਦੀ ਮੁਖੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ’ਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ 91 ਸਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਕਤੂਬਰ 1991 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ 1991 ਤੋਂ 1996 ਤੱਕ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਕਈ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। 2004 ਤੋਂ 2014 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਸੀਟ ’ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਐਂਟਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਸੁਖ ਮਾਂਡਵੀਆ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਮੰਤਰੀ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਰੁਪਾਲਾ, ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ, ਵਿਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵੀ. ਮੁਰਲੀਧਰਨ, ਸੂਖਮ, ਲਘੂ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਨਰਾਇਣ ਰਾਣੇ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਲਈ ਐੱਲ. ਮੁਰੂਗਨ ਦਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰੀ ਭੂਪੇਂਦਰ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ਵਿਨੀ ਵੈਸ਼ਨਵ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਐੱਲ. ਮੁਰੂਗਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਅਨਿਲ ਬਲੂਨੀ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸਰੋਜ ਪਾਂਡੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਨਿਲ ਬਲੂਨੀ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਸੀਟ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸਰੋਜ ਪਾਂਡੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਵਡੇਕਰ, ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਜੈਨ ਵੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਰਾਜ ਸਭਾ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਯਾ ਬੱਚਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਮੁੜ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਮੁੜ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਖਨੌਰੀ ਬਾਰਡਰ ’ਤੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜ਼ੀਰੋ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਕੀਤੀ ਦਰਜ

ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਖਨੌਰੀ ਬਾਰਡਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਖਨੌਰੀ ਬਾਰਡਰ ’ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਨੌਜੁਆਨ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ’ਚ ਜ਼ੀਰੋ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤਕ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰਿਆਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ, ਉਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਖਾਏਗਾ। ਪਰ ਫਿਲਹਾਲ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ’ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ’ਤੇ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਅਪਣੇ ਬਿਆਨ ’ਚ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੁੱਟਿਆ, ਫਿਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਹਰਿਆਣਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ 15 ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਠ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਬਿਆਨ ਦਿਤੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ’ਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ’ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤਕ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ’ਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਟਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ’ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ 21 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਖਨੌਰੀ ਬਾਰਡਰ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ’ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ’ਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ’ਚ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਏ 48 ਘੰਟੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਜਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ’ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ’ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ 599 ਮੀਟਰ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਰੀਕੇਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਜਿਹੇ ’ਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ’ਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। 21 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਝੜਪ ’ਚ ਕਈ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਨੇ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ’ਚ ਜ਼ਖਮੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਨਰਵਾਨਾ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ’ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਰੋਹਤਕ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਜੀਆਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਵਿਰੁਧ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ’ਚ ਲੈ ਕੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿਤੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕਣਗੇ ਕਿਸਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਗੈਰ-ਸਿਆਸੀ) ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ ਐੱਮਐੱਸਪੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਾਰੰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ 13 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਇਥੇ ਕਿਸਾਨ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੋਸਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਅਭਿਮੰਨਿਊ ਕੋਹਾੜ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੋਜਰਾਜ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ’ਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਮੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਸਾਇਲੋ ’ਚ ਲਿਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ 3 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੋਕ ਰੋਹ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਜ ਸਾਈਲੋ ’ਚ ਫਸਲ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 10 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਸਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਿਆਂ ’ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ 7 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਤਾਂ 9 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ੰਭੂ ਬਾਰਡਰ ’ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕ ਜਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸਾਨ ਸ਼ੁਭਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ 11 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਵਿੱਚ ਤੇ ਉਪਰੰਤ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ: ਮੁਕਾਬਲੇ ’ਚ ਮਰੇ 3 ਹੋਰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ, ਗਿਣਤੀ 13 ਤੱਕ ਪੁੱਜੀ

ਬੀਜਾਪੁਰ : ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਕਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਬੀਜਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਸਮੇਤ 13 ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਮਹਿਲਾ ਨਕਸਲੀ ਸਮੇਤ 10 ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਲਾਕੇ ‘ਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਜਦੋਂ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ।

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿ ਨਾਲ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ : ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ਰਾਹੀਂ ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ’ਚ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਇਫ਼ਤਾਰ ਪਾਰਟੀ ’ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਕਹੀ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਤਾ ਮੁੜ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ,ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ’ਚ ਨਹੀਂ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਧਾਰਮਿਕ ਪਾੜਾ ਪਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੰਗਾ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਈ.ਡੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਫ਼ਤਿਹ) ਨਾਲ ਮੁੜ ਰਲੇਵੇਂ ਜਾਂ ਚੋਣ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਅਜੇ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਸੋਈ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੱਪੂ ਕਲਿਆਣ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੌਜੇਵਾਲ, ਬਿੱਟੂ ਚੌਹਾਨ, ਮੁਹੰਮਦ ਫਾਰੂਕ, ਅੰਜੁਮਨ ਆਫ਼ਤਾਬ, ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਲੀ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਤਾਇਵਾਨ ’ਚ 25 ਸਾਲਾਂ ’ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਭੁਚਾਲ, 9 ਮੌਤਾਂ

ਤਾਈਪੇ : ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਕੁਝ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਸੁਨਾਮੀ ਆ ਗਈ। ਭੂਚਾਲ ਕਾਰਨ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਸ਼ਹਿਰ ਹੁਆਲੀਅਨ ਦੇ ਇੱਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਪੰਜ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਢਹਿ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਇਮਾਰਤ ਝੁਕ ਗਈ ਹੈ। ਤਾਈਪੇ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਦਫ਼ਤਰ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਇਲਾਂ ਡਿੱਗ ਗਈਆਂ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੈਲਮਟ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਉੱਪਰੋਂ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਢੱਕਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਾਇਰ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਆਲੀਨ ਕਾਉਂਟੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਸੁਨਾਮੀ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਟਾਪੂ ਵਿੱਚ ਰੇਲ ਸੇਵਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਤਾਈਪੇ ਵਿੱਚ ਸਬਵੇਅ ਸੇਵਾ ਵੀ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ’ਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਟਾਪੂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 2.3 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਛੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਿਆ ਸਕੂਲ ਹੈ। ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਗਾਂ ਡਿੱਗਣ ਅਤੇ ਮਲਬਾ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਆਵਾਜਾਈ ਲਗਭਗ ਠੱਪ ਹੋ ਗਈ। ਭੁਚਾਲ ਦੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਝਟਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜੀ ਘਬਰਾਹਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੂਚਾਲ ਤੋਂ 15 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਯੋਨਾਗੁਨੀ ਟਾਪੂ ’ਤੇ 30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ (ਲਗਭਗ ਇਕ ਫੁੱਟ) ਉੱਚੀ ਸੁਨਾਮੀ ਲਹਿਰ ਦੇਖੀ ਗਈ।

ਇਸ਼ੀਗਾਕੀ ਅਤੇ ਮੀਆਕੋ ਟਾਪੂਆਂ ’ਤੇ ਵੀ ਹਲਕੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਾਪਾਨੀ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਨਾਮੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੀਟਰ (9.8 ਫੁੱਟ) ਉੱਚੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਪਾਨ ਨੇ ਓਕੀਨਾਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੁਨਾਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਭੇਜਿਆ। ਤਾਈਵਾਨ ਦੀ ਭੂਚਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ 7.2 ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ 7.4 ਮਾਪੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਰੇ 7:58 ਵਜੇ ਵਾਪਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੁਆਲਿਅਨ ਦੇ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 35 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਝਟਕੇ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ 6.5 ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ 11.8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ’ਤੇ ਸੀ। ਚੀਨੀ ਮੀਡੀਆ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ੰਘਾਈ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਤੱਟ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ’ਚ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਚੀਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਭੂਮੀ ਲਈ ਸੁਨਾਮੀ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਯੋਸ਼ੀਮਾਸਾ ਹਯਾਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਨੀ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸੁਨਾਮੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਗੁਆਮ ਨੂੰ ਸੁਨਾਮੀ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਨਾਮੀ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਟਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਸਿਰਫ ਤਾਇਵਾਨ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਤੱਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ’ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੁਨਾਮੀ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਈਵਾਨ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਭੂਚਾਲ 21 ਸਤੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਤੀਬਰਤਾ 7.7 ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 2400 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਲੱਖ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਸੰਗਰੂਰ : ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਸ਼ਾਖਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ 24ਵੇਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਡਾ. ਬੀਬੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਮਾਸਟਰ ਸਤਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸਕਰੌਦੀ, ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਚਿੰਤਕ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਗਰਗ, ਚਿੰਤਕ ਹਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਨੈਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਗੰਧਲੇਪਣ ਨਾਲ ਗਰਕ ਰਹੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਰੀਬ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭਗਤ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜਾਗਰੁਕ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਪੰਮੀ ਬਾਈ ਨੇ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਹਿਆ। ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬਾਬੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸੁਚੱਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਬੀਬੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਵੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਜੀ ਨੇ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 83 ਖ਼ੂਨਦਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੂਨ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਐਸ.ਜ਼ੀ.ਪ਼ੀ.ਸ਼ੀ. ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ’ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸੂਚੀ ਰਾਹੀਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਤੇ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵੋਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿਚ ਸਾਲ 2016 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਧਿਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2017 ’ਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਤੰਬਰ 2019 ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੋਧ ਕਾਰਨ 70 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ 1925 ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1944 ਵਿਚ ਐਕਟ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ 2003 ਵਿਚ ਇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 2003 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2016 ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੋਧ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 23 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ 70 ਲੱਖ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ’ਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ’ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਜੇਕਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ’ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ 7 ਤਾਮਿਲ ਸਿੱਖ; ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਵਿੜ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਲੜਨਗੇ ਚੋਣ

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਅਪਣਾਇਆ ਸਿੱਖ ਧਰਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 7 ਤਮਿਲ ਸਿੱਖ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਵਿੜ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ। 2021 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ (ਬੀਡੀਪੀ), ਇਕ ਤਾਮਿਲ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਸੱਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਚ ਤਿਰੂਨੇਲਵੇਲੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੇਲਵਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਸੇਲਵਾ ਸਿੰਘ (27), ਵਿਰੁਧਨਗਰ ਤੋਂ ਕੋਰਕਾਈ ਪਲਾਨੀਸਾਮੀ ਸਿੰਘ (36), ਕੰਨਿਆਕੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਰਾਜਨ ਸਿੰਘ (60), ਤੇਨਕਾਸੀ ਤੋਂ ਸੀਤਾ ਕੌਰ (52), ਰਾਮਨਾਥਪੁਰਮ ਤੋਂ ਮਨੀਵਾਸਗਮ (46), ਥੂਥੁਕੁਡੀ ਤੋਂ ਅਸੀਰੀਅਰ ਸ਼ਨਮੁਗਸੁੰਦਰਮ ਸਿੰਘ (37) ਅਤੇ ਮਦੁਰਈ ਤੋਂ ਨਾਗਾ ਵੰਸਾ ਪਾਂਡੀਅਨ ਸਿੰਘ (30) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਤਿਰੂਨੇਲਵੇਲੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 'ਸੱਤ ਕਿਰਨਾਂ ਵਾਲਾ ਪੈੱਨ ਨਿਬ' ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ 'ਹੀਰੇ' ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ।

ਬੀਡੀਪੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਥੂਥੁਕੁਡੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਰਾਹੀਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਹੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਰਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ, ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ 95 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਹਨ। ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ 2019 ਵਿਚ ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਬਸਪਾ ਨਾਲ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਧਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗੇ

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚ ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ, ਰੋ ਖੰਨਾ, ਥਾਨੇਦਾਰ ਪ੍ਰਮਿਲਾ ਜੈਪਾਲ ਅਤੇ ਅਮੀ ਬੇਰਾ ਨੇ ਚੁੱਕਿਆ ਮੁੱਦਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੰਜ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ (ਐੱਫ.ਬੀ.ਆਈ.) ਤੋਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਰੁਧ ਨਫ਼ਰਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਚ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ 'ਚ ਭੰਨਤੋੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚ ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ, ਰੋ ਖੰਨਾ, ਥਾਨੇਦਾਰ ਪ੍ਰਮਿਲਾ ਜੈਪਾਲ ਅਤੇ ਅਮੀ ਬੇਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਾਈਟਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਸਟਨ ਕਲਾਰਕ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤਕ ਮੰਦਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਅਮਰੀਕੀਆਂ 'ਚ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਡਰ ਅਤੇ ਸਹਿਮ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤ-ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਸੰਘੀ ਏਜੰਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।" ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਭਾ 'ਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕਲੇਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜ਼ਮਾਨਤ

ਬੁੜੈਲ ਜੇਲ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੈ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕਲੇਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕਲੇਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਐਸਆਈਟੀ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੁੜੈਲ ਜੇਲ ਵਿਚ ਬੰਦ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ 'ਚ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕਲੇਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡੇਰੇ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਕਲੇਰ ਨੂੰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ 2015 ਦੇ ਬਰਗਾੜੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਭਗੌੜਾ ਸੀ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਨ ਕਿ ਕਲੇਰ 2018 ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਅਪਣੇ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਲੇਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ 2015 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਫੇਰੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹਨੀਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ

ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬਿੱਟੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਸਨ।

ਕਲੇਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਨੀਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਨੇ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬਿੱਟੂ ਅਤੇ 7 ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੇਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਤੋੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬਿੱਟੂ ਅਤੇ 7 ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ ਸਨ।

ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਚ 2015 ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ 1 ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪੋਸਟਰ ਚਿਪਕਾਉਣ ਸਬੰਧੀ 25 ਸਤੰਬਰ 2015 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੀਜਾ ਕੇਸ 12 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅੰਗ ਬਰਗਾੜੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰ ਖਿਲਰੇ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਅੱਠ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਮੁਲਜ਼ਮ ਫ਼ਰਾਰ ਸਨ। ਬਿੱਟੂ, ਜਿਸ ਨੂੰ 2018 ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ 22 ਜੂਨ, 2019 ਨੂੰ ਨਾਭਾ ਜੇਲ ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਕੈਥਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕ, ਕਲੇਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ 2014 ਵਿਚ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿੰਗ ਦਾ ਕੌਮੀ ਮੁਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਉਣਗੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰੀ ਫਲੀਟਵੁੱਡ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਸਰੀ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 19 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਨਾਮਵਰ ਰੀਐਲਟਰ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਦੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵੀ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਉਣਗੇ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਿਐਲਟਰ ਤੇ ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਸਰੀ ਦੇ ਚੀਫ ਅਫਸਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰੀ ਫਲੀਟਵੁੱਡ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਪਿੰਡ ਕਾਲੇਕੇ (ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਹਨ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਕੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਤਨ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਫਾਈਵ ਰਿਵਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਨਿਭਾਅ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੋਰ ਉਚੇਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅੱਜ-ਕੱਲ ਪੰਜਾਬ ਫੇਰੀ 'ਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਕਾਲੇਕੇ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ ਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਧਾਈ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਘੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਕੀਲ ਹੋਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਲਾਅ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਕਿਊਰਟੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਨਕੋਦਰ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਪਵਨ ਬਾਹੀਆ ਬੀ. ਸੀ. ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਨਿੱਤਰੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਐਲਾਨੇ ਕੁੱਲ 11 ਪੰਜਾਬੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਚੋਂ 10 ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਮਤ ਅਜਮਾਉਣਗੇ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਸਹਿਬਾਜ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਭਾਈ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ ਵਲੋਂ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ

ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ/ਪੰਜਾਬ : ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਸਹਿਬਾਜ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਘਰ ਵਿਖੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਸਹਿਬਾਜ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਭਾਈ ਰਤਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਪੰਜਵੜ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਆਗੂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਭਾਈ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ ਨੇ ਇਸ ਕਤਲ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ ਆਵੇ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜੁਝਾਰੂਆਂ, ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਠ ਪਿਛੇ ਵਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸਹਿਬਾਜ ਸਿੰਘ (ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਖੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ) ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਇਕ ਛੋਟੀ ਬੱਚੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਕੱਢੀ ਕਾਰ ਰੈਲੀ, 20 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ‘ਚੋਂ 300 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਿਆ ਹਿੱਸਾ

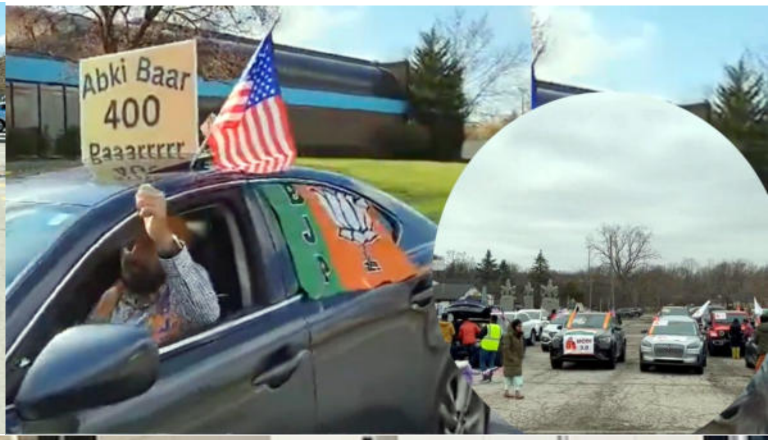

ਨਿਊਯਾਰਕ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਡੱਪਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਐਨਡੀਏ ਨੂੰ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰ ਰੈਲੀ ਵੀ ਕੱਢੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿੱਰਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਓਵਰਸੀਜ਼ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਆਫ ਬੀਜੇਪੀ ਇਨ ਅਮਰੀਕਾ (OFBJP-USA) ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ 20 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਰੈਲੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨਡੀਏ ਨੂੰ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਤਾਉਣ। ਫਰੈਂਡਜ ਆਫ ਬੀਜੇਪੀ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਡਾਪਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਐਨਡੀਏ ਨੂੰ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵਾਸੂਦੇਵ ਪਟੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਤੱਟ ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 20 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰੈਂਡਜ ਆਫ ਬੀਜੇਪੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕਾਰ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਰੈਲੀ ਵੀ ਕੱਢੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਾਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ 300 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ। ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਅਟਲਾਂਟਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ 150 ਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਬੈਨਰ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਵਾਰ 400 ਪਾਰ, ਸਿੱਖ ਅਮਰੀਕਨ ਫਾਰ ਮੋਦੀ 3.0, ਮੋਦੀ ਗਰੰਟੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਦੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਮੈਰੀਲੈਂਡ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਰੈਲੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਥੋਂ ਰੈਲੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪੁੱਜੇ। ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਝੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

‘ਮੇਕ ਅਮਰੀਕਾ ਗ੍ਰੇਟ ਅਗੇਨ ’ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਦਮ

ਹੁਣ ਟਰੰਪ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ, ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਿਡੇਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਬਿਡੇਨ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਈ ਵਿਵਾਦਾਂ ’ਚ ਘਿਰੇ

ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਹੁਣ ਧਰਮ ਦਾ ਪੱਤਾ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ‘ਮੇਕ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਬਣਾਓ’ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗੀਤ ਵੀ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ’ਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪਾਦਰੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕਮੀ ਨਾ ਆਵੇ। ਇਸ ਅਪੀਲ ’ਤੇ ਸਭਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਏ ਜੋਣ ਚਿੰਤਨ ਅਜੀਬ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਟਰੰਪ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡਾ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚਰਚ ਦੇ ਰਾਹ ’ਤੇ ਲੈ ਕਿ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ’ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਤੋਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਕਾਰਕੁਨ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੇਟੀ ਤੱਕ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। 60 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਭਾਰਤੀ 5,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਬਾਈਬਲਾਂ ਵੇਚ ਕੇ, ‘ਮੇਕ ਅਮੇਰਿਕਾ ਪ੍ਰੇਅ ਅਗੇਨ’ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਟਰੰਪ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ, ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ 60 ਡਾਲਰ (5 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਵਿੱਚ ਬਾਈਬਲ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੀ ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ ਦੇ ਗੀਤ ‘ਗੌਡ ਬਲੇਸ ਦਾ ਯੂਐਸਏ’ ਦੇ ਬੋਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਮੇਕ ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰੇਅ ਅਗੇਨ’ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਟਰੰਪ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮਾਰਜੋਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਈਸਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 8 ਚੀਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) : ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਚੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਅੱਠ ਚੀਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਇੱਕ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਓਕਸਾਕਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਉਸੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਰਦ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਆਟੇਮਾਲਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਚਿਆਪਾਸ ਰਾਜ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਮੈਕਸੀਕਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਕਿਸ਼ਤੀ ’ਚ ਡਰਾਈਵਰ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 10 ਲੋਕ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਜਿਸ ’ਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਚਾਲਕ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ ਹੈ। ਮੈਕਸੀਕਨ ਰਾਜ ਓਆਕਸਾਕਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਚੀਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬੀਚ ਟਾਊਨ ਪਲੇਆ ਵਿਸੇਂਟੇ ਦੇ ਤੱਟ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਚੀਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਥਿਤ ਚੀਨੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਿੱਧੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬਾਈ ਰੋਡ

ਬਾਰਡਰ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੀਨੀ ਲੋਕ ਗੁਆਟੇਮਾਲਾ ਬਾਰਡਰ ਤੋਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਲੈ ਕੇ ਚਿਆਪਾਸ ਤੋਂ ਓਕਸਾਕਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਕਈ ਚੀਨੀ ਵੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਸਤਾ ਸੜਕ ਨਾਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸ ਲਈ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਛੋਟੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਲੱਦਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲੇ 2022 ਵਿੱਚ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚੀ 35 ਸਾਲਾ ਇੱਕ ਚੀਨੀ ਔਰਤ ਆਈਰਿਸ ਵੈਂਗ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਸੀਐਨਐਨ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਤਜਰਬਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚਿਆਪਾਸ ਤੋਂ ਓਕਸਾਕਾ ਤੱਕ ਕਿਸ਼ਤੀ ਲਈ ਪਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਭਰੀ, ਸਮੁੰਦਰ ਤੂਫਾਨ ਬਣ ਗਿਆ, ਟੁੱਟਣ ਅਤੇ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ. ਉਸ ਕਿਸ਼ਤੀ ’ਤੇ 36 ਲੋਕ ਸਵਾਰ ਸਨ ਪਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 10-12 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਔਖੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਲਗਭਗ 37,000 ਚੀਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਫੜੇ ਗਏ ਚੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਛੱਡ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਚੀਨ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੇ ਪੰਜੇ ਹੇਠ ਦੱਬ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਚੀਨੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੀਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਚੀਨੀ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ 'ਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਦੀ ਉਹ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਸੈਨੇਟਰ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਆਗੂ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਪਰੇਡ ਸਿੱਖ ਹੋਂਦ ਲਈ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਿਆ ਕਰਨ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ Washington, D.C ਤੋਂ ਕੌਮ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ USA ਜੋ ਕਿ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਵਲੋਂ 7th ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ,
ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਯੂਐਸਏ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ : ਸ੍ਰ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਯੂ ਐਸ ਏ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਸਿੱਖਾਂ 'ਚ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ : ਸ੍ਰ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਅਤੇ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ
ਹਿਊਮਨ ਰਾਇਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਗੈਰ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੋਂ ਕੌਮ ਦੀ ਅੰਤਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਵਜ਼ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਫੇਅਰ ਸੈਂਟਰ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵਸਦੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ 40ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉਪਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਡਾ: ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਫੇਅਰ ਸੈਂਟਰ,
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ.

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ 'ਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਨੂੰ 40 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ। ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਇਤਹਾ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ,
ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਿੱਖ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਮਰੀਕਾ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਇਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ।

ਸ੍ਰ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਖਰੋੜ,
ਕਨਵੀਨਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਮਰੀਕਾ

ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਇਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ
ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਮਰੀਕਾ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਰਿਚਮੰਡ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਰਾਏ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ, ਨਿਊਯਾਰਕ

7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਡਾ. ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ
ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ।

ਡਾ. ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (SFJ)
ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਖਾਲਿਸਤਾਨ

ਸਿੱਖ ਕਲਚਰ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ, ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ, ਨਿਊਯਾਰਕ

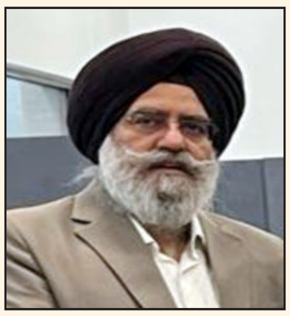

325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਬਰਾੜ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਵਰਜੀਨੀਆ ਵਲੋਂ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ
ਵਰਜੀਨੀਆ

7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ

ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਸ੍ਰ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਬਲਾਕਾ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

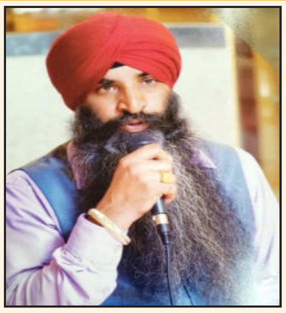

325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਵਲੋਂ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਪਰੇਡ ਯੂਐਸਏ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਸ੍ਰ. ਦਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਿੱਖ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਦੇਸ਼ਾ, ਵਰਜੀਨੀਆ

ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ

ਵਰਜੀਨੀਆ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓ ਵਰਜੀਨੀਆ

ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਅਤੇ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰਦੀਪ, ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਨਿਊਜਰਸੀ

ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੈਰੀਲੈਂਡ

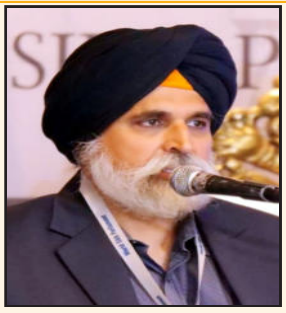

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਿੱਖ ਵਲੋਂ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਵਲੋਂ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਪਰੇਡ ਯੂਐਸਏ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਸ੍ਰ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਿੱਖ

325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨਿਊਯਾਰਕ

325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਜਾਫੀ ਸਿੰਘ ਇੰਡੀਆਨਾ

ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ,
ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ
ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਸ੍ਰ. ਜੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਧਾਈ।

ਸ੍ਰ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ

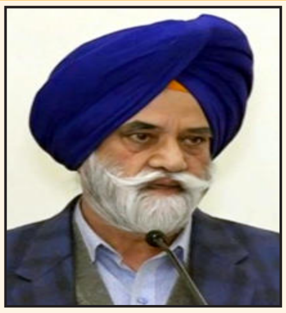

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸ੍ਰ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਨਿਊਜਰਸੀ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ
ਕਾਟਰੇਟ ਨਿਊਜਰਸੀ

325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ
ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲਰ

7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ (SFJ)

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਤੇਜੀ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ। 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ
ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਦੇਸ਼ਾ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਇੰਡੀਆਨਾ

ਸ੍ਰ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜਰਸੀ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜਰਸੀ

7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਵਰਜੀਨੀਆ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸ੍ਰ. ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਲੋਂ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗਲੈਨਰਾਕ, ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸ੍ਰ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਲੋਂ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨਿਊਯਾਰਕ

325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ। 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜਰਸੀ

7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਵਰਜੀਨੀਆ

7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ

325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ। 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸ੍ਰ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਵਲੋਂ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਰੀਲੈਂਡ

7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਜੀਨੀਆ

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਧਾਈ।

ਸ੍ਰ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ, ਕਾਟਰੇਟ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਨਿਊਯਾਰਕ

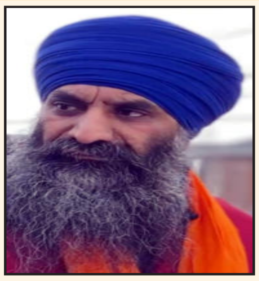

ਸ੍ਰ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਲੋਂ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 325ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 7ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਇਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ।

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਿਆਣੀ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ !

16 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ 18ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਬਾਕਾਇਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ 18ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਚੋਣਾਂ 7 ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਆਖ਼ਰੀ ਸੱਤਵੇਂ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀਆਂ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਲਈ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਗ਼ਜ਼ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਤਰੀਕ 14 ਮਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਗ਼ਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ 15 ਮਈ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 17 ਮਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਜ ਵਿਚ 1 ਜੂਨ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 4 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੇਕਰ 2019 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 8 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸ ਦੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਚੌਧਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਉਪਰੰਤ ਹੋਈ ਉੱਪ ਚੋਣ ਵਿਚ ਇਹ ਸੀਟ ਕਾਂਗਰਸ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਈ ਸੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਰਿੰਕੂ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਹੁਣ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 6 ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਵਿਚ 2 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵੀ 2 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ 1 ਸੀਟ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਉਪ ਚੋਣ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਆਗੂ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਹੱਥੋਂ ਇਹ ਸੀਟ ਨਿਕਲ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਅਜੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ 4 ਜੂਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਵਾਇਤੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ, ਸ਼ ?ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ), ਬਸਪਾ, ਸ਼ ?ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ), ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ., ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.(ਐਮ.) ਆਦਿ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਉੱਭਰੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ।

ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁੱਖ ਵਾਅਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ, ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਨਅਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ, ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ

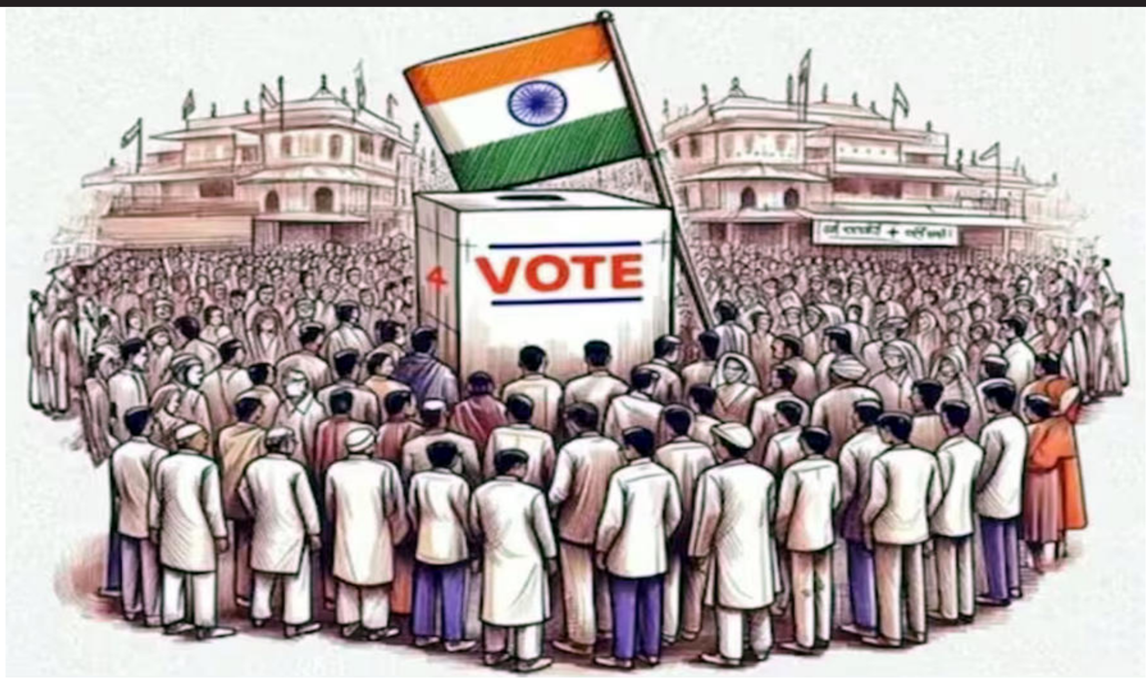

ਆਮਦਨ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਖ਼ਰਚੇ ਰੋਕੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੇਤਾ-ਬਜਰੀ ਤੇ ਕੇਬਲ ਮਾਫ਼ੀਆ 'ਤੇ ਨਕੇਲ ਕੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਸ਼ਾਹੀਣਤਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਸੰਕਟ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ 2020 ਤੋਂ 2021 ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ 23 ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸਮਰਥਨ ਭਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਸਨਅਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਸਗੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨਅਤਾਂ ਵੀ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਜੰਮੂ, ਹਿਮਾਚਲ ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਦਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਹਿਜਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਯਕੀਨੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ +2 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਭਰ-ਭਰ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹੁਣ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਫਰੌਤੀਆਂ ਵਸੂਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਏਨੇ ਵੱਧ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਨ ਸੰਪਤੀ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਧੜੱਲੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਤਾ - ਬਜਰੀ ਮਾਫ਼ੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ, ਸਗੋਂ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲੇ ਧੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹਿੱਸਾ-ਪੱਤੀ ਤੈਅ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਇਹ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਨਾ ਨਿੱਤਰ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਈ.ਡੀ., ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਧੜੱਲੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਪਕੜ-ਧਕੜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਦਲਬਦਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਨਾਅਰੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿੱਧੇ-ਅਸਿੱਧੇ

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ

ਢੰਗ ਨਾਲ ਫ਼ਿਰਕੂ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਜ਼ਿੰਦਾ ਵੀ ਰਹੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਪਰ ਜੇਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ 'ਇੰਡੀਆ' ਨਾਂਅ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਗੱਠਜੋੜ ਆਪਣੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰੰਤਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਠਜੋੜ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਇਸ ਵਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਡੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬੈਠ ਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣ ਕੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਭਖਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਸਲੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੰਚ 'ਤੇ ਰੱਖ ਸਕਣ।

ਜੇਕਰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਰਾਜ 'ਚ ਵਿਚਰ ਰਹੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਬਦਜਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੀ ਚੜ੍ਹਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਰੁਝਾਨ ਦਾ ਚੋਖਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਘੋਟਾਲੇ ਵਿਚ ਈ.ਡੀ. ਵਲੋਂ ਹੋਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਕੱਟੜ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲਾ ਅਕਸ ਵੀ ਧੁੰਦਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਘੋਟਾਲੇ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵੀ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸ ਦੇ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਸ਼ੀਲ ਰਿੰਕੂ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਸਾਖ਼ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਨੇ 8 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਿਆ ਸੱਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਰੁਝਾਨ ਠੋਸ ਆਕਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂਸ਼ੱਕ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਨਾ ਲੜਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਸਿਆਣਪ ਭਰਿਆ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲ ਰਹੀ ਧੜੇਬੰਦੀ, ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਔਕੜਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਤੰਗੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਕੌਮੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਵੀ ਚੋਣ-ਫੰਡ ਪੱਖੋਂ ਇਸ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 11 ਵਿਚੋਂ 8 ਖ਼ਾਤੇ ਜਾਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ 1823 ਕਰੋੜ ਦੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਲੜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨੇ ਏਕਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਅਧਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਚੋਖੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸੰਯੁਕਤ) ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਧੜੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਫ਼ਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ 'ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਯਾਤਰਾ' ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਖੋਹਿਆ ਹੋਇਆ ਅਧਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਫ਼ਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਚੋਣ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਵਧੀ ਹੈ।

ਰਾਜ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਚੋਖੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਇਸ ਵਾਰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਭਾਈਵਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਇਸ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਨ ਨੂੰ ਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਤੇ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਸਮੇਤ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਖਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ 'ਚ ਸਫ਼ਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂਸ਼ੱਕ ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਚੋਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਕਾਂਗਰਸ, ਸ਼ ?ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਦਿ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਚੋਣ ਸੰਘਰਸ਼ ਤਿੱਖਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਵੀ। ਰਾਜ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਅਗਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ।

7th
ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)
SIKH FREEDOM MARCH
Washington, D.C.
ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ॥
SCCEC
SIKH COORDINATION COMMITTEE
EAST COAST USA
1-10 June / 31 October - 5 November
1984/2024
40
YEARS
Commemorating 40 years since the attack on Harmandir Sahib & the Delhi Sikh Genocide
ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ
ਵਾਸ਼ਿਂਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ
7ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ
ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ
ਸ੍ਰ. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ
ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ
ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਯੂਐਸਏ

7th ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)

SIKH FREEDOM MARCH

Washington, D.C.

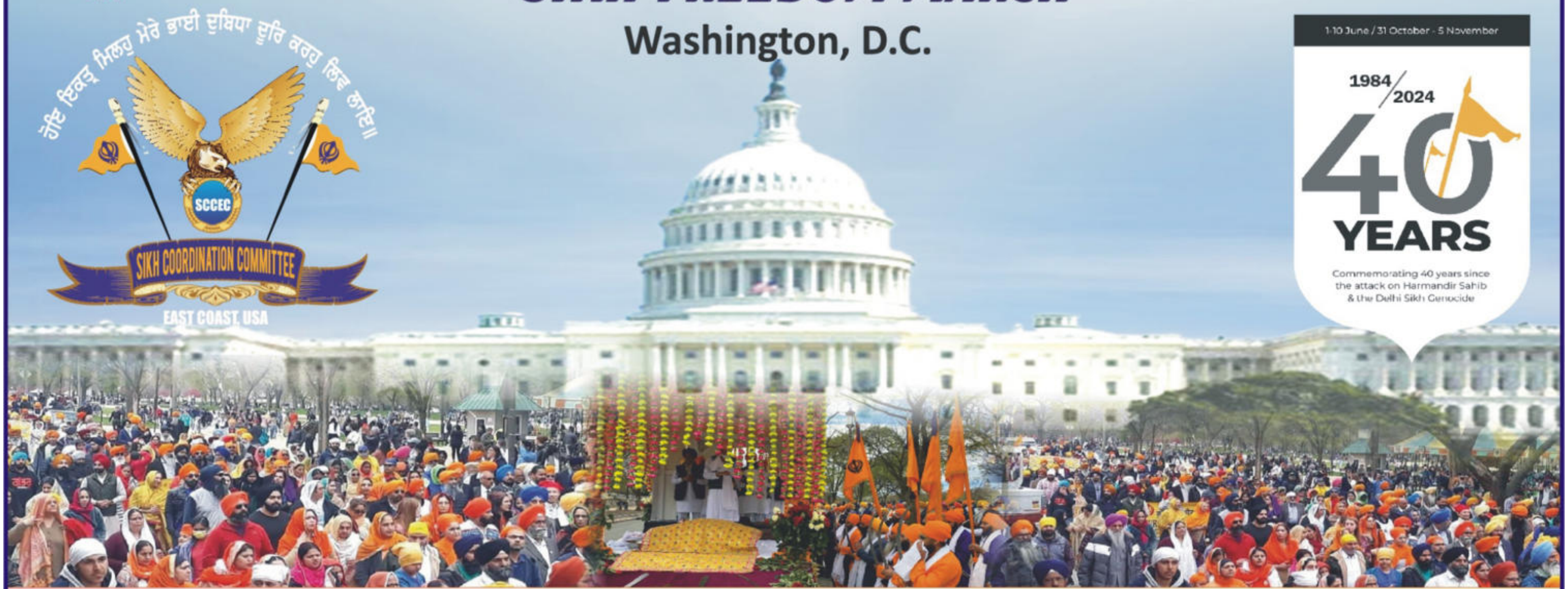

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ

7ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ

Singh

Semiconductors

Semiconductors, Inc, 1501 Fulton Place, Fremont, CA 94539

Tel. : 510-490-4900

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ)
1930 Sikh Temple St, Stockton, CA 95206
(A Historical Land Mark of CA)
STROLLERS
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ
ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ
ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ
25ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ
ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ
ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਦਾਸ
ਸ੍ਰ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ)
1930 Sikh Temple St, Stockton, CA 95206
(A Historical Land Mark of CA)
ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ
ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ’ਤੇ
25ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ
ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ
ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਪੰਥਕ ਆਵਾਜ਼
ਸ:ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ
(209) 481-7750

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ)
1930 Sikh Temple St, Stockton, CA 95206
(A Historical Land Mark of CA)
ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ
25ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ
ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ
VANCO
TRUCK & AUTO PLAZA
TEL : 208-466-0833, FAX : 209-466-2740
VANCO
76
TRUCK & AUTO PLAZA
ਬੋਪਾਰਾਏ ਬ੍ਰਦਰਜ਼
ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਰਾਏ
1033. W Charter Way Stockton CA 95206 (1-5 Hwy4)

ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਵੀਆਂ ਪੈੜਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਉਘੀ NRI ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਲੋਂ ਤਨ ਮਨ ਧੰਨ ਨਾਲ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਲਿਵਰਮੋਰ/ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਵੀਆਂ ਪੈੜਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਉਘੀ NRI ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਲੋਂ ਤਨ ਮਨ ਧੰਨ ਨਾਲ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕੀ ਇਸ ਵਾਰ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

NRI ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਓ ਪਾਰਟੀਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠਕੇ ਸਰਦਾਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀਏ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਭਨੋਟ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਆਗੂ

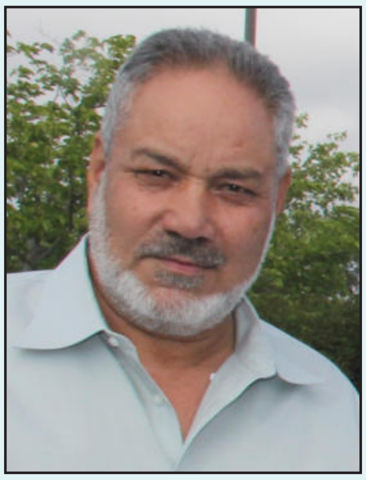

ਸ੍ਰ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ (ਰਾਣਾ)

ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਐਮ.ਡੀ

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ

ਡਾ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ

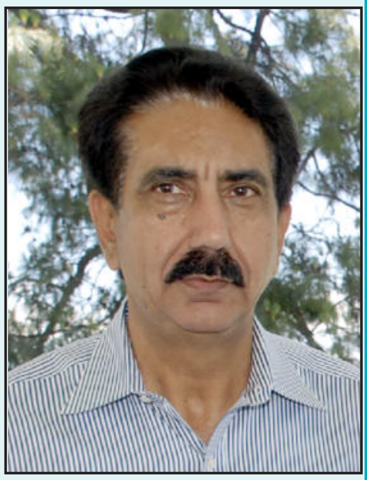

ਸ੍ਰ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ

ਹੋਲੀ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਭਾਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਹੋਲੀ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੰਡਦੀ ਹੈ : ਰਾਜ ਭਨੋਟ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਊਰੋ) : ਡਿਸਕਵਰੀ ਮਿਡੋ ਪਾਰਕ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਵਿਖੇ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲੀ ਭਾਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 23 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਰੌਣਕਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਜੋਂ ਰੰਗ ਅਤੇ ਰਾਸ 'ਚ ਲੋਕ ਰੰਗੇ ਗਏ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨੇ ਹੋਲੀ ਜਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਇੰਡੀਅਨ ਕਮਿਉਨਿਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਧੜੱਲੇਦਾਰ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਭਨੋਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਹਾਸੇ, ਖੇੜੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਸਨ, ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕੌਣ ਕਿਹੜੀ ਸਟੇਟ ਦਾ ਹੈ, ਕਿਹੜੇ ਮਜ਼੍ਹਬ ਦਾ ਹੈ, ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਉਪਰ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ 'ਚ ਰੰਗੇ ਅਤੇ ਬੇਪਛਾਣ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਮੌਸਮ ਦਾ ਲੁਤਫ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ, ਉਥੇ ਮਿੱਤਰ ਦੋਸਤ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇ ਅਤੇ ਵਧਾਈ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਟੇਟਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਇੱਕ ਸੱਜਣ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇੱਥੇ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੀ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਐਪਲ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੋਵਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੋਲੀ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 22 ਸਾਲ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਇੰਜਨੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਹੋਲੀ ਸਟੇਟ ਫੈਸਟੀਵਲ ਹੈ ਪਰ ਇਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ

ਹੋਲੀ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਭਾਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਹੋਲੀ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੰਡਦੀ ਹੈ : ਰਾਜ ਭਨੋਟ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਹੋਲੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਆਪਣਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕੋਈ ਨਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਪ੍ਰੰਤ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਭਨੋਟ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜਾਰ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਨ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਚਿਰਾਂ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹੇਗਾ।

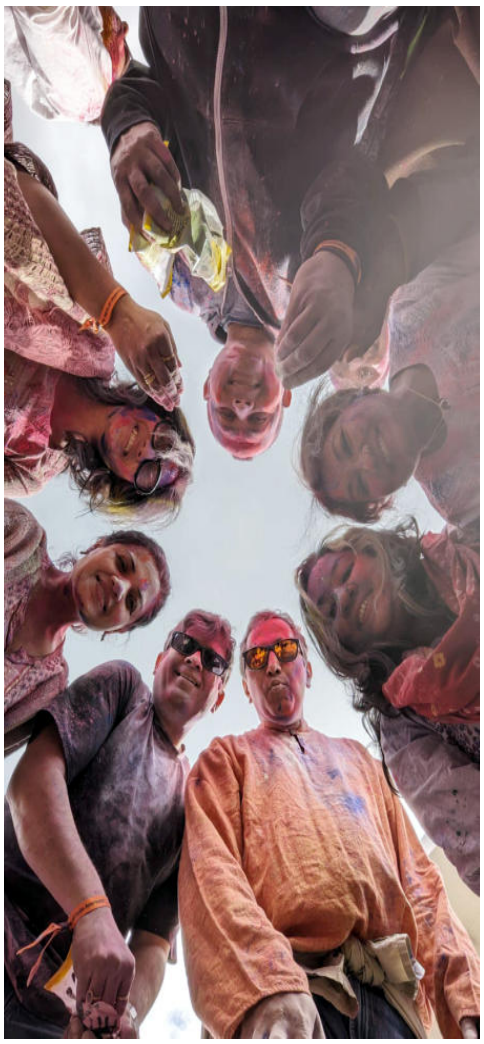

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ, ਜ਼ਿਲੇ, ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ- ਮੇਜਰ ਡਾਕਟਰ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ

ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਰਮੀ ਵਿੱਚ ਮੇਜਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ

ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਆਕਤੀ ਕਿਸੇ ਮੰਜਿਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਠਾਣ ਲਵੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੰਜਿਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੱਟਦਾ ਹੈ। ਜੀ ਹਾਂ ਦੋਸਤੋ ਅੱਜ ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਲਮਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਾਡਲਾ ਵਿਖੇ 8 ਲਈ 1987 ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਤੇ ਮਾਤਾ ਅਨੀਤਾ ਚੌਹਾਨ ਦੇ ਘਰ ਬੇਟੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਘਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਲੋਂ ਨਵ ਜਨਮੇ ਬੇਟੇ ਦ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਮੁਨੀਸ਼ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੱਸਦਾ ਖੇਡਦਾ ਮੁਨੀਸ਼ ਜਦੋਂ 5 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋਇਆਂ ਤਾਂ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪਲੱਸ 2 ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ 'ਹੋਣ ਹਾਰ ਵਿਰਵਾਨ ਕੇ ਹੋਤ ਚਿਕਨੇ ਚਿਕਨੇ ਪਾਤ' ਤੇ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਵਲੋਂ ਉਸਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ 2005 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਉਥੇ ਸਬੱਬ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ 2007 ਵਿੱਚ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਆਰਮੀ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਆਰਮੀ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਚਾਲੇ ਚੱਲਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2011 ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਰੀਬੀ ਦੋਸਤ ਵਲੋਂ ਇੰਨਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਦੇਖਦਿਆਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹ ਮਿਲਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੋਚ ਸੀ ਕਿ ਸਿਪਾਹੀ ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ ਹੋਰ ਮੰਜਿਲ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ 2011 ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸੈਂਟ ਜੋਰਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੰਡਨ (ਇੰਗਲੈਂਡ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਐਮ ਬੀ ਬੀ ਐਸ ਕਰ ਲਈ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 2014 ਵਿੱਚ ਮੈਡਮ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਉਹ ਵੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਆਰਮੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਟਾ ਸ਼ਿਵਮ ਚੌਹਾਨ ਤੇ ਬੇਟੀ ਸ਼ਿਵਾਸ਼ੀ ਚੌਹਾਨ ਹਨ ਤੇ 2017 ਵਿੱਚ ਐਮ ਬੀ ਬੀ ਐਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਰਮੀ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਕਮਿਸ਼ਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੈਪਟਨ ਬਣੇ ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਲਾਉ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ (ਸਰਜਨ) ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ 2023 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਟ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਬਤੌਰ ਮੇਜਰ ਡਾਕਟਰ ਮਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਮੇਜਰ ਡਾਕਟਰ ਮਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਕਮਿਸ਼ਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਜਨੋਹਾ
ਬਿਊਰੋ ਚੀਫ਼
98721-83601

ਮੇਜਰ ਡਾਕਟਰ ਮਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੇ ਇਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਗਏ ਹਨ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨਾਂ ਉਥੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੀਆ ਦੁਆਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹੀਂ ਮਸਰੂਫੀਅਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਓਹ ਲੋਕਲ ਪੱਧਰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਯੂ ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਕਵਿਤਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜੋਂ 26 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਦਨ ਦੇ ਉਪ ਨੇਤਾ ਮਾਨਯੋਗ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਲਾਰਡ ਢੋਲਕੀਆ ਵਲੋਂ ਹੋਸਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਕਲਚਰਲ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਿਸ਼ਵ ਕਵਿਤਾ ਦਿਵਸ ਦੇ 25ਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ 20 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਗੀਤਾਂ, ਨਾਚਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਜਰ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਆਰਮੀ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮੇਕਾਕ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਲੈਅ ਵਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੇਜਰ ਮੁਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਪਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਡਾ: ਰਾਗਸੁਧਾ ਵਿੰਜਾਮੂਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੇਜਰ ਡਾਕਟਰ ਮਨੀਸ਼ ਚੌਹਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਆਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰੋ ਮੰਜ਼ਿਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ ਬੱਸ ਉਤਾਵਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿੱਤ ਹੋ ਕੰਮ ਕਰੀ ਇਹੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਲੱਧੇਵਾਲ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਦਲਜੀਤ ਅਜਨੋਹਾ) : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਲੱਧੇਵਾਲ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕੌਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਲਾ-ਮੁਹੱਲਾ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸਾਹਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤੰਤੀ-ਸਾਜਾਂ ਨਾਲ ਬਸੰਤ ਰਾਗ ਦਾ ਮਨੋਹਰ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਤਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਾਬਾ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੋਲੀ ਅਤੇ ਹੋਲੇ ਮੁਹੱਲੇ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੋਲੇ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਲੱਧੇਵਾਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਗੱਤਕਾ-ਅਖਾੜਾ ਸਰਹਾਲਾ ਖੁਰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗਯੋਗ ਰਹੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸਨੇਹ ਲਤਾ, ਹਰਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਦਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕੁਲਵੀਰ ਕੌਰ, ਸੰਤੋਸ਼ ਬੈਂਸ, ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਰਜਨੀ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕਲਰਕ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਿਮਰਨਜੀਤ, ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕ ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚਮਕੀਲੇ ਤੇ ਨਵੀਂ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ ?

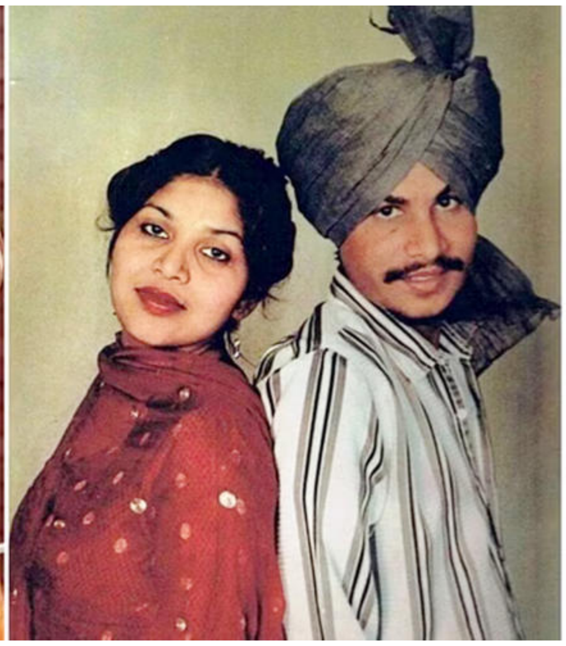

ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ
98558-31285

ਇਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਲੀਡਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਸੀ :-"ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਤੁਹਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਗੀਤ ਹਨ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਕੌਮ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂਗਾ।"

ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਹੀ ਨਿਭਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨੀ ਕਿਹੜੇ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗੁਣਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਸ ਕੌਮ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜੁਝਾਰੂ ਲਹਿਰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸੁਚੇਤ ਸੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਲੱਚਰ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਈ ਗਈ। ਹਰ ਗਾਇਕ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਪਰ ਹਕੂਮਤ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਗੇੜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਦਾ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਹੇਠ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਲਗਵਾਉਣੇ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਕੁਝ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਮਕਸਦ ਸੀ ਕਿ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਿੱਖ ਜਵਾਨੀ ਹੁਣ ਗਾਇਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਲਕੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕਰ ਲਵੇ।

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਮਰਹੂਮ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਅਮਰ ਚਮਕੀਲਾ ਅਤੇ ਅਮਰਜੋਤ 'ਤੇ ਬਣੀ ਫ਼ਿਲਮ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਕ ਗਾਇਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਵਲੋਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫ਼ਿਲਮ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਗੁੱਝਾ ਮੰਤਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਇਕ ਹੋਰ ਉਘੇ ਗਾਇਕ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦਾ ਵੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਕਤਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਉਤੇ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੇਖ ਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਡੋਬੂ ਪੈਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ।

ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਵੀ ਇਕ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਗਾਇਕ ਸੀ ਤੇ ਚਮਕੀਲਾ ਵੀ ਇਕ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਗਾਇਕ : ਕਤਲ ਚਮਕੀਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦਾ ਵੀ, ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ।

ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਉਤਰ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ; ਜਦਕਿ ਚਮਕੀਲਾ ਸਿੱਖ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਵਲੋਂ ਲੱਚਰ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਕਾਰਨ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸੁਰ, ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੌੜੀ ਹਕੀਕਤ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਜੁਝਾਰੂ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸੁਰ ਹਲਕੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਲੱਚਰਤਾ ਵਾਲਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜਿਹਾ ਭਾਵ ਸਿੱਖ ਜੁਝਾਰੂ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਖਲਨਾਇਕ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਜੇਕਰ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲੇ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੂਸੇਵਾਲੇ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਰਮ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲਏ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

"ਜੇ ਨਾ ਟਲੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਜਟਾਣਾ ਆਊ...' ਦੀ ਇਕ ਸਤਰ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀਰੋ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਆਗੂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸ੍ਰ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਇਕ ਵਾਰ ਹਿੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਛਿੜ ਪੈਂਦੀ ਐ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਆਗੂ ਸ੍ਰ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੋਟਾਂ 'ਚ ਕਿਵੇਂ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ?

ਇਹ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਬਣਾ ਕੇ ਇਕ ਫਿਲਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਲਜੀਤ ਦੁਸਾਂਝ ਵਰਗੇ ਸਮਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੌਣ ਵਰਤ ਗਿਆ। ਦਿਲਜੀਤ ਦੋਸਾਂਝ ਨੇ ਜਿਥੇ 1984 ਦੇ ਉਤੇ ਫ਼ਿਲਮ ਬਣਾ ਕੇ ਜਾਂ ਸ੍ਰ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ 'ਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਹੀਰੋ ਵਜੋਂ ਵੀ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ; ਪਰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਚਮਕੀਲੇ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਅ ਕੇ ਅਤੇ ਪੱਗ ਉਤਾਰ ਕੇ ਦਲਜੀਤ ਦੁਸਾਂਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰੁਤਬਿਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਖਲਨਾਇਕ ਅਤੇ ਖਲਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਇਕ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹਿੰਗੀ ਖੇਡ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਿੱਖ ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇੰਡਿਆਨਾਪੋਲਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਤਾਜਾ ਘਟਨਾ ਵਿਚ 7 ਨੌਜਵਾਨ ਜ਼ਖਮੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ,ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇੰਡਿਆਨਾ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਇੰਡਿਆਨਾਪੋਲਿਸ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਇਕ ਘਟਨਾ ਵਿਚ 12 ਤੋਂ 17 ਸਾਲਾਂ ਦੇ 7 ਨਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇੰਡਿਆਨਾਪੋਲਿਸ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਤ 11.30 ਵਜੇ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਸਰਕਲ ਸੈਂਟਰ ਮਾਲ ਨੇੜੇ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਜਿਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇੰਡਿਆਨਾਪੋਲਿਸ ਪੁਲਿਸ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਤਾਨੀਆ ਟੈਰੀ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 6 ਨਬਾਲਗ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਗੋਲੀਆਂ ਵੱਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਨਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਜਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੁੱਜਾ। ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿੱਰ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਟੈਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਸੀ ਮਸਲੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਪਵੇਗਾ।

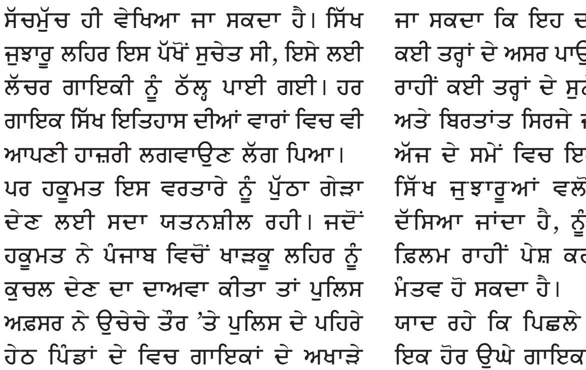

ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕੇਰਲਾ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਕਲਸ਼ ਯਾਤਰਾ

ਪਟਿਆਲਾ : ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ-2 ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸਾਨ ਸ਼ੁਭਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਲੋ ਨਮਿੱਤ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ 16 ਰੋਜ਼ਾ ਕਲਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਕਲਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਕੱਢੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬੇ ਕੇਰਲਾ ਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਤਿੰਨ ਕਲਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਾਫਲਾ ਅੱਜ ਸ਼ੰਭੂ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਕਾਫਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵੱਲ ਵਧੇਗਾ। ਇਹ ਕਲਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਇਥੋਂ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਮਨਜੀਤ ਨਿਆਲ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁਮਾਣਾ ਆਦਿ ਨੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਭਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਭਕਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਢਾਬੀ ਗੁੱਜਰਾਂ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਸਿਰ 'ਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ 15 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਕਲਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਕੱਢੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਅੰਬਾਲਾ ਨੇੜੇ ਮੌੜ੍ਹਾ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਵਣ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਅੱਜ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਰੋਕਾਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਬਾਰਡਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਕੂਮਤ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬਾਈਡੇਨ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜਿੱਤ ਕੀਤੀ ਹਾਸਲ

ਕੇਨੋਸ਼ਾ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਰੋਡ ਆਈਲੈਂਡ, ਕਨੈਕਟੀਕਟ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਵਿਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਈਡੇਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ।

ਇਹ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਬਾਈਡੇਨ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਯਕੀਨੀ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਬਾਈਡੇਨ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ (ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰ) ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਮਸਲਾ

ਸ਼ਰਾਬ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਘੁਟਾਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਆਉਣ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ 'ਆਪ' ਖਿਲਾਫ਼ ਚੁਣਾਵੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪਟਕਥਾ ਕਾਫ਼ੀ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਵੱਜਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋਕਰਾਜੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਕਰੀਬ ਤੋਂ ਵਾਚਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਟਪੜਗੰਜ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਦੁਕਾਨ ਨੁਮਾ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਾਰਕੁਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਫਲੈਗਸਟਾਫ ਰੋਡ 'ਤੇ ਮਹਿਲਨੁਮਾ ਬੰਗਲੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਗ਼ੈਰ-ਸਿਆਸੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰੁਕਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲਾ ਰਾਸ਼ਨ ਪੁੱਜਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕਾਰਗਰ ਬਣਾਉਣ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਾਕਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਟਾਰਾ ਜਿਹੀ ਮਾਰੂਤੀ 800 ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟਣ ਵਿਚ ਵੀ ਮਜ਼ਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕੁਨ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਪਰਵਾਜ਼ ਉਦੋਂ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰਕੁਨ ਪੂੰਜੀ ਤਜ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਲਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਤਨ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਲਿਖੀ ਗਈ। ਯੂਪੀਏ ਨੇ 2009 ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਛੰਗਾਈ ਕਰ ਕੇ ਸੱਤਾ ਮੁੜ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਉਹ ਮੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਰਾਲੇਗਾਓਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਬਾਬੂਰਾਓ ਹਜ਼ਾਰੇ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਤੇ ਟੀਵੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮਸੀਹਾ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਭਾਜਪਾ ਪੱਖੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕੋਈ ਝੂਠਾ ਜਾਂ ਬਦਲਵਾਂ ਸਿਆਸੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਣਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਜਨ ਧਾਰਨਾ/ਪ੍ਰਸੈਪਸ਼ਨ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਵਜੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਖਰੀਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਜਗਾਈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਗੰਢ ਲਿਆ; ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰਾਸ ਆਈ।

2013 ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚੇ ਤੋਂ ਵਿਰਵੀ ਜਨ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਕਾਰਗਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ। ਦਰਅਸਲ, ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਕੇਡਰ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰੇ-ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਹਮਾਇਤ ਜੁਟਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਚੁਣਾਵੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਸਿਰ ਬੱਝਿਆ; ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ-ਨਵੀਂ ਮਿਲੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੇ ਗਤੀਮਾਨਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਸਮਝ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸੱਤਾ ਢਾਂਚੇ ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ ਥੰਮਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਬਦਲ ਬਣ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਇਕ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਚਮਤਕਾਰੀ ਸਨ। ਉਹ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਦਾ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਚੁਣ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਏਜੰਡਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਿੰਦੂਤਵ ਪ੍ਰਤੀ ਉਲਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਗ਼ੈਰ-ਭਾਜਪਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨਾਲ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਵਿਚ

ਰਾਜੇਸ਼ ਰਾਮਚੰਦਰਨ

ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਗਏ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਖਰੇ ਸਿਆਸੀ ਉੱਦਮੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਡੀ ਮੱਲ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ (ਡੈਕਾਕੌਰਨ) ਇਕਲੌਤੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ (ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਉਦਮ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ) ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਹਿਸਦੀ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਚੋਂ ਉਭਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਚ ਦੁਮਾਲੜੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਡਹਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਖੁੰਝਣ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੇ। ਉਹ ਨਵੀਂ ਉਚ ਦੁਮਾਲੜੀ ਸਭਾ ਸਿਰਜਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਜੇਤੂ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਾਨੀ ਉਦੋਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਗਏ ਜਦੋਂ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਪਰ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਠੋਸ ਹਾਲਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਰੂ ਪੈ ਗਈਆਂ। ਆਪ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਵੋਟਾਂ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ ਨਾਅਰਾ (ਯੂਐੱਸਪੀ) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸਟੈਂਡ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਖਲੋ ਕੇ ਇਹ ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਤਬਕਿਆਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗਰ ਡਲਿਵਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕੀ ਸੀ ਪਰ ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕੋ ਸੱਟੇ ਨਵਾਂ ਸਿਸਟਮ ਲੈ ਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ 'ਆਪ' ਨੂੰ ਪੁਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ।

ਸ਼ਰਾਬ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਘੁਟਾਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਆਉਣ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ 'ਆਪ' ਖਿਲਾਫ਼ ਚੁਣਾਵੀ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪਟਕਥਾ ਕਾਫ਼ੀ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਵੱਜਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋਕਰਾਜੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ ਇਸੇ ਕੇਸ ਵਿਚ 9 ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ ਈਡੀ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; 'ਆਪ' ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 4 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੰਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਿਜੈ ਨਾਇਰ ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ 2023 ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਕੇਸ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੋਂ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ ਦੀ ਉੱਕਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 140 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜਾਂ 'ਆਪ' ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦੇਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿ ?ਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਮਸਲਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਜੀਅ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਕਰਾਂ 'ਚੋਂ ਨੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਥੱਬੀਆਂ ਲੱਭਣ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਅਜ਼ਮਾਏ ਹੋਣ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਸਨ? ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਥਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਨੇਮ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਜਾਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਈਡੀ ਵਲੋਂ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਧੁੰਦਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿਰ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਅਣਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਚੀਕ ਚਿਹਾੜਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ। ਹੁਣ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਐਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤਾਰ-ਤਾਰ ਹੁੰਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ, 'ਇਹ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਸਾਡਾ'

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੀ ਪੁਰਾਤਨ ਸੱਭਿਅਤਾ, ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ 'ਚ ਆਉਣ ਲਈ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸ ਕਦਰ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ :

- 27 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਜਸ਼ਪੁਰ (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ) 'ਚ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਲੋਂ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆ ਕੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜ਼ਨਾਹ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈਵਾਨੀਅਤ ਕੀਤੀ।
- 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦੇਹਰਾਦੂਨ (ਉੱਤਰਾਖੰਡ) 'ਚ 2 ਸਾਲ ਦੀ ਗੋਦ ਲਈ ਹੋਈ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜ਼ਨਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 20 ਸਾਲ ਬਾਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕੈਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 25,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।
- 7 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰਾਇਸੇਨ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) 'ਚ ਆਪਣੀ ਨਾਬਾਲਿਗ ਬੇਟੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜਬਰ-ਜ਼ਨਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਨਾਬਾਲਿਗਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।
- 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹਰਦੋਈ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੇ 'ਕੁਰਸਠ' ਪਿੰਡ 'ਚ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ 'ਚ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕ ਭਰਾ ਨੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਡਾਂਗ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ।
- 18 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ) 'ਚ ਇਕ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ 19 ਸਾਲਾ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਗਲ ਘੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਘਰ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਗੱਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।
- 18 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੀ ਡੂੰਗਰਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) 'ਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਘਰ 'ਚ ਹੀ ਦੱਬ

ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ।
- 21 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜੈਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) 'ਚ ਸਿਰਫ 43 ਦਿਨ ਦੇ ਨਵ-ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਲਯੁਗੀ ਮਾਂ 'ਅੰਜੁਮ' ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਔਰਤ ਨੇ ਜਦ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬੇਟਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਰੋਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਨੀਂਦ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।
- 23 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਾਪਗੜ੍ਹ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) 'ਚ ਇਕ 16 ਸਾਲਾ ਨਾਬਾਲਿਗ ਨੇ 3 ਸ਼ੂਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਨਾਬਾਲਿਗ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।
- 23 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੀ ਹਮੀਰਪੁਰ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) 'ਚ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਬਾਲਿਗ ਭੂਆ ਅਤੇ ਭਤੀਜਾ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਗਏ।
- 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਚੰਪੂਆ (ਓਡਿਸ਼ਾ) ਦੇ 'ਬਸਿਰਾ' ਪਿੰਡ 'ਚ 'ਧਿਆਨ ਮੁੰਡਾ' ਨਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਵਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਕੜੀ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂਚਰਨ ਮੁੰਡਾ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ 'ਪਾਲੋ' ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਵੀ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।
- 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੀ ਦਮੋਹ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) 'ਚ 'ਨੋਹਟਾ' ਥਾਣੇ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਨਯਾਹਾਰ' ਪਿੰਡ 'ਚ ਮੋਹਨ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਮਾਂ 'ਰਤੀਆ ਬਾਈ' ਦੀ ਪੁੱਠੀ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸਗੋਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ, "ਮੈਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆ ਕੇ ਲਾਸ਼ ਲੈ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਸਾੜ ਦਿਓ।" ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਨ ਦੀਆਂ ਗੰਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੀ 15 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।
- 25 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੂਰਨੀਆ (ਬਿਹਾਰ) 'ਚ ਸ਼ਰੀਫਨ ਖਾਤੂਨ ਨਾਂ ਦੀ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੋਲ-ਬੁਲਾਰੇ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਉਸੇ ਦੇ ਦੁਪੱਟੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਗਲ ਘੁੱਟ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਪਤਨ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸ ਕੌੜੇ ਸੱਚ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਤਨ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸ ਕਦਰ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਏ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਭੁੱਲ ਕੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤਾਰ-ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੀਮਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਕਾਰਗਰ ?

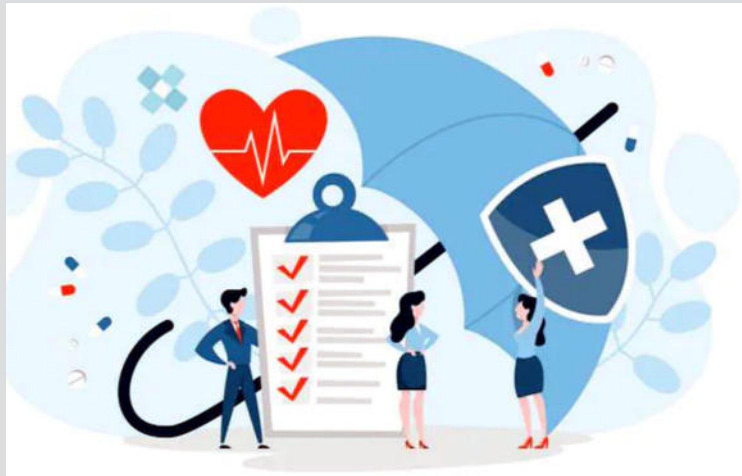

ਖੇਤੀ ’ਚ ਬੀਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਤਰਕੀਬਨ 1985 ਤੋਂ ਚੱਲੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਜੂਨ 1999 ’ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਕੀਮ (ਐਨ.ਏ.ਆਈ.ਐਸ.) ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਜਾਂ ਕੀੜਿਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅੱਜ ਜੋ ਹਾਲਾਤ ਹਨ, ਉਸ ’ਚ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੀਮਤ ਜਾਂ ਘੱਟ ਪੈਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਉਮਰ 99 ਦੇ ਗੇੜ ’ਚ ਹੀ ਕੱਢ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਘਰ ’ਚ ਬਿਮਾਰੀ ਵੜ ਜਾਵੇ। ਅੱਜ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਕਿ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਮੁਫ਼ਤ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੈਸਿਆਂ ’ਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ’ਚ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਡਾਕਟਰ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਾਫ਼-ਸਫਾਈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮਰਦਾ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ-ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਭਰਨੀ, ਜੋ 500 ਤੋਂ 1000 ਰੁਪਏ ਹੈ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੀ ਲੈ ਲਓ, 40 ਲੱਖ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ 4 ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਖ਼ੈਰ! ਇਕ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਤਾਂ ਆਏ, ਪਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ (ਬੀ.ਪੀ.) ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ’ਤੇ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਨਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇੰਜ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ‘ਮੇਜਰ ਸਰਜਰੀ’ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲ ਹੀ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਲਾਜ ਵੀ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ‘ਹਾਰਟ ਸਰਜਰੀ’ (ਦਿਲ ਦਾ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ) ਕਰਾਉਣੀ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਢਾਈ-ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਖ਼ਰਚ ਹੈ। ਉਧਰ ਕੈਂਸਰ ਤਾਂ ਘਰ-ਬਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਬਚਣ ਦੀ ਆਸ ਵੀ ਨਾਂਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੀ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਯੋਜਨਾ ਆਦਿ। ਇਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ’ਚ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕੈਂਸਰ, ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਚੰਗੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ’ਚ ਇਹ ਕਾਰਡ ਚੱਲਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ’ਚ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ (ਬੀਮਾ) ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ’ਚ 4 ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ (ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ) ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਮੈਡੀਕਲੇਮ ਪਾਲਸੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸਹਾਰਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਆਮ ਭਰ ਕੇ ਇਕ ਹੌਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਇਲਾਜ ਹੋ ਜਾਊਗਾ। ਇਸ ’ਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਭਰਨਾ ਵੀ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਉਮਰ ਉੱਪਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਬੋਝ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਮ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਜੇ ਖਰਚਾ ਪੰਜ ਲੱਖ ਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਪਾਲਸੀ ’ਚ ਬੀਮਾ ਸਿਰਫ਼ 3 ਲੱਖ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 3 ਲੱਖ ਤੱਕ ਹੀ ਦੇਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਲੱਖ ’ਚ ਵੀ ਕਟੌਤੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੱਲੇ ਇਕ ਤੋਂ ਡੇਢ ਲੱਖ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲੁਕਵੇਂ ਖਰਚੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਬੀਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਵੈਰੀਫਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀ.ਪੀ.ਏ.(Third Party Agent) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ। ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ (Consumable items) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਟੀਆਂ, ਰੂੰ, ਡਾਇਪਰ ਆਦਿ ਖਰਚੇ ’ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮਰੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਇਕ ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਟੀ.ਪੀ.ਏ. ਸਿੱਧਾ ਹੀ ਕੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਵਾਰਡ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਬੀਮਾਯੁਕਤ (Insured) ਕੀਮਤ 4,50,000/- ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 4500 ਤੱਕ ਦਾ ਕਮਰਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਕਿਰਾਇਆ 5000 ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਟੀ.ਪੀ.ਏ. ਵਾਰਡ ’ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਵਾਰਡ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪੱਟੀ ਵੀ ਲੱਗੂ ਅਤੇ ਰੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਾਥਰੂਮ ਲਈ ‘ਪੈਨ’ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਡਾ. ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕ ਕੇਸ ’ਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਕਵਰੀ ਰੂਮ ਦੇ ਚਾਰਜ ਦਿੱਤੇ। ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਗਿਆ ਕਿੱਥੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਰਜਨ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਐਨਸਥੀਸ਼ੀਆ ਦੇ ਚਾਰਜ ਪਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1,27,000 ਦੇ ਬਿੱਲ ’ਚੋਂ ਸਿਰਫ 88,000/- ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ 4,50,000 ਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਿੱਲ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੇਲ ਪਾਈ ਕਿ ਇਹ ਚਾਰਜ ਗ਼ਲਤ ਕੱਟੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੇਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹੀ ਮੇਲ ਰੀਜਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਪਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਜੋ ਟੀ.ਪੀ.ਏ. ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਠੀਕ ਹੈ। ਫਿਰ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲੋਕਪਾਲ (Insured) ਕੋਲ ਉੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ (ਹਦਾਇਤਾਂ) ਕੀ ਹਨ। ਇਸ ’ਚ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲੋਕਪਾਲ ਨੇ 14 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿੱਤੇ। ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਆਪ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੇਸ ਲੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ ਕੀ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਮੈਨੇਜਰ ਬਣਨ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੈ? ਟੀ.ਪੀ.ਏ. ’ਤੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲੋਕਪਾਲ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ।

ਖੇਤੀ ’ਚ ਬੀਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਤਰਕੀਬਨ 1985 ਤੋਂ ਚੱਲੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਜੂਨ 1999 ’ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਕੀਮ (ਐਨ.ਏ.ਆਈ.ਐਸ.) ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਜਾਂ ਕੀੜਿਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਏ.ਆਈ.ਸੀ.) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 2016 ’ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ’ਚ ਵੀ ਅੱਜ ਦੋ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਕ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ’ਚ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਕਰਜ਼ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛੇ ਪਾਲਿਸੀ ਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ’ਚ ਇਹ ਬੈਂਕ ਦਾ ਰੋਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ’ਚ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਨਕਰ ਪਿੰਡ, ਜੋ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਮਿਰਾਲੀ ਤਹਿਸੀਲ ’ਚ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਖਰਾਬ ਹੋਈ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ’ਚ ਰੌਲਾ ਪਿਆ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 4543 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸੀ, ਪਰ ਮਿਲੇ ਸਿਰਫ 1700 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਜੋ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ 37.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੀ ਮਿਲਿਆ। ਹਰਿਆਣੇ ’ਚ 2023 ਦੀ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਘਾਟਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ’ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ’ਚ ਫ਼ਰਕ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਥਨੀ ’ਚ ਜਿਹੜੇ ਭਰੋਸੇ ਬੀਮਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਹਰ ਪੁਰਜ਼ੇ ’ਤੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਕੱਟ ਹੈ (10 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੱਕ), ਛੋਟੇ ਕਲੇਮ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਹੀ ਟਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਚਣੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਨੋ-ਕਲੇਮ ਬੋਨਸ ’ਚ ਚਲਾ ਜਾਊਗਾ।

ਸੋ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ (ਬੀਮਾ) ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਪਰ ਆਖਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਕ ਚੱਬਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ’ਤੇ ਕੁਝ ਤਾਂ ਬੋਝ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ’ਚ ਬੱਚਤ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ’ਚ ਘੱਟ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ‘ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰੋ ਇਨਾਮ ਲਓ’

ਅੱਜ ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਆਪਣੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਨਕੀ ਸ਼ਾਸਕ ‘ਕਿਮ-ਜੋਂਗ-ਉਨ’ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ’ਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ‘ਸ਼ਾਂਤ ਸਵੇਰ ਦੀ ਭੂਮੀ’ ਵਜੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ‘ਯੂੰ ਸੁਕ ਯੋਲ’ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ’ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਿਓਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਹਾਨਗਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ 13ਵੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ 15 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਅਤੇ 500 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹੂਲਤ-ਸੰਪੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੀਨ, ਜਾਪਾਨ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ, ਸਿਸਿਲੀ, ਆਇਰਲੈਂਡ, ਗ੍ਰੀਸ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵੀ ਜਨਮ ਦਰ ’ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਜਨਣ ਦਰ ਵਿਸ਼ਵ ’ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ’ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਖਰਚ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਾਰਨ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਘੱਟ ਜਨਮ ਦਰ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆਈ ਕੰਪਨੀ ‘ਬੂਯਾਂਗ ਗਰੁੱਪ’ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ’ਤੇ 100 ਮਿਲੀਅਨ ਕੋਰੀਆਈ ਵਾਨ ਯਾਨ (ਲਗਭਗ 75,000 ਡਾਲਰ) ਦਾ ਬੋਨਸ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ‘ਬੂਯਾਂਗ ਗਰੁੱਪ’ ਨੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 70 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 2021 ਦੇ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 5.25 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (ਲਗਭਗ 43 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਨਕਦ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ’ਚ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੰਨਾ ਹੀ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ’ਚ ਢਿੱਲ ਦੇ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਆ ਕੇ ਵਸ ਸਕਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਔਰਤ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ

20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਤਰਕਾਲਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਮਾਝੇ ਦੇ ਚਿੜੀ ਦੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਅਤਾ-ਪਤਾ ਅੱਜ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਅਣਗੌਲਿਆ ਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ, ਜਦ ਮੈਂ ਹੋਸ਼ ਸੰਭਾਲੀ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਉਂਗਲੀ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਕਿੰਨੀ ਮਹਾਨ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਤੁਰ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨੂੰਹ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖੇਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੱਥੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਵਾਢੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਸੀਰੀਆਂ ਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਉਹ ਇਕੱਲੀ ਔਰਤ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਚੁਕਾਉਂਦੀ, ਨੱਕੇ ਮੋੜਦੀ ਤੇ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਗੱਡੇ 'ਤੇ ਜਿਣਸ ਲੱਦੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਲਾਵੇ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਹੀ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ: "ਦੇਖ! ਤੇਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਘਰ ਤੇ ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਢੋਅ ਸਕਦਾ। ਤੂੰ ਦੇਖ ਲੈ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੇਂ ਤਾਂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈਂ।" ਆਖ਼ਰੀ ਬੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਅਹਿਸਾਨ ਵਾਂਗ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਬਸ ਉਹ ਦਿਨ ਤੇ ਆਹ ਦਿਨ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮਾਰ ਲਿਆ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਵਾਂਗ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਘਰ ਦੀ ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ। ਉਹਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੀ ਮੈਂ ਚੂੜੀਆਂ ਜਾਂ ਛਾਪਾਂ ਛੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਝਾਂਜਰਾਂ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੱਬੇ ਰਹਿ ਗਏ ਇਹ ਚਾਅ ਮੇਰੇ ਬਚਪਨ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਦੀਆਂ ਰੀਝਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਗਟ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਮੈਨੂੰ ਚੂੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ ਘੜਵਾ ਕੇ ਦੇਣਾ। ਉਹ ਮੇਰੀ ਉਂਗਲੀ ਫੜ ਕੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਟਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਤੇ ਖਾਲ਼ਾਂ ਟੱਪਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀ, ਅਚੇਤ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਔਜੜ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਸਿਖਾ ਗਈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਲਾਡਲੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਔਲਾਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮੋਹ ਸੀ। ਨੇੜਲਿਆਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਆਈਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਲਾਉਂਦੀ- 'ਮੇਰੀ ਪੋਤੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਈ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਘਰੋਂ ਵੀ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਲੋਹੜੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਓ।' ਉਹ ਖੁਦ ਚਾਹੇ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਕਦਰ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸੀਮਤ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ ਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਪੱਛੜੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਘਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਵਿੱਚ ਔਖ ਨਾ ਆਵੇ।

ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਬੜੇ ਸਕੂਨ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਹ ਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਰੂਹ ਤੋਂ ਰੱਜਿਆ ਪੁੱਜਿਆ ਇਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

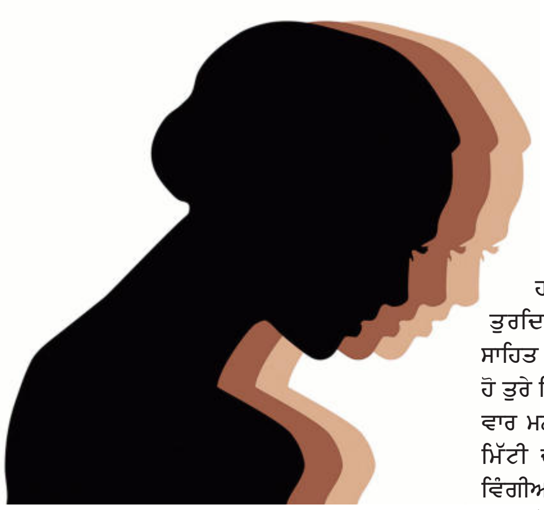

ਉਸ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੰਚ 'ਤੇ ਅਗਲਾ ਕਿਰਦਾਰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਹਾਂ! ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾਦੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੌਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖ ਥੱਲੇ ਛੋਟਾ ਰੁੱਖ ਬਹੁਤਾ ਵਧ ਫੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਦੀ ਦਾ ਮਿਹਨਤੀ ਜੁੱਸਾ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਡੁੱਲ੍ਹਾ ਸੁਭਾਅ, ਭੋਲੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਤੇ ਸੋਹਲ ਜਿਹੀ ਮਾਂ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਰਿਹਾ। ਦਾਦੀ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕਣਾ ਮਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਤਾਸੀਰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਦਾਦੀ ਮਸ਼ਾਲ ਬਣ ਕੇ ਰਾਹ ਦਸੇਰੀ ਬਣਦੀ ਰਹੀ ਉੱਥੇ ਮਾਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਮੋਮਬੱਤੀ ਵਾਂਗ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਮਨਫ਼ੀ ਕਰਦੇ ਜਾਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਜਾ ਕੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਇਕੱਲੇ-ਇਕੱਲੇ ਜੀ ਦੀ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲ਼ੇ ਮਾਂ ਘਰ ਦਾ ਧੁਰਾ ਹੋ ਗਈ। ਜਦ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਅੱਵਲ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਖੁਦ ਕਦੀ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਉਹ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ। ਉਸ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਂ ਅਲਾਰਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲ ਲਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਪਸੰਦ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਮਾਝੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਵਕੀਲ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਚੱਬਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਮਾਂ ਵਰਗੇ ਤੇ ਕਦੀ ਬਹੁਤ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਸਹੇਲੀ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇਪਨ ਦਾ

ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਰਾਏ

ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਤੇ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਬਲ ਵਕੀਲ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਉਭਾਰਿਆ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਿਸਾਲ ਆਪ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸੁਹਿਰਦ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੋਮਲ ਦਿਲ ਧੜਕਦਾ ਹੈ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਰੀ ਮਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਉਹਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਜਦ ਉਹ ਇੰਨੇ ਮਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਕਤਲ ਕੇਸਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ (ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਖਾਸ ਮੁਹਾਰਤ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਲੜ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਫੁੱਲਾਂ ਜਿਹੇ ਸੋਹਲ ਦਿਲ ਦੀ ਮਾਲਕ ਅਜਿਹੇ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਕਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਮਰਦ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਆਚਰਨ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾਈਆਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਤੀ ਸਵਿੱਤਰੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਬੱਚੀ ਹਿਨਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਤੁਰਦਿਆਂ-ਤੁਰਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਕਦਮ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਸ ਮਹਾਨ ਔਰਤ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਹੋ ਤੁਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਸ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਹ ਔਰਤ ਜੋ ਵਿੰਗੀਆਂ ਟੇਢੀਆਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦੀ ਕਦੀ ਅੱਕਦੀ ਥੱਕਦੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਜੰਮਣ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਡੰਗਰਾਂ ਵਾਲੇ ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ ਜਣੇਪਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਵਿਆਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਹ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਅਗਲੇ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਦੁੱਧ ਪਾਉਣ ਤੇ ਸੇਲਜ ਗਰਲ ਬਣ ਕੇ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਜਾਣ ਸਮੇਤ ਹਰ ਛੋਟਾ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇਣ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਹਾਸਲ ਹੋਈ। ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ। ਮਰਦ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੇ ਬਥੇਰਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾਇਆ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ 72 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪਾ ਕੇ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤਾਂ 84 ਵਰ੍ ?ਆਂ ਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਮਰ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਘੱਟ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਗਜ਼ ਕਲਮ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਉਦਾਸ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਇਹ ਝੋਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਕੁਝ ਲਿਖ ਪੜ੍ਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਾਂ- "ਬੱਸ ਵੀ ਕਰ ਹੁਣ। ਜਿੰਨੀ ਪੀੜ ਤੂੰ ਇੱਕੋ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਹੰਢਾ ਆਈ ਹੈਂ, ਇੰਨੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਆਮ ਔਰਤ ਚਾਰ ਜਨਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੰਢਾਉਂਦੀ। ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਤੇ ਤੇਰੀ ਰੂਹ ਆਰਾਮ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।" ਉਂਝ, ਉਮਰ ਦੇ ਵਰ੍ ?ਆਂ ਦਾ ਇਹ ਫਾਸਲਾ ਮੈਨੂੰ ਮੂੰਹ ਭਰ ਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਵਰਜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਤੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਸ ਔਰਤ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣਾ ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟ-ਕੱਟ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੀਨੁਮਾ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਜੋੜਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਕੂਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਬੜੀ ਰੀਝ ਨਾਲ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੀ:

ਮਰਦ ਮਾਇਨੇ ਹਕੂਮਤ/ਔਰਤ ਮਾਇਨੇ ਬੇਵਸੀ
ਝਾਂਜਰ ਮਾਇਨੇ ਬੇੜੀ/ਚੂੜੀ ਮਾਇਨੇ ਹੱਥ ਘੜੀ

ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਚੂੜੀਆਂ ਤੇ ਝਾਂਜਰਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮਨਫ਼ੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਾੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਦਕ ਤੇ ਸਿਰੜ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਤੱਕ ਅਪੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਈ-ਬੀਤੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਤਪਸ਼ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇੰਨੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਮਿਜ਼ਾਜ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਂਤ ਵਹਿੰਦੀ ਝੀਲ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਚਾਹੇ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਪੱਥਰਾਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਆਈ ਹੋਵੇ ਪਰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਠਾਰਦੀ ਹੈ।

ਇਉਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਮਹਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਕਿਤੇ ਗਹਿਰਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਜਿਊਣ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਭਰਦੀਆਂ ਤੇ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਗਿਆਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਾਸੀਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਗਿਆਰ ਹੀ ਕੀ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਕ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਹਾਂ, ਇੰਨਾ ਫ਼ਰਕ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਕੂਲੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ।

ਸ਼ਾਲਾ! ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਵੱਸਦੀਆਂ ਰਹਿਣ।

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਸ਼ਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਗ਼ੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਤਿਆਰੇ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬਿਨਾਂਸ਼ੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਮੌਤ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਜਾਂ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਪਏ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਇਸ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਅਫੀਮ ਅਤੇ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਇਹ ਕਠੋਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਗ਼ੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਅਫੀਮ, ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਪੋਸਤ ਦਾ ਚੂਰਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਿਸ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਸੋਂ 15 ਕੁਇੰਟਲ ਚੂਰਾ ਪੋਸਤ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੈਲਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣਾ ਹਾਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਆਈਸ ਦਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣਾ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਸ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਗਰੋਹ ਦੇ ਕਿੰਗ-ਪਿਨ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਵਾਵੇਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੰਤਰ ਨੇ ਇਸ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਗਰੋਹ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਸਕਰ ਗਰੋਹ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਚਿੰਤਿਤ ਹੋ ਕੇ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂਸ਼ੱਕ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਇਸ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਸੰਤਾਪ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੇ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਕੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਜਿਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂ-ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨੱਕ ਹੇਠ ਇਹ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧ-ਫੁਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਇੱਛਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈਲਥ ਫਾਰ ਆਲ: ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਹੈ

''ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦਿਵਸ 2024 ਦਾ ਥੀਮ ਹੈ- ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਆਪਣੀ 'ਤੇ ਫੈਮਿਲੀ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਜਾਗਰੁੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ- ਅਨਿਲ ਧੀਰ, ਕਾਲਮਨਿਸਟ, ਥੈਰਾਪਿਸਟ, ਹੈਲਥ ਐਜੂਕੇਟਰ ਅਵਾਰਡ ਵਿਜੇਤਾ, ਸੋਸ਼ਲ ਐਕਟੀਵਿਸਟ

ਹੈਲਥ ਮੀਡੀਆ ਕੈਨੇਡਾ: ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਦੇ ਦਿਨ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹੈਲਥ ਫਾਰ ਆਲ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਆਨ ਦ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਆਫ ਹੈਲਥ ਫਾਰ ਆਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 140 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਚ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਘੱਟੇ-ਘੱਟ 4.5 ਬਿਲੀਅਨ ਲੋਕ - ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ 2021 'ਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਕਵਰ ਨਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ 1948 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਵਰੇਗੰਢ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਥੀਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਮਿਉਨੀਟੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਵੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮੁੜ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਾਫ ਹਵਾ, ਸਾਫ ਭੋਜਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਉਪਲਵਧ ਹੋਵੇ? ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ

ਅਨਿਲ ਧੀਰ
ਕਾਲਮਨਿਸਟ
healthmedia1@hotmail.com

ਸਿਹਤ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਜੇ ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ ਬਿਨਾ ਮਿਲਾਵਟ ਖ਼ੁਰਾਕ, ਸਾਫ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਰਹਿਤ ਹਵਾ ਮਿਲੇ। ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਪਰਹੇਜ਼ਯੋਗ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਕਰਕੇ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਪਣਾ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ :

- ਦੂਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਮੌਸਮ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਉਟਡੋਰ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਹਾਈਕਿੰਗ, ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਰਨਿੰਗ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਲੰਬੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਲਈ, ਸਰੀਰਕ-ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਾਈਫ ਸਟਾਇਲ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
- ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟੇ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸਾਹ, ਅੱਖਾਂ,'ਤੇ ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਾਹ ਰੋਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਸਕ ਵਰਤੋ। ਅੱਖਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸਨ-ਗਲਾਸ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ।
- ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਪੁਦੀਨਾ, 1 ਪਤੀਲਾ ਪਾਣੀ ਉਬਾਲੋ, ਅੱਧਾ ਰਹਿ ਜਾਣ 'ਤੇ ਦਿਨ ਭਰ ਪੀਂਦੇ ਰਹੋ। ਡੇਲੀ ਤਾਜ਼ਾ ਪੁਦੀਨਾ-ਪਾਣੀ ਬਣਾਓ।
- 2-4 ਘੰਟੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਸਟੀਮ ਜ਼ਰੂਰ ਲਵੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਥੁਨੇਂ ਖੁੱਲ ਜਾਣ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ ਆਵੇਗੀ।
- ਸਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦੇਣ ਲਈ ਰੋਜਾਨਾਂ 15 ਮਿਨਟ ਲੰਬਾ ਸਾਹ ਲੈਣ ਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਜੇ ਨਥੁਨੇ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖੱਬੇ ਨਥੁਨੇ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਕਵਰ ਕਰਕੇ ਸਾਹ ਲਵੋ ਤੇ ਛੱਡੋ।
- ਸਟ੍ਰੈਸ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਕਤ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਿਨ ਵਿਚ 20 ਮਿਨਟ ਜੰਕ ਮੇਲ ਚੈਕ ਤੇ ਗਾਰਬੇਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ, ਕਿਚਨ ਤੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਡਰਾਜ, ਫਰਿਜ, ਵਿੰਡੋਜ਼ ਦੇ ਨੌਬ-ਹੈਂਡਲ ਸੈਨੀਟਾਈਜਰ ਨਾਲ ਕਲੀਨ ਕਰੋ।
- ਗਰਮ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਡੀਹਾਈਡ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਕਬਜ਼, ਚੱਕਰ ਆਉਣੇ, ਸਿਰ-ਪੀੜ ਵਰਗੀ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਲਈ ਸਾਦਾ ਪਾਣੀ ਰੋਜਾਨਾਂ 8-10 ਗਿਲਾਸ ਪੀਓ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੌਰਾਣ ਆਪਣੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਖਾਲੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ। ਛੋਟੇ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਣ ਲਈ ਖਿਆਲ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਖੁਦ ਰੱਖਣ।
- ਸਵੇਰੇ ਜਾਗਦੇ ਹੀ ਬਿਨਾ ਕੁੱਲਾ ਕੀਤੇ ਰਾਤ ਦਾ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਪਾਣੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਮਾ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਸਰਤ ਤੇ ਸੈਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰੀਨ-ਟੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾ ਦੁੱਧ ਬਲੈਕ ਟੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਅਨਰਜੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।ਵੱਧ ਕੋਲੋਸਟ੍ਰੋਲ ਵਾਲੇ ਫਾਇਦਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਥੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆਰਾਮ ਕਰੋ ਤੇ ਨੀਂਦ ਪੂਰੀ ਲਵੋ। ਬੈਡ ਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈਪਟੋਪ, ਸੇਲ ਫੋਨ ਤੇ ਲਾਈਟਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ, ਕਿਓਂਕਿ ਇਹ ਡਿਸਟਰਬੈਂਸ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਮੇਲਾਟੋਨਿਨ ਹਾਰਮੋਨ ਨੀਂਦ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਵਕਤ ਤੇ ਬੈਡ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਛੇਤੀ ਜਾਗਣ ਦੀ।
- ਆਪਣੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਦੇ ਰੂਟੀਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾਂ ਵਰਕ-ਆਉਟ, ਤੇਜ਼ ਸੈਰ, ਜਾਗਿੰਗ, ਯੋਗਾ ਅਤੇ ਮੇਡੀਟੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਲਵੋ।
- ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕੀ ਤੱਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਸ਼ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਗਾਰਡਨ ਵਿਚ ਉਗਾਓ, ਖਾਓ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਣੋ। ਫਰੋਜ਼ਨ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਘੱਟ ਕਰੋ।
- ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕੀ ਤੱਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਸ਼ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਗਾਰਡਨ ਵਿਚ ਉਗਾਓ, ਖਾਓ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਣੋ। ਫਰੋਜ਼ਨ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਘੱਟ ਕਰੋ।
- ਭੁੱਖ ਲਗਣ ਤੇ ਹੀ ਕੁੱਝ ਖਾਓ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜੋ ਜਾਣ ਤੇ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਹੈ।ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਕੇਅਰ ਕਰੋ।

ਨੋਟ : ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ 'ਚ ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਆਮ ਤੋਂ ਖਾਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਾਗਰੁਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਤਾੜੀ ਅਤੇ ਹੱਸਣ ਨਾਲ ਕਰੋ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਦੀ ਯੋਗ ਪੱਧਤੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ, ਚਿੱਤ ਖ਼ੁਸ਼, ਸਰੀਰ ਸਿਹਤਮੰਦ, ਜੀਵਨ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ, ਖਾਣ-ਪੀਣ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਈ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰੇਕੀ, ਐਕਿਊਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਹਾਸ ਯੋਗ, ਸਟੋਨ ਥੈਰੇਪੀ ਆਦਿ। ਇਹ ਸਭ ਬਦਲਵੀਆਂ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹਾਸ ਯੋਗ ਦੇ ਲਾਭ : ਹਾਸ ਯੋਗ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਵੈਦਾਂ ਤੇ ਹਕੀਮਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਅੱਧਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਹਾਸ ਯੋਗ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਸਾਂ ਨਾੜੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਖ਼ੂਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਸ ਯੋਗ 'ਇਨਰ ਜਾਗਿੰਗ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਾਸ ਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਥਾਈਰਾਈਡ ਗਲੈਂਡ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਖ਼ੂਨ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਹਾਸ ਯੋਗ ਨਾਲ ਟਿਊਮਰ ਅਤੇ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈੱਲਜ਼ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਟਰੈੱਸ ਹਾਰਮੋਨਜ਼ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਜ਼ਮਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਗ ਰੋਕੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਹਾਸ ਯੋਗ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹਵਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ 600 ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਸ ਯੋਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਧਾਉਂਦੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਈ ਲਾਫ਼ਟਰ ਕਲੱਬ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਥੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਹਾਸ ਯੋਗ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਾੜੀ ਵਜਾਉਣ ਦੇ ਲਾਭ : ਸਾਡੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਹਥੇਲੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਦੂਜੀ ਹਥੇਲੀ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਇਕੱਠਿਆਂ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਾੜੀ ਯੋਗ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਮਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਬਜ਼, ਗੈਸ, ਬਦਹਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ ਲਗਾਤਾਰ 5 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਤਾੜੀ ਯੋਗ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੀਆਂ 4 ਉਂਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਹਥੇਲੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਾਰੋ। ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕਿ ਤਾੜੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਰਹੇ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਲਵੋਗੇ।

ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਤਾੜੀ ਯੋਗ ਬੜਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ। ਲੱਕ ਦਰਦ, ਗਠੀਆ, ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਗਰਦਨ ਦਰਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲਗਾਤਾਰ 10 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਤਾੜੀ ਯੋਗ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਰੋਗ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਦਬਾਅ ਘੱਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਾੜੀ ਯੋਗ ਬਹੁਤ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤਾੜੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਵਜਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਤਾੜੀ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਗੋਲਾਕਾਰ ਘੁਮਾਓ। ਇਸ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਅਭਿਆਸ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਸਹੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਦਿਲ, ਫੇਫੜੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਦੇ ਹਨ।

CAPITAL SERVICES
Capital services
ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਕੋ ਥਾਂ
*ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ
*ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਜ਼ਾ, OCI
*ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ
*ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ
*ਸਿਟੀਜਨ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
*ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ
- ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ -
*ਕਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ/ਸਟਿੱਕਰ, *ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ: ਕਾਰ, ਘਰ ਤੇ ਬਿਜਨਸ
*ਲਾਈਵ ਸਕੈਨ/ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ, *ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ *ਮੇਲ ਬੌਕਸ
*ਫੈਕਸ, ਕਾਪੀ, ਬਿਜਨਸ ਕਾਰਡ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ।
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਰਾਵਿੰਗ ਲਾਇਸੰਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
Call, Banga (916) 427-4321, Fax (916) 258-0441
email: sacramento99@yahoo.com, website: capitalservices.us

ਸਾਰਾ ਹੱਕ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਧੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ

ਸਮਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ, ਜਿਸ ਥਾਂ ਧੀ ਦਾ ਹੱਕ ਪੁੱਤ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਉਸ ਥਾਂ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧੀ ਦੇ ਜੰਮ ਮਗਰੋਂ ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜੋ ਇੱਕ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦੌਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧੀ ਨੂੰ ਜੰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਸਾਰਾ ਹੱਕ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹਿਮ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਨਹੀਂ। ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਧੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਾਂ ਤੇ ਬਾਪੂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਵਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤਦਾਰ ਧੀ ਬਣ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜਾਦੇ ਫ਼ਰਕ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਪੁੱਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤੇ ਧੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਸਦੇ ਸੰਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਧੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਸੰਧੂ ਸਾਬ ਬੜੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿੱਥੋਂ ਧੀ ਹੋ ਗਈ..ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪੁੱਤ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਧੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਧੀ ਹੋ ਹੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਧੀ ਹੀ ਸਹੀ। ਮੇਰੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ,ਤੁਸੀ ਨਹੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਨਾ ਕਰੋ ਪਰ ਮੈ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦਵਾਂਗੀ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਾਲਾਂਗੀ।' ਇਹ ਸਭ ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਧੂ ਸਾਬ ਬੜੇ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਨਾਰਾਜ ਹੋਏ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ, 'ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਘਰ ਦਾ ਵੰਸ਼ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੂੰ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੀ ਕਿ ਸਾਰਾ ਹੱਕ ਤੇਰੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦਊ।' ਧੀ ਦੀ ਮਾਂ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। 'ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਲਕੀਰਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਿੱਖੀ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ। ਧੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਲੈ ਲਿਆ।'

ਮਾਂ ਧੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਦੋ ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਜਿਸਦਾ ਸੰਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਸੀ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਖਾਇਆ ਤੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੁੱਤ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਇਹਨੇ ਜਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਧੂ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਹੁਣ ਦੇਖੀ ਮੈ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਘਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਬੜਾ ਮਾਨ ਸੀ ਤੇ ਸੰਧੂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਧੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੀ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੰਦਾ, ਧੀ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਗੱਲ ਅਗਰ ਸੰਧੂ ਦੇ ਕੰਨੀ ਪਹੁੰਚਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਅੱਗੋ ਆਖਦਾ, 'ਇਹ ਜੁਬਾਨ ਅੱਜ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ ਮੁੜ ਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ। ਸੰਧੂ ਦਾ ਦਬਕਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ' ਤੇ ਭਾਰੂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੱਸ ਕਿੱਲਿਆ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਘਰ ਸੀ। ਵੀਹ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸੰਧੂ ਕੋਲ ਬਾਵਾ ਪੈਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ੌਂਕ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ। ਵੀਹ ਸਾਲ ਦਾ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਹਰਜੋਤ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਵੀ ਉਸਦੇ ਬਾਪੂ ਵਾਂਗ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ। ਹਰਜੋਤ ਕੁਝ ਮੁੰਡਿਆ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਆਖਦਾ। ਹਰਜੋਤ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੇ ਦਮ ਉੱਤੇ ਬਲ ਰੱਖ਼ਦਾ ਸੀ।

ਰਮਣੀਕ ਕੌਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਵੱਡੀ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਸਿਖਾਏ ਬੋਲਾਂ ਉੱਤੇ ਖਰੀ ਉਤਰੀ। ਰਮਣੀਕ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡ ਦਵਾਂਗੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਸੋਚੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ। ਰਮਣੀਕ ਤੜਕੇ ਉੱਠ ਪਾਠ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਜਾ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੀ ਸੀ। ਰਮਣੀਕ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਰਮਣੀਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨਹੀਂ ਬਲਾਉਂਦੇ ਸੀ।

ਰਮਣੀਕ ਰੱਬ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਸੀ, 'ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਬਾਪੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਆਪਣੇ ਸੀਨੇ ਨਾ ਲਾਉਣ।'

ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਸਾਲ ਹੋਰ ਬੀਤ ਗਏ। ਹਰਜੋਤ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਤੇ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਬਾਪੂ ਜੀ ਤੋਂ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਨਸ਼ਾ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਅਗਰ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਖੂਹ ਦੂਰ ਨਹੀਂ। ਸੰਧੂ ਸਾਬ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਪੁੱਤ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਪੁੱਤ ਦਾ ਕਾਲਜ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਧੂ ਸਾਬ ਦਾ ਨਜਰੀਆਂ ਵਧੇਰੇ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਧੀ ਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਾਂ ਤੋਂ ਵਚਨ ਲਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਭ ਨਹੀਂ ਦੱਸੋਂਗੇ। ਮਾਂ ਨੇ ਵਚਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁਝ ਸਾਲ ਹੋਰ ਬੀਤ ਗਏ। ਅਚਾਨਕ ਸੰਧੂ ਸਾਬ ਨੂੰ ਹਰਜੋਤ ਦਾ ਸੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਰਜੋਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹਰਜੋਤ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਧੁੱਤ ਹੋ ਡਿੱਗਦਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਰਮਣੀਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਵੀ ਪਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਰਮਣੀਕ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਰਜੋਤ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਉਹ ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਉਸਦੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਸੀ ਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਣੋਂ ਰਹੀ। ਮਾਂ ਨੂੰ ਰਮਣੀਕ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਦੱਸਣਾ ਜਰੂਰੀ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਧੂ ਸਾਬ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਪੁੱਤ ਦੀ ਜਾਨ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵੀ।

ਰਮਣੀਕ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਤਾ ਲੱਗ 'ਤੇ ਸੰਧੂ ਨੇ ਹਰਜੋਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਝਿੜਕਿਆ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਪਰ ਪੁੱਤ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। ਸੰਧੂ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਸਣ ਲੱਗਾ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਹਰਜੋਤ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਅਚਾਨਕ ਵਿਗੜ ਗਈ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਿਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਰਮਣੀਕ ਖੜ੍ਹੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਅਚਾਨਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕਿਹਾ, 'ਡਾ. ਰਮਣੀਕ! ਤੁਸੀ ਜਲਦੀ ਆਓ..ਇਹ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੁਸੀ ਹੀ ਕਰੋਂਗੇ।' ਰਮਣੀਕ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, 'ਹਾਂ ਜੀ! ਆਈ। ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਕੇ ਸੰਧੂ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ। ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਰਾਜਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ.. ਰਮਣੀਕ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਐ?

ਸੰਧੂ ਸਾਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਮਾਨ ਬੜਾ ਸੀ ਤੇ ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਰੋਜ਼ ਮੈਨੂੰ ਰਮਣੀਕ ਆਖਿਆ ਕਰਦੀ...ਬਾਪੂ ਜੀ ਥੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹੋਵਣਗੇ ਤੁਸੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਬਤ ਬਣਾ ਦਵੋ, ਕਦੇ ਆਖੇ ਤੁਸੀ ਲੱਤਾਂ ਘੁੱਟ ਦਵੋ ਫਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਰਮਣੀਕ ਬੜੀ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਸਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੇ ਤੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਦੇਖੇ। ਰਮਣੀਕ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵਚਨ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈ ਚੁੱਪ ਰਹੀ ਤੇ ਮੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਪੜਾਈ ਬਾਰੇ ਨਾ ਦੱਸਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅੱਜ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਰਮਣੀਕ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਗਈ ਐ।'

ਗੌਰਵ ਧੀਮਾਨ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜੀਰਕਪੁਰ
7626818016

ਸੰਧੂ ਬੜਾ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਆਖਦਾ ਹੈ 'ਅੱਜ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਵਾਂ। ਮੈ ਜਿਸ ਪੁੱਤ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਇਹਨਾਂ ਮਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਤਾਂ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਉਸਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤੋੜਿਆ। ਮੈ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨਜਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਸ਼! ਤੇਰੀ ਮੈ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਦਿਨ ਨਾ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ।' ਸੰਧੂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਝੂ ਟੱਪਕਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਰਾਜਦੀਪ ਆਖਦੀ ਹੈ, 'ਵੇਖੋ ਸੰਧੂ ਸਾਬ...ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ ਹੋ ਗਿਆ,ਹੁਣ ਵੀ ਕੁਝ ਵਿਗੜਿਆ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੀ ਧੀ ਸਾਡੀ ਹੀ ਹੈ।' ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਸੰਧੂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, 'ਡਾਕਟਰ ਸਾਬ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਕਿਵੇਂ ਐ...ਠੀਕ ਤਾਂ ਹੈ ਨਾ।'

ਡਾਕਟਰ ਅੱਗੋ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਤੁਸੀ ਫ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ.. ਡਾ. ਰਮਣੀਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੱਛੇ ਡਾਕਟਰ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਕਈ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਸੀ ਨਾ ਘਬਰਾਓ।' ਸੰਧੂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, 'ਤੁਸੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਰਮਣੀਕ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।' ਡਾਕਟਰ ਅਚਾਨਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, 'ਜੀ! ਜਰੂਰ... ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਦਾ ਜੋ ਵੀ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਇੱਕਦਮ ਠੀਕ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਪ ਬੜਾ ਹੀ ਖੁਸ਼ - ਕਿਸਮਤ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਇਹ ਧੀ ਹੈ।' ਇਹਨਾਂ ਦੱਸ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਉੱਥੋਂ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਧੂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੱਛਲੇ ਜਨਮ ਮੈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਜਨਮ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨਾਲ ਇੰਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਧੀ ਤਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਪੱਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਜਤਾਂ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਖੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।'

ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਰਮਣੀਕ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਮਣੀਕ ਆ ਕੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰਜੋਤ ਹੁਣ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਲਦੀ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਏਗਾ। ਸੰਧੂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਤੇ ਮੂੰਹੋਂ ਕੁਝ ਬੋਲਣ ਲੱਗਦਾ ਇਹਨੇ ਨੂੰ ਸੰਧੂ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਰਮਣੀਕ ਕੋਲ ਆ ਕਹਿੰਦੀ, 'ਕੀ ਹੋਇਆ ਡੈਡੀ ਜੀ...ਤੁਸੀ ਰੋਅ ਕਿਉਂ ਰਹੇ ਹੋ। ਹਰਜੋਤ ਹੁਣ ਠੀਕ ਆ, ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਨੀ ਹੋਇਆ। ਨਾ ਰੋਵੋ ਡੈਡੀ ਜੀ..! ਸੰਧੂ ਅੱਜ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪਿਗਲ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸੰਧੂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਆਖਦਾ ਹੈ,' ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਤ ਧੀਏ! ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ..ਮੈ ਤੇਰਾ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹਾਂ। ਪੂਰੇ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਈਰਖਾ ਰੱਖੀ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ।' ਰਮਣੀਕ ਦਾ ਜੋ ਸੁਪਨਾ ਸੀ ਉਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਰਮਣੀਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਬਾਪੂ ਜੀ ਮੱਥਾ ਨਾ ਚੁੰਮਣ। ਰਮਣੀਕ ਆਖਦੀ ਹੈ, 'ਤੁਸੀ ਡੈਡੀ ਜੀ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਸੋਚਦੇ ਓ..ਨਾ ਸੋਚੋ ਤੇ ਨਾ ਕੁਝ ਬੋਲੋ...ਮੈ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਧੀ ਹਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਧੀ ਹਾਂ। ਮੈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਡੈਡੀ ਜੀ ਮਿਲ ਗਏ ਇਸਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਐ।' ਰਮਣੀਕ ਵੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਮਾਂ ਦੇ ਦੁਲਾਰ ਨੇ ਰਮਣੀਕ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਧੀ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, 'ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧੀ ਤੇ ਪੁੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲੇਗਾ। ਜੋ ਪੁੱਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਇਆ ਉਹ ਮੇਰੀ ਧੀ ਨੇ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਉੱਤੇ ਗਰਵ ਹੈ।' ਰਮਣੀਕ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲ ਹੀ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮੁੜ ਵਾਪਿਸ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਜੋ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਗਈ ਸੀ। ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਕੁ ਬਾਅਦ ਹਰਜੋਤ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਨਰਸ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਡਾ. ਰਮਣੀਕ ਨੂੰ ਬਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰਮਣੀਕ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਹੈ।

ਹਰਜੋਤ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਅੱਜ ਦੀਦੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈ ਇਸ ਜੱਗ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਬਾਪੂ ਜੀ..ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਗਲਤੀ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿਓ। ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਸ਼ਾ ਕਰਾਂਗਾ ਤੇ ਨਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਾਂਗਾ। ਪੁੱਤ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਸੰਧੂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, 'ਬਸ ਚੁੱਪ ਕਰਜਾ ਹੁਣ!...ਹੁਣ ਕਿੰਨਾ ਰੁਵਾਏਂਗਾ! ਰੁਵਾ ਰੁਵਾ ਕੇ ਮੇਰਾ ਵੀ ਦਿਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਤਾ।' ਥੋੜ੍ਹਾ ਗੁੱਸਾ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਸੰਧੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹੀ ਧੀ ਤੇ ਮਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੱਸਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਰਮਣੀਕ ਦੀ ਮਾਂ ਅੱਗੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਆਖਦੀ ਹੈ, 'ਹਰਜੋਤ ਪੁੱਤ ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੇ ਰਮਣੀਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ। ਤੂੰ ਹੁਣ ਫ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਹੁਣ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਠੀਕ ਕਰਤਾ ਆ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦਾ ਦਿਲ ਹਲਕਾ ਕੀਤਾ ਆ...ਬਸ ਪੁੱਤ ਨਸ਼ਾ ਵੱਲ ਨਾ ਜਾਵੀਂ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਰਾਹ ਗਿਆ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁੜਿਆ ਨਹੀਂ।'

ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਤੰਗਨਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਜੇਕਰ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੀਏਏ) ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕੌਮੀ ਨਾਗਰਿਕ ਰਜਿਸਟਰ (ਐੱਨਆਰਸੀ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਸ਼ਰਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਗ਼ੈਰ-ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਪਰਵਾਸੀਆਂ/ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਕੋਲ ਢੁੱਕਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਏਏ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹੇਗਾ। ਸੀਏਏ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਮੰਗਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਸਮੂਹਾਂ 'ਚ ਬਣੇ ਭੈਅ ਤੇ ਖ਼ਦਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅਜੋਕੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਯੂਸ ਅਕਸ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਬਿਓਂਡ ਤੁਰਕ ਐਂਡ ਹਿੰਦੂ' ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ 'ਚ ਡੇਵਿਡ ਗਿਲਮਾਰਟਿਨ ਤੇ ਬਰੂਸ ਲਾਰੈਂਸ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, 'ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਵਾਸੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ 'ਚ ਐਨੀ ਔਖ ਕਿਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ?' ਇਹ ਦਿਲ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਰਵਾਇਤਾਂ, ਇਬਾਦਤ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਆਦਤਾਂ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕਤਾਵਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ-ਇਸਲਾਮਿਕ ਰਲੇਵੇਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਕਾਵਿ, ਕਲਾ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਕਲਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਸੋਚ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ' ਗਰਦਾਨ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬੇਗ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਹੈ। ਗੁਣੀ ਕਲਾਕਾਰ ਸਈਦ ਹੈਦਰ ਰਜ਼ਾ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੇ ਫਲਸਫ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਦਰਦ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਸੱਚ ਤੇ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਯਸ਼ੋਧਰਾ ਡਾਲਮੀਆ ਮੁਤਾਬਕ, ਰਜ਼ਾ ਨੇ ਕਲਾਤਮਕ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲਈ। 'ਸਨਮਤੀ' ਨਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿਚ, ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਗਹਿਰੇ ਚੱਕਰ (ਗੋਲੇ) ਵਿਚੋਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰੂਪ ਝਲਕਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਇਹ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮਨਪਸੰਦ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ

ਨੀਰਾ ਚੰਢੋਕ

ਤਰਜਮਾਨੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੇ ਈਸ਼ਵਰ ਇਕੋ ਰੱਬ ਦੇ ਦੋ ਨਾਂ ਹਨ। ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਰੱਬ 'ਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਰਜ਼ਾ ਅਕਸਰ ਗਿਰਜਾਘਰਾਂ, ਮੰਦਰਾਂ ਤੇ ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ, ਤੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਦੇ। ਸੋਚੋ, ਜੇਕਰ ਰਜ਼ਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਜਾ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ 'ਤੇ ਗ਼ੌਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਲਾ ਦਾ ਫਲਸਫ਼ਾ ਕਿੰਨਾ ਮਾੜਾ ਤੇ ਪੱਛੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਡਾਲਮੀਆ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਇਹ ਸਮਝ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ।

ਅੱਜ ਧਾਰਮਿਕ ਸੱਜੇਪੱਖੀਆਂ ਨੇ 'ਕੇਵਲ ਹਿੰਦੂ' ਦਾ ਖੋਖ਼ਲਾ ਰਾਗ਼ ਅਲਾਪ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ 'ਚ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਕਰਨੀ, ਇਕ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਇਕ ਖੇਤਰ, ਇਕ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮੂਹ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਵਜੋਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਦੌਰਾਨ, ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਨੂੰ ਬੱਝਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਕ ਪੱਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਧਿਆਤਮ, ਉੱਪਰਲੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਕਰਨ ਤੇ ਸਾਰ-ਤੱਤ ਨੂੰ ਥਾਂ ਮਿਲੀ। ਇਸਲਾਮ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਿਆ। ਵਿਆਪਕ ਪਛਾਣਾਂ ਉਸਰਨ ਕਾਰਨ ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਾਂਝੇ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਕਥਾ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉਂਝ, ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਫ਼ ?ਰਕਿਆ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਪਿੱਛੇ ਧਰਮ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਛੱਡੀ। ਪੂਰਬ ਦਾ ਫਰਾਂਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਫਾਰਸ (ਇਰਾਨ) ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਤੱਕ ਫੈਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ, ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ, ਕਾਵਿ ਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਉੱਚ ਵਰਗ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਫਾਰਸੀ ਸੀ। ਬੰਗਾਲੀ ਨਵਚੇਤਨਾ ਦੇ ਮੋਢੀ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਰਜ 'ਤੁਹਫ਼ਤ-ਉਲ-ਮੁਵਾਹਿਦੀਨ' ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਅਰਬੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹੋਈਆਂ ਭਗਤੀ ਤੇ ਸੂਫੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੈ ਲਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਤੇ ਧਰਮ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ, ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ 'ਚ ਲੀਨ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਨੀਂਹਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਸਨ। 'ਸੂਫੀ ਪੋਇਮਜ਼: ਏ ਮਿਡੀਵਲ ਐਂਥੋਲੋਜੀ' ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਕਲਨ ਤੇ ਤਰਜਮਾ ਮਾਰਟਿਨ ਲਿੰਗਜ਼ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ-ਉਚ ਹਸਤੀ ਬਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਭਾਵ ਵਰਗੇ ਭਾਵ ਹੋਰਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਸਲਾਮ 'ਚ, ਜਿੱਥੇ ਸੂਫੀਵਾਦ ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਮਨਸੂਰ ਅਲ-ਹਲਾਜ ਨੇ ਸ਼ਾਇਰੀ 'ਚ ਪਰੋਇਆ ਹੈ: 'ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਰਤਾਜ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ/ ਮੈਂ ਕਿਹਾ: 'ਤੂੰ ਹੈ ਕੌਣ?' ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, 'ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ''

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਛਾਣ ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੀ ਦੇਣ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪਛਾਣਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਧੁੰਦਲੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਗੂੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਚੇਤਨਾ ਡੂੰਘੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਖੰਭ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਦਬਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ: "ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਕੀ ਜਾਣਾ ਮੈਂ ਕੌਣ ਨਾ ਮੈਂ ਭੇਦ ਮਜ਼ਹਬ ਦਾ ਪਾਇਆ/ ਨਾ ਮੈਂ ਆਦਮ ਹੱਵਾ ਜਾਇਆ/ਨਾ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਧਰਾਇਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਈ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਉਰਦੂ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ ਹੁਸੈਨ ਹੈਦਰੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: 'ਮੇਰੇ ਏਕ ਨਹੀਂ, ਸੌ ਚਿਹਰੇ ਹੈਂ/ਸੌ ਰੰਗ ਕੇ ਹੈਂ ਕਿਰਦਾਰ ਮੇਰੇ/ਸੌ ਕਲਮ ਸੇ ਲਿਖੀ ਕਹਾਨੀ ਹੂੰ/ਮੈਂ ਜਿਤਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੂੰ ਭਾਈ/ਮੈਂ ਉਤਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਹੂੰ।' ਅਸੀਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ 'ਕੁਝ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ' ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਵੇ। ਜੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਘੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੀਆਂ ਜੰਜ਼ੀਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤੇ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

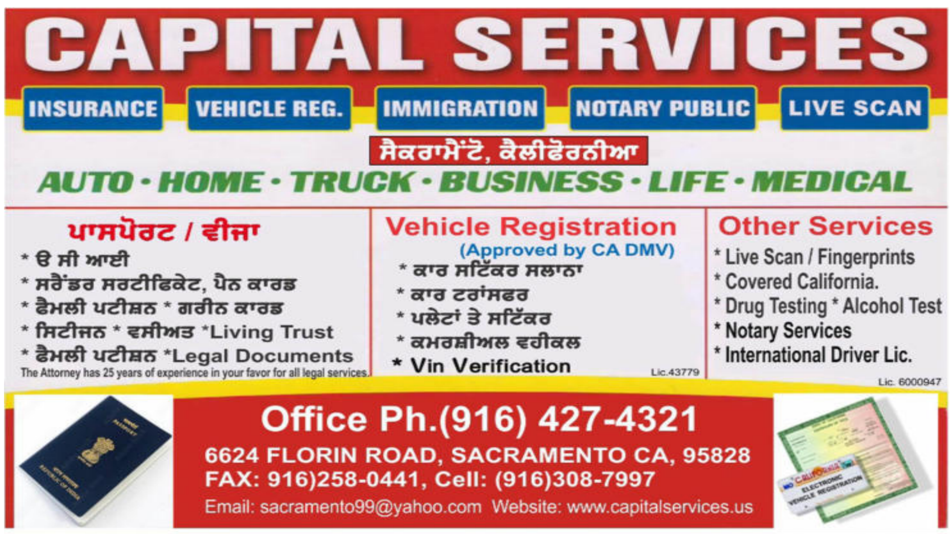

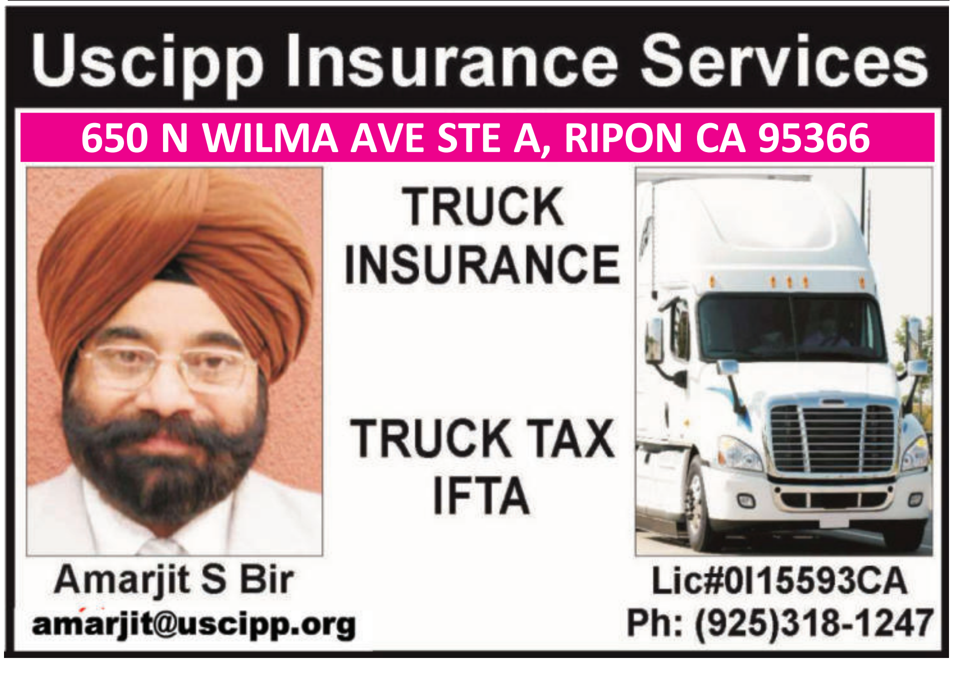

ਰੱਬ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ

ਰੱਬ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਮੈਨੂੰ
ਆਉਂਣ ਲੱਗ ਪਏ
ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕੁੱਝ
ਸਮਝਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ

ਨਿਕਲੇ ਨਾ ਕੰਠ ਵਿੱਚੋਂ
ਸ਼ੁਧ ਬਾਣੀ ਜੀ
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਹਿੰਦਾ
ਡਿੱਗਦਾ ਏ ਪਾਣੀ ਜੀ
ਜਾਪੇ ਜਿਵੇਂ ਝਰਨੇਂ
ਝਨਾਂ ਚੋਂ ਵਗ ਪਏ!

ਵੱਧ ਹੋ ਗਏ ਚਿੱਟੇ
ਥੋੜ੍ਹੇ ਰਹਿਗੇ ਕਾਲੇ ਜੀ
ਲੱਗ ਪਏ ਹਿੱਲਣ ਕਈ
ਦੰਦ ਨਾਲੇ ਜੀ
ਬੱਤੀਆਂ ਚੋਂ ਗਿਣਾਂ
ਕਿੰਨੇ ਰਹਿਗੇ ਨਗ ਪਏ

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੁਲਾਵੇ
ਸੁਣਦੀ ਨਾ ਗੱਲ ਬਈ
ਕਹਿਣ ਜਦੋਂ ਬੋਲਾ
ਸੀਨੇ ਪੈਣ ਸੱਲ ਬਈ
ਸੱਚ ਝੂਠ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ
ਟੁਟੇ ਤਗ ਪਏ!

ਗੋਡੇ ਗਿੱਟੇ ਹੱਡ ਜੇ
ਦੁਖਣ ਲੱਗ ਪਏ
ਮੌਰ ਜੇ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ
ਝੁਕਣ ਲੱਗ ਪਏ
ਤੁਰਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਈ
ਹੋਰ ਯੱਭ ਪਏ!

ਵਧ ਗਿਆ ਬੀ,ਪੀ, ਸੀ
ਚੱਕਰ ਆ ਗਿਆ
ਅੱਖਾਂ ਮੂਹਰੇ ਯਕਦਮ
ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਗਿਆ
ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਡਾਕਟਰ
ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ!

ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਮੇਰੇ
ਚਸ਼ਮੇ ਦਾ ਨੰਬਰ ਐ
ਝੌਲਾ ਝੌਲਾ 'ਫੌਜੀ'
ਦਿਸਦਾ ਪਤੰਦਰ ਐ
ਮੋਟੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਐਨਕ
ਲਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ!

ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਦਾ
ਭੇਦ ਪਾ ਗਿਆ
ਲਗਦੈ ਅੰਤ ਸਮਾਂ
ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ
ਪਿੰਡ ਦੀਨੇ ਦੇ ਨੇ ਲੋਕ
ਸਮਝਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ੌਜੀ
95011-27033

ਮੈਂ ਫ਼ੌਜੀ ਬਣਾਂਗੀ

ਪਾਪਾ ਜੀ ਮੈਂ ਫ਼ੌਜੀ ਬਣਾਂਗੀ,
ਸੁਰੱਖਿਆ ਛੱਤਰੀ ਬਣ ਤਣਾਂਗੀ।
ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੋਂ ਲੋਹਾ ਮੰਨਵਾਵਾਂ,
ਲੋਹੇ ਦੇ ਮੈਂ ਚਣੇ ਚਬਾਵਾਂ।
ਹੱਥ 'ਚ ਬੰਦੂਕ ਜਦ ਮੇਰੇ ਹੋਈ,
ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰੂ ਕੀ ਕੋਈ।
ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈਂ ਦੇਵਾਂ ਪਹਿਰਾ,
ਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਝਾਕੂ ਕੌੜਾ ਜਿਹੜਾ।
ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਹੋ ਕੇ ਭਰਤੀ,
ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਦੀ ਤੱਕਾਂ ਧਰਤੀ।
ਜਾਂ ਨੇਵੀ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂ,
ਵੈਰੀ ਦੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਰਾਹਵਾਂ।
ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰ,
ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਕਰਾਂ ਮਾਰੋ ਮਾਰ।
ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਰਾਂਗੀ,
ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ ਮਰਾਂਗੀ।
ਪਾਪਾ ਜੀ ਪੂਰੀ ਕਰਿਓ ਤਮੰਨਾਂ,
ਹਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਮੈਂ ਥੋਡੀ ਮਨਾਂ।
ਮਾਤਾ ਭਾਗੋ ਤੇ ਝਾਂਸੀ ਦੀ ਰਾਣੀ,
ਪੱਤੋ, ਧੀਆਂ ਦੀ ਅਜ਼ਬ ਕਹਾਣੀ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ
94658-21417

ਪੰਜਾਬ

ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਏ
ਖਾ ਗਏ ਨੇ ਨੇਤਾ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਿੜੀ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਏ
ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ ਡੁਲਦਾ ਪਿਆ ਖੂਨ ਏ
ਗ਼ਰੀਬਾ ਦੇ ਹੱਕਾ ਲਈ ਨਾ ਬਣਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਏ
ਕਿਥੋਂ ਆਉਂਦਾ ਏ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਹੈਗਾ ਹਿਸਾਬ ਏ
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਏ

ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਇੱਥੇ ਲੁੱਟ ਦੇ ਲੁਟੇਰੇ ਨੇ
ਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਰੇਪ ਬਥੇਰੇ ਨੇ
ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸੌਦਾਗਰਾਂ ਦੇ ਹਰ ਥਾਂ ਡੇਰੇ ਨੇ
ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਕਦੋਂ ਖ਼ਾਬ ਏ
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਏ

ਚਿੱਟਾ ਪੀ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਮੁਕਦੀ ਜਵਾਨੀ ਏ
ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਧਰਨੇ ਲਾਉਂਦੀ ਕਿਰਸਾਨੀ ਏ
ਹਰ ਦਿਨ ਦਿੱਖ ਰਹੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਏ
ਪਾਣੀ ਹੋਗੇ ਨੇ ਗੰਧਲੇ ਜਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਏ
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਏ

ਪਿੰਡੋ ਪਿੰਡ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਪਏ ਨੇ ਚਲਦੇ
ਮਾਪੇ ਸਾਂਭ ਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਆਸ਼ਰਮ ਚ ਨੇ ਘੱਲਦੇ
ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਲੱਭਦੀ ਨਾ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕੋਈ
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਚ ਲਾਇਆ ਪੱਥਰ ਬੇ-ਹਿਸਾਬ ਏ
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਏ

ਪੁੱਟ ਪੁੱਟ ਰੁੱਖ ਲੋਕਾਂ ਛਾਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ
ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਤਾਂ ਜੜੋਂ ਹੀ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀ
ਫੜੇ ਹੱਥਾਂ ਚ ਮੋਬਾਇਲ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਿਤਾਬ ਏ
ਚਿੱਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਲਹੂ ਸੰਧੂਆ ਰਿਹਾ ਕੋਈ ਨਾ ਹਿਸਾਬ ਏ
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਏ

ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਮੱਲ੍ਹਾ

ਹਰ ਚੀਜ਼

ਸ਼ਰਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸ਼ਰਮ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਇੱਜਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਰਮ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਕੱਢ ਨਫ਼ਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬੇਈਮਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ

ਪਿੰਡ ਸਾਰਾ ਪੰਚਾਇਤ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਕਲਮ ਵੀ ਡਰਕੇ ਸਾਹਿਤ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਬਣ ਅਫਸਰ ਈਮਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
(ਜਾਂ) ਬਣ ਵੱਡਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਹਰ ਚੀਜ ਬੇਈਮਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ

ਵਿਰਸਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਸੋਚਾਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਕਲਮਕਾਰ ਗਿਆਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਹਰ ਚੀਜ ਬੇਈਮਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ

ਸਸਤੇ ਮੁੱਲ ਚ ਰਤਨ ਵੇਚ ਗਈ
ਕੁਰਸੀ ਪਿਆਰਾ ਵਤਨ ਵੇਚ ਗਈ
ਮੀਡੀਆ ਝੂਠ ਤੂਫ਼ਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਹਰ ਚੀਜ ਬੇਈਮਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ

ਪਿੱਛੇ ਲਗ ਲਾਈਲੱਗ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਪਾ ਮਖੌਟਾ ਠੱਗ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਸਿਰ ਚੜਿਆ ਗੁਮਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਹਰ ਚੀਜ ਬੇਈਮਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ

ਜੂਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਧੰਨਿਆਂ ਖੱਬੀਖਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਚੰਚਲ ਮਨ ਸ਼ੈਤਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਹਰ ਚੀਜ ਬੇਈਮਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਹਰ ਚੀਜ
ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਵੇਚ ਗਿਆ
ਹਰ ਚੀਜ

ਧੰਨਾ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਸਹਿਮੇ ਰੱਖ ਹਵਾਵਾਂ ਤੋਂ
ਜਿਸਰਾਂ ਬਾਲ ਬੁਲਾਵਾਂ ਤੋਂ

ਬੁਰਕੀ ਖੋਹ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਏ
ਮੈਂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਵਾਂ ਤੋਂ

ਸਾਹਵਾਂ ਗਹਿਣੇ ਪਾਈਆਂ ਨੇਂ
ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਚਾਵਾਂ ਤੋਂ

ਬੰਦੇ ਮਰਦੇ ਵੇਖੇ ਨੇ
ਚੱਪਾ ਚੱਪਾ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ

ਪਾਗਲ ਨਈਂ ਤੇ ਕੇਹਾ ਆਂ ਮੈਂ
ਡਰਦਾ ਰਹਿਣਾਂ ਛਾਵਾਂ ਤੋਂ

ਯਾਸੀਨ ਯਾਸ
ਫੂਲ ਨਗਰ (ਪੰਜਾਬ) ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ,
ਤਾਂ ਨਾ ਪੈਂਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਖਸਾਰੇ।

ਉਹ ਦੋਸਤ ਵੀ ਵੈਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇ,
ਜੋ ਦੋਸਤ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕੰਡੇ ਖਿਲਾਰੇ।

ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਸ਼ਾ ਜਿਸ ਦੇ ਮਲਾਹ ਨੇ,
ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਜੇਗੀ ਉਹ ਬੇੜੀ ਕਿਨਾਰੇ?

ਦੋ ਵੇਲੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ,
ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਛੱਤਣ ਚੁਬਾਰੇ?

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਾਤਰ ਕਰਾਂਗੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ,
ਰਹਿਣਾ ਨ੍ਹੀ ਯਾਰੋ, ਅਸੀਂ ਬਣ ਕੇ ਵਿਚਾਰੇ।

ਆਪੇ ਦੰਗੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਂਦੇ,
ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਨਿਆਰੇ।

ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਲੀਡਰ,
ਭੋਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾ ਵੱਡੇ, ਵੱਡੇ ਲਾਰੇ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
9915803554

ਕੀ ਕਰੋਗੇ

ਬੇਕਦਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋਗੇ?
ਜਾਂ ਖਿੱਚ ਦਹਿਲੀਜੋਂ ਪਾਰ ਕਰੋਗੇ।
ਸਿੱਲ ਅਲੂਣੀ ਮੁੜ ਚੱਟੋਗੇ,
ਕੂੜ ਦਾ ਮੁੜ ਵਪਾਰ ਕਰੋਗੇ।
ਝੂਠ, ਮਕਾਰੀ, ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਏ,
ਕਿਹੜਾ ਬੁੱਤ ਤਿਆਰ ਕਰੋਗੋ।
ਮੱਥੇ ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਰਵੋਗੇ,
ਧੋਖਾ ਕਿੰਝ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋਗੇ।
ਦਾਬੇ, ਘੂਰੀ, ਮੁੱਠਾ ਚਾਪੀ,
ਕਿਹੜੇ ਰੂਪ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰੋਗੇ।
ਖਿਲਰੀ ਚੋਗ ਤਾਂ ਫੱਸ ਜਾਓਗੇ,
ਫੇਰ ਤੋਂ ਚੀਕ ਪੁਕਾਰ ਕਰੋਗੇ।
ਮੋਮ ਤੋਂ ਸਿੱਲ ਪੱਥਰ ਹੋਵੋਗੇ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬੇਜਾਰ ਕਰੋਗੇ।
ਜਿੱਤ ਦਾ ਉਂਝ ਜਨੂੰਨ ਬੜਾ ਏ,
ਹਾਰਾਂ ਕਿੰਝ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋਗੇ।

ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਤੁਗਲਵਾਲਾ

ਰੰਗ ਬਦਲਗੇ

ਗਿਰਗਿਟ ਵਾਂਗੂ ਰੰਗ ਬਦਲਗੇ
ਨਾ ਕੋਈ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਜਾਇਆ ਏ

ਝਾੜੂ ਕੇ ਛੱਡ ਦੋ ਕਮਲ ਤੇ ਬਹਿ ਗਏ
ਪੰਜੇ ਵਾਲੇ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਵੀ ਰੰਗ ਵਿਖਾਇਆ ਏ

ਅਜੇ ਹੋਰ ਕਈ ਬਦਲਣਗੇ ਪਾਰਟੀ ਸੱਜਣਾ
ਇਹਨਾਂ ਆਪਣਾ ਜ਼ਮੀਰ ਗਵਾਇਆ ਏ

ਕਰ ਵਿਸਵਾਸ ਸੀ ਲੋਕਾਂ ਪਾਈਆਂ ਵੋਟਾਂ
ਬਦਲਣ ਲੱਗਿਆਂ ਇਕ ਮਿੰਟ ਨਾ ਲਾਇਆ ਏ

ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ ਅਸੀਂ ਇਤਬਾਰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ
ਜਿਹਨਾਂ ਪੈਸਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਬਣਾਇਆ ਏ

ਇਹ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਨੇ ਵਿੱਕ ਜਾਂਦੇ
ਦਲ ਬਦਲੂਆ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਵੀ ਪਾਇਆ ਏ

ਜਿਹੜੇ ਰੋਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਸੀ ਭਾਜਪਾ ਹੈ ਮਾੜੀ
ਅੱਜ ਫੜਕੇ ਪੱਲਾ ਗਲ ਚ ਪਵਾਇਆ ਏ

ਜਿਹਨੇ ਕੀਤਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ
ਉਹਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁੱਖ ਨਾ ਪਾਇਆਂ ਏ

ਹੈ ਨੀ ਭਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਹੱਥੋਂ
ਨਸ਼ਾ, ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਭ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਕਰਾਇਆ ਏ

ਅਸੀਂ ਲੜਦੇ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਚੋਰਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ
ਕਈਆ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਗਵਾਇਆ ਏ

ਅੱਗੇ ਦੇਖ ਤੂੰ ਸੰਧੂਆ ਹੁੰਦਾ ਕੀ ਏ
ਸਮਾਂ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤਾ ਦਾ ਆਇਆ ਏ

ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਮੱਲ੍ਹਾ

ਚੁਣਾਵੀ ਹੱਥਕੰਡੇ

ਚੋਣਾਂ ਆਈਆਂ ਸਿਰ 'ਤੇ, ਕਈ ਨਿਲਾਮ ਹੋਣਗੇ
ਦਲ-ਬਦਲੂਆਂ ਦੇ ਚਰਚੇ, ਹੁਣ ਆਮ ਹੋਣਗੇ

ਜਿੱਧਰੋਂ ਬੁਰਕੀ ਪੈ ਗਈ ਵੱਡੀ, ਅਹੁਦੇ ਦੀ
ਓਸੇ ਈ ਦਲ ਦੇ ਯਾਰੋ, ਬਣੇਂ ਗ਼ੁਲਾਮ ਹੋਣਗੇ

ਦਲ ਬਦਲਣ ਲਈ ਗੁਪਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਦੇ ਜੋ
ਕੁਝ ਦਿਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸ਼ਰੇਆਮ ਹੋਣਗੇ

ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭੜਕਾਵਣ ਲਈ
ਕਿਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਅੱਲਾਹ ਤੇ ਕਿਤੇ ਰਾਮ ਹੋਣਗੇ

ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਮਦਰਦ ਬਣਨ ਲਈ ਸਭ ਨੇਤਾ
ਝੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੇ ਵੀ ਤਮਾਮ ਹੋਣਗੇ

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੋਸਣਗੇ
ਸ਼ਾਮ ਢਲ਼ਦਿਆਂ ਉਹ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਜਾਮ ਹੋਣਗੇ

ਆਪਣੇ ਹੱਕ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ
ਦਾਰੂ, ਭੁੱਕੀ, ਪੈਸਾ ਸਭ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੋਣਗੇ

ਵੱਡਾ ਲੀਡਰ ਓਹੀ 'ਖੁਸ਼ੀ' ਕਹਿਲਾਏਗਾ
ਜਿਸ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੋਣਗੇ।

ਖੁਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ 'ਚੱਠਾ'

ਕੁੱਕੜ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ

ਨੀਲਿਆਂ, ਪੀਲੀਆਂ, ਚਿੱਟਿਆਂ ਕਿਧਰੇ ਕੇਸਰੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ।
ਗੱਪਾਂ, ਲਾਰਿਆਂ-ਲੱਪਿਆਂ ਵਾਲੇ ਫਾਟਕ ਸਭ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹੇ।
ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਭੰਡ ਨੇ ਸਾਂਗਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ।
ਕੁੱਕੜ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਬਾਂਗਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ।

ਦਲ ਬਦਲੀ ਕਿਤੇ ਘਰੇ ਵਾਪਸੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨੇ ਨਾਟਕ।
ਨਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਜੱਫ਼ੀਆ ਪਏ ਪੁਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਪਾਟਕ।
ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਵੱਖ ਸਿਰੋਪੇ, ਢਾਂਗਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ।
ਕੁੱਕੜ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਬਾਂਗਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ।

ਭਗਤ ਵਿਚਾਰੇ ਟੈਂਟ ਬੰਨਣ ਤੇ ਦਰੀਆਂ ਝਾੜਨ ਵਾਲੇ।
ਸਭ ਕੁੱਝ ਤੱਕ ਵੀ ਲਾਈ ਫਿਰਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਾਲੇ।
ਪਰਦੇ ਵਿੱਚ ਪਰ ਮਾਰਨ ਚਾਂਘਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ।
ਕੁੱਕੜ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਬਾਂਗਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ।

ਪਿੰਡ ਘੜਾਮੇਂ ਵਾਲਿਆ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਵੀ ਕਿਹੜਾ ਘੱਟ।
ਰੋਮੀਆਂ ਲੋਭ ਲਾਲਚਾਂ ਪਿੱਛੇ ਬਦਲ ਜਾਣ ਜੋ ਝੱਟ।
ਫਿਰ ਹੱਕ ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਖਾਵਣ ਡਾਂਗਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ।
ਕੁੱਕੜ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਬਾਂਗਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ।

ਰੋਮੀ ਘੜਾਮੇਂ ਵਾਲਾ
9855281105

ਬੰਦਾ ਇਥੇ ਮੌਕਾ ਦੇਖ ਮਾਰੇ ਚੌਕਾਂ

ਚੰਗਾ ਮਾੜਾ ਇੱਥੇ, ਲੋਕ ਫੇਰ ਦੇਖਦੇ,
ਮਿਲੇ ਥਾਲ ਭਰ ਕੇ ਮਲਾਈ ਬੰਦਾ ਖਾਈ ਜਾਂਦਾ

ਕੌਣ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦਾ, ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੀ,
ਜਿਹਨੂੰ ਇਥੇ ਮਿਲੇ ਮੌਕਾ ਉਹ ਲਾਈ ਜਾਂਦਾ

ਕਹਿੰਦੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ, ਫਲ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ,
ਲੁੱਚਾ ਬੰਦਾ ਏਥੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਹੰਢਾਈ ਜਾਂਦਾ

ਇਥੇ ਅਮੀਰ ਕਰਵਾਏ, ਚੰਗਾ ਇਲਾਜ,
ਮਾੜਾ ਬੰਦਾ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਛਿੱਲ ਲਹਾਈ ਜਾਂਦਾ

ਸਰਕਾਰਾ ਭਰਿਆ, ਦੇ ਘਰ ਭਰ ਦੀਆਂ,
ਗਿੰਦਿਆ ਗਰੀਬ ਆਪਣਾ ਧੰਨ ਗਵਾਈ ਜਾਂਦਾ

ਜਿਹੜਾ ਦੇਖ ਤਰੱਕੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਰੇ ਨਾ,
ਉਹ ਬੰਦਾ ਆਪਣਾ ਖ਼ੂਨ ਮਚਾਈ ਜਾਂਦਾ

ਗਿੰਦਾ ਸਿੱਧੂ
6239331711

ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ ?

ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 'ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਲ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਇੱਕ ਕਦਮ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੋਟ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ। ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤਰੀਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਟੈਸਟ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

1. ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਜਾਣੋ ਨੀਟ, ਜੇਈਈ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਸਖ਼ਤ ਨਟਸ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਪੈਟਰਨ, ਸਿਲੇਬਸ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੱਧਰ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਸਗੋਂ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗਾ।

2. ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੁੰਜੀ ਹੈ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਲਹਿਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਭੀੜ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੁਹਾਡੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਰਜੀਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਉਪਲਬਧ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਧੀਆ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਂ ਬਚਦਾ ਹੈ।

3. ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਕਮਾਂਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਤਾਂ ਦੌੜ ਅੱਧੀ ਜਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ
ਪੀ.ਈ..ਐਸ. - 1
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ

4. ਨੋਟ ਲੈਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਨੋਟ ਲੈਣਾ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੈਕਚਰ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਨੋਟ-ਕਥਨ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰੁਝੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਪਣੀ ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਨੋਟ ਬਣਾਓ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਨੋਟਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

5. ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਟੀਚੇ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਠਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਬਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਮ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜੋ ਵੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

6. ਆਪਣੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਾਬਲੀਅਤਾਂ ਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਤਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਾਟ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

7. ਕਦੇ ਵੀ ਹਾਰ ਨਾ ਮੰਨੋ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸੁੱਟਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਹਿਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹੋਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਾਰ ਮੰਨਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਨਾਲ ਹੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੱਕਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਸਿੱਖੋ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਧ ਰਿਹਾ ਪਰਵਾਸ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਘੰਟੀ

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ

ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਜਾਂ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਸਰਮਾਇਆ ਆਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਹੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਹਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਲੱਭ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਬਹੁਤ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਪੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਛੇਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ। ਅੱਜ ਚਾਹੇ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਢਾਈ-ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਵੇਂ ਟਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਦ ਪੰਜਾਬ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਵਸਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਦਮਕ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿੰਗੇ ਟੇਢੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸਣ ਲੱਗੇ। ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਠੱਗੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਨਰਸਿੰਗ ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਹੋੜ ਲੱਗੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਆਬੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਵੀ ਹੋ ਗਏ। ਫਿਰ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹ ਜਿਹਾ ਹੀ ਆ ਗਿਆ। ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਗਏ ਕਿ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰ ਤਾਂ ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਬਣ ਗਏ। ਹੁਣ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਘਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜੀਅ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਹੜੀ ਵਤਨਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਬੋ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਤਿਓਹਾਰ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵੇ ਤੇ ਵਾਅਦੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਪਰਵਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ ? ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਰੁਖ਼ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਸ਼ਹਿਰ-ਗਲੀ ਗਲੀ ਆਈਲੈਟਸ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖ਼ਰਚ ਕੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਧੁੰਦਲਾ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੋਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਨੌਜਵਾਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੱਭ ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਜ ਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਜਦ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵੀ ਦਸ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਉੱਪਰ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉੱਪਰਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਹਾਰ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਕਮੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ। ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਸਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਜਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਧਦੀ ਅਸੰਜਮਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਬਚੀ ਹੋਈ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਰਕੇ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਨੌਜਵਾਨ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੋਹੜ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੋਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ, ਲੁੱਟਮਾਰ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਲਾਇਲਾਜ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਮੂੰਹ ਅੱਡੀ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਐਨਾ ਮੁੱਲ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਜਿੰਨਾ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਨੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਡਾਲਰ-ਪੌਂਡ ਕਮਾ ਕੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਜਿਹੜੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਸੌ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਦਾਖਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਘਟ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ ਤਾਲੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੀ. ਏ. ਯੂ. ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇੱਕ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਹ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਜੀਅ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਵੀ ਲਹਿ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੋਰ ਆਉਂਦੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ ?ਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਚੰਗੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨੌਜਵਾਨੀ ਰੂਪੀ ਸਰਮਾਏ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

Dosanjh Family AUTO GROUP

Cadillac CHEVROLET INFINITI KIA NISSAN BUICK GMC

CHRYSLER Jeep DODGE RAM TOYOTA Ford ACURA

DUBLIN CHEVOLET
DUBLIN CADILLAC
DUBLIN BUICK GMC
DUBLIN KIA
DUBLIN NISSAN
DUBLIN INFINITI

FREMONT CHEVROLET
FREMONT CADILLAC
FREMONT BUICK GMC
STEVENS CREEK CHEVROLET
STEVENS CREEK CADILLAC
SEASIDE CHRYSLER DODGE JEEP RAM
SEASIDE CADILLAC
SEASIDE VOLKSWAGEN

CONCORD CHEVROLET
ACURA OF CONCORD
CONCORD NISSAN
LIVERMORE TOYOTA
FREMONT FORD